

Nguyễn Bình Phương

Thoạt kỳ thủy

VNTHUQUAN.NET, 2008.

A. Tiểu sử

1. Ông Phước: Người nhỏ, đầu nhỏ, tóc cứng. Cao 1 mét 50, tiếng khàn, da tái, có ba nốt ruồi ở dái tai phải. Nguồn gốc gia đình không rõ. Chết vì cảm lạnh. Thọ 53 tuổi.
2. Bà Liên: Cao, đầy, tóc dài, cằm nhọn, mặt nhiều nếp nhăn. Xuất thân từ gia đình công nhân. Sơ tán sang Linh Sơn cùng cô Nheo. Kém ông Phước 4 tuổi. Cuối đời bị mù. Chết vào 2 giờ sáng ngày 8 tháng Chín. Thọ 58 tuổi.
3. Ông Sung: Chức vụ: Xã đội trưởng. Vợ liệt, không con, không họ hàng thân thích. Ghét rượu, ghét đàn bà. Thích súng và có nhu cầu được trọng vọng. Sau đợt đưa tân binh lên biên giới phía Bắc, không thấy quay về xã.
4. Cô Nheo: Người như củ nhân sâm. Sơ tán sang Linh Sơn cùng bà Liên. Không có đặc điểm gì đáng chú ý. Chết vì bệnh.
5. Ông Điện: Thấp, da hồng hào, bóng, một mắt mắc tật nháy. Giỏi nghề mổ lợn. Yêu quý vợ, con. Chết cháy.
6. Nam: Trẻ, thực dụng. Nghe đồn hy sinh ở Trùng Khánh.
7. Ông Thụy: Bàn cổ nông, quê gốc ở Thanh Hóa. Từng đi phu cho Pháp. Mắt dài, tai to, răng móm. Chân rộng bản, thẳng,

chắc. Sau khi ông Điền chết thì ông Thụy chính thức trở thành người giết lợn thuê cho cả vùng.

8. Ông Mịch: Cao, trắng, đẹp trai, giọng nhỏ nhẹ, kỹ tính. Sở trường: Giỏi trông mía, trông cà phê.
9. Ông Bồi: Cả gia đình sống bám vào chiếc bè vó lênh đênh trên sông, ngoài ra còn tăng gia thêm rau xanh. Không rõ nguyên nhân què. Hiện còn sống.
10. Bà Châu Cải: Gầy, trắng xanh. Gia đình tư sản thất thế. Sống độc thân. Mất cùng ngày, cùng giờ với ông Phước. Chôn tại bãi Nghiền sàng.
11. Ông Khoa: Gia đình công giáo duy nhất ở xã. Người dong dong, mắt sáng, cử chỉ chậm chạp. Thích nhịn. Kiếm sống thêm bằng nghề hoạn lợn.
12. Chú Mười: To, khỏe, da đồng hun, mũi sư tử, răng hô. Dáng ngũ đoản. Độc thân. Hiện còn sống.
13. Hưng: Con trai duy nhất của ông bà Xuân. Thương binh chống Mỹ, nhưng không có thẻ, nhiều người nghi là thương binh giả. Sống độc thân. Đôi khi sốt đột ngột.
14. Hiền: Tóc đen, dày. Vai tròn, hông nở, trán mịn, đuôi mắt vút dài, hơi nheo ở cuối. Tròng mắt đen pha nâu. Khi bà Liên chết, Hiền bỏ đi đâu, không ai rõ.

15. *Tính*: Cao 1 mét 68, nặng 56 ki-lô-gam. Tai dài, lưng dài, chân ngắn. Lông tay đỏ hồng, ngón không phân đốt. Lông mày nhạt, hình vòng cung ôm nửa mắt. Tai nhỏ, mõm rộng, răng cái mả. Tiếng nói đục. Đi như vượn, ngồi như gấu. Không biết chữ.
16. *Cú mèo*: Lông hoa mơ, sải cánh dài 40 phân. Mỏ khoằm, sắc. Bị bắn rụng lúc 11 giờ 15. Bay lên lúc 12 giờ. Không rõ bay tới đâu.
17. *Ông Phùng*: Nhà văn ở Hà Nội đi kháng chiến. Sau hoà bình lập lại, không về, làm lều ở Linh Sơn để sáng tác. Có lời nguyên là khi nào đoạt giải thưởng thì mới về Hà Nội. Hình dáng ông Phùng biến hóa, không ai nhớ nổi. Bản thảo sáng tác trong thời gian sống ở Linh Sơn đã bị thất lạc hết, chỉ tìm thấy duy nhất một truyện có tên là *Và cỏ*.
18. *Cô Nhai*: Người quắt, giọng kim, da đồi mồi. Mặc tạt hay nhổ nước bọt bậy. Hiện còn sống.

Thoạt kỳ thủy

B. Chuyện

B. 1

Mười một giờ mười lăm.

Con cú giật mình chơi vơi rơi từ vòm lá sung xuống. Không tiếng nổ, không người. Một vật gì bằng ngón tay cái đã nhằm trúng ngực nó. Con cú dang rộng đôi cánh màu hoa mơ, cố cất lên, nhưng không được. Một bên cánh mỗi dừ, nặng nề sã xuống. Nó kêu mấy tiếng nhỏ, bất lực để cơ thể chạm nước. Bóng cây sung vỡ tan, loang rộng thành những vòng tròn mịn và nổi gồ.

Nước thông thả chảy.

Trưa, vắng.

Chiếc bè vó làm lũi áp dần vào bờ trái. Trên bè vó, một người đàn bà ngồi vắt vẻo ru cho đứa bé trai ngủ.

Bên kia, bãi ngô, nóc nhà, ngọn cây của dân xóm Soi đột ngột dâng cao.

Nước ngấm qua lông, chạm vào da khiến con cú tỉnh táo lạ thường. Nước mơn man vuốt ve bụng nó. Đôi chân con cú thu gọn lại, áp sát vào ức. Và nó thấy khoan khoái vì trạng thái dập dềnh nhẹ nhẹ.

Xa xa, rừng bạch đàn xanh mờ chạy thành bức tường chắn ngang sông cái.

Con cú tròn xoe mắt nhìn hai bên bờ. Nó trôi theo dòng nước, chậm rãi, lơ dờ.

Người đàn ông què chống gậy chui từ bè ra, đến phía sau, vạch quần đái. Tiếng nước chạm nhau ồ ồ, dai dẳng, xen với tiếng ho khan.

*

Liên bưng mâm cơm từ bếp lên. Khi lách qua cửa nhà, cạnh mâm chạm vào thành cửa, xô nghiêng. Một đôi đũa rơi xuống. Một chiếc bát trượt ra mép tay. Liên lúng túng cố chỉnh mâm cho cân. Phước, chồng Liên đang ngồi trên giường, tay mân mê cái chén, nhắc vợ: “Cẩn thận.”

Bát rơi. Tiếng vỡ thô, đanh.

Liên hạ mâm, toan quay lại nhặt mảnh vỡ, bị Phước đập thốc vào bụng. Liên cắn răng ôm bụng ngồi bậc cửa, đầu tỳ lên cánh tay.

Bụng Liên to, vòng tròn.

“Hết tiền à?”

Phước hỏi.

«Hết.»

Liên đáp, nhẹ hơn gió. Phước bặm môi, nén tiếng thở dài. Lúc ấy môi Phước xám đen, run run.

“Không có rượu, cơm cũng thành cứt. Thôi, dọn đi!”

Mâm cơm lại về bếp. Phước đưa chén lên mồm gặm lách cách.

Không có rượu, Phước toàn gặm đít chén cho đỡ nhớ. Tiếng canh cách vang lên trong căn nhà tối, ẩm. Liên sang bên vợ chồng Điện, lúc về, xách theo nửa chai rượu trắng đục. Mắt Phước sáng rực, trùi mền. Liên đặt chai trước mặt chồng,

Phước vồ lấy. Liên hỏi:

“Lúc này anh đập chết con thì sao?”

Phước tợp chén, cười:

“Chết thì đền.”

Liên ôm mặt, tóc xõa ra:

“Mạng người không phải cái lá.”

Phước hồ hởi:

“Thiếu đếch gì, còn khối!”

Liên hứ một tiếng cong cớn. Phước lại rót rượu ra chén. Rót thành thạo, kính cẩn. Liên dần chồng uống xong, nhớ ăn cơm, rồi vợ đồ đi làm. Liên trùm chiếc khăn xanh thắm lên đầu, quấn một vòng từ sau gáy chẹn qua sống mũi, chỉ hở hai con mắt. Hai con mắt đen láy, mênh mông lướt qua mặt chồng.

Liên đi vào núi Hột.

Nắng xối xả.

Quả núi bị khoét vệt một nửa, trông như cơ thể mất thịt, lộ ra màu trắng pha chút đỏ của máu. Dưới chân núi, bãi đã ngổn ngang.

Chếch mé trái, mấy chiếc lều tránh nắng nằm xiên vẹo, trống hoác.

Năm, sáu chục người trùm khăn ngồi bó gọn, đập đá. Những đồng nhỏ xếp theo hình thang nằm rải rác khắp nơi. Không ai nói chuyện.

Chỉ tiếng sắt va đá vang lên triền miên, ong ong.

Mấy chiếc xe nằm im lìm chờ công nhân bốc hàng.

Liên ngồi soãi chân, đập miên man. Bàn tay Liên nhịp nhàng, đều đặn đưa lên, hạ xuống theo một đường vòng cung.

Nheo đến, tháo găng, ngồi xỏm cạnh Liên. Nhìn bụng Liên xệ xuống, Nheo chép miệng:

“Sắp đến ngày rồi, cố làm gì cho khỏe!”

Liên không đáp, nhờ lấy hộ tích nước.

Chiều xuống, Liên thấy bụng nhâm nhâm đau. Lúc nữa, càng đau nặng. Cơ đau thắt ở vùng lưng. Liên đứng dậy loạng choạng lê đến lán nghỉ. Khi cơn đau dịu lại, Liên thấy buồn đi ngoài. Rồi lại đau quặn. Liên kêu. Cánh đập đá chạy xô đến. Nheo gọi:

“Anh Mười đâu, chạy đi tìm cáng.”

Mười hỏi:

“Bị sao?”

“Đau đẻ chứ sao.”

Mười sang xí nghiệp mượn cáng.

Ở trạm xá xí nghiệp, Liên nằm rên ư ử. Cô y tá trẻ măng cuống quýt chạy đi chạy lại.

Nghe tin vợ đẻ, Phước lật đật đến. Không ai cho Phước vào. Chốc chốc, Nheo lại ra báo tin cho Phước. Nheo than:

“Khổ quá. Mặt chị ấy cứ rúm lại.”

Phước lầu bầu:

“Trước sau rồi sẽ đến lượt cô.”

Trạm xá làm bằng vách nứa, ken thưa, mỏng. Phước loay hoay chờ bên ngoài. Đêm lan ra, mặt người nhọ nhem thoát ần thoát hiện.

Trong buồng Liên nằm, đèn hắt ra vàng đục như mắt chó gặp lửa.

Phước ngồi mỗi, bèn lấy cái chén uống nước của trạm xá, đưa lên mồm gặm. Gặm được khoảng hai mươi phút, thì có tiếng trẻ khóc.

Nheo chạy ra vò lấy Phước:

“Con trai!”

Lúc ấy trăng đến.

*

Vừa ra đời, Tính đã thấy trăng. Mặt trăng to bằng chiếc nong lừ lừ rọi qua vách liếp tạo thành một quầng trong suốt. Tính co rúm lại, rồi thét lên mặc dù cô đỡ quần Tính trong chiếc khăn to, áp vào ngực mình.

Tính lạnh, mắt nhắm tịt lại.

Trăng không đi hình vòng cung lên cao. Trăng tiến theo đường thẳng, lưng lững áp lại. To bằng miệng giếng, bằng cái hũng, rồi trăng choán kín bầu trời. Tính ngợp trong thứ ánh sáng vàng trắng, lạnh lẽo, rên riết.

Đôi ba tiếng chó sủa.

Phước vẫn gặm chén.

Liên nằm thiêm thiếp, mồ hôi rịn trên vàng trán xanh xao vương mấy sợi tóc.

Năm lên hai tuổi, Tính không quần bố mẹ như những đứa trẻ khác.

Tính thích lê la một mình, bạ gì cũng cầm, bạ gì cũng liếm, cũng cho vào mồm.

Năm Tính bốn tuổi, thì vợ ông Bồi đánh cá và vợ ông Điện thịt lợn thuê cùng đẻ một giờ, cùng là con gái. Vợ chồng ông Bồi đặt tên con là Thương, vợ chồng ông Điện đặt tên con là Hiền.

Phước vẫn uống rượu đều đặn. Ngày ở nhà chăm rau, chăm lợn, đêm ngủ sớm.

Nghề mổ lợn của Điện thừa hơn vì có chỉ thị cấm sát sinh.

Thi thoảng rồi, cánh đàn ông lại tụ nhau trên bè vó nhà Bồi què uống rượu.

Tính hay ra đầu nhà bắt công cống giết. Trẻ cùng lứa không đứa nào chơi với. Tính chẳng đi học, nên vật vạ khắp xóm.

Máy bay đánh.

Sung, xã đội trưởng đến hô hào bà con lên hang dơi trú ẩn. Hang dơi rộng, ẩm, nhiều nhũ đá, lắm dơi. Dơi bay qua bay lại vùn vụt trên nóc hang, ẩn hiện ma quái giữa các nhũ đá lóng lánh làm Tính vui vẻ, hoạt bát hẳn lên.

Trong xã, chỉ có nhà Bồi què không đi, sống chết bám sông, đánh cá đưa lên hang bán.

Máy bay đánh cả ngày, nhiều thả trắng trời. Trẻ con ra nhặt về tết làm búp-bê.

Linh Sơn nhiều người điên, họ hay tụ tập ở cột số múa hát í a. Đợt máy bay đánh, chết mất một phần ba. Sau, lại có người ở các nơi lân cận đến nhập, thành ra càng đông hơn.

Ngót bom, xã lại rời hang về nhà. Được một dạo, rồi cũng phải kéo nhau lên lần nữa. Sung chỉ huy dân quân tuần khắp hang để bắt Việt gian. Người đàn ông hay bán tương cho dân bị bắt và đem lên huyện xử.

Tối, Sung lôi xềnh xệch Phùng vào hang, chống nạng tuyên bố:

“Tay này tôi nghi là Việt gian.”

Phùng ôm đầu kêu trời. Vợ chồng Mịch đứng ra bênh:

“Bác ấy là văn nghệ sĩ đi kháng chiến, đừng ác mồm vu vạ như thế.”

Sung thả Phùng nhưng đe sẽ tìm được chứng cứ. Bom đánh trúng xã. Có khoảng hai mươi quả rơi quanh khu cột số. Trường lái xe Tiến Bộ bị thả bom chùm, chết nhiều người. Ông Tường, đại tá ghé qua nhà ngủ, bị trúng bom xác văng lên ngọn tre.

Khi dọn về, Nhai thấy một hố bom ngay trước cổng nhà mình, chửi:

“Tổ cụ thằng Mỹ, ăn cái hĩm bà.”

Sung nghe khoái lắm, buổi họp nào cũng đem ra kể làm gương về lòng căm thù.

Mấy năm sau.

Vợ chồng bà Xuân toét chuyên sống bằng nghề muối cà thấy ông Sung đến bảo:

“Thằng Hưng nhập ngũ đợt này.”

Bà Xuân khóc lóc, nói với ông Sung:

“Vợ chồng tôi già cả, có mỗi một mụn con, không miễn cho nó được hay sao?”

Ông Sung chống nạng, lạnh lùng nói:

“Bọn Mỹ nó có miễn bom đạn cho vợ chồng bà không?”

Hưng được ba ngày chuẩn bị.

Trước tới nay hai mẹ con bà Xuân hay cãi vã nhau, giờ Hưng hóa tử tế, ngoan ngoãn hẳn. Hôm đi, Hưng dặn mẹ:

“Thế nào tôi cũng về, đừng có mong.”

Ông Xuân bị điếc, không nói, chỉ nhìn con gật gật.

Đột ấy, cả xã có mười hai người đi Bê.

Rồi có giấy báo tử cả mười hai người. Xã làm truy điệu tập thể.

Hai tháng sau lễ truy điệu con, bà Xuân ốm chết. Ông Xuân trụ lại được nửa năm, rồi cũng thổ máu đi gặp vợ. Trước khi chết, ông Xuân nhờ người gọi ông Khoa đến trắng trời gì đó. Ông Khoa nghe xong gật đầu và mặt ông Xuân bừng sáng. Chôn cất ông Xuân xong, mọi người tò mò xúm lại hỏi nhưng ông Khoa không tiết lộ.

Ngày giải phóng, tự dưng Hưng lù lù khoác ba lô về. Hưng nhận mình là thương binh, nhưng không có thẻ. Ông Sung hỏi giấy, Hưng chỉ vào chóp đầu:

“Đây!”

Ông Sung sờ, thấy chỗ ấy lõm, nhũn như thóp trẻ sơ sinh.

Ông Phùng ở một túp lều riêng trong khu Cặm cam. Ngày thì trồng sắn, trồng lúa, đêm ngồi cặm cùi viết. Cả xã ai cũng quý ông Phùng vì tính nhu mì. Quê ông Phùng, nghe đâu ở xa lắm. Tất cả chỉ biết có thế.

Tính hay lân la vào chơi chỗ ông Phùng. Ông Phùng kể chuyện cho Tính nghe. Toàn chuyện bịa. Không bịa được, lại đem bản thảo ra đọc. Đọc chán thì đốt. Tính thấy lửa, thích, nhảy nhót cuống cuống. Ông Phùng ngạc nhiên, vỗ vai Tính:

“Mày lạ như lửa.”

Tính hỏi lại, ông Phùng nói:

“Cái gì lạ cũng thành kiệt tác.”

Các buổi chiều trẻ con xúm lại nghe Hưng kể chuyện đánh Mỹ. Hưng lấy hai quả chuối gắn vào hai khóe mép, vươn cổ ra trước:

“Khoặt! Đây, một nhát là đi đứt.”

Bọn trẻ vừa sợ vừa khoái. Nhiều đứa đến trường thấy cô giáo, bèn chạy sấn lại, há mồm, rồi kêu:

“Khoặt!”

Ý chúng nó nói, cắn cổ cô giáo. Ông Khoa đến góp ý, bị Hưng đập trúng đầu gối, đuổi về. Thành Chanh Linh quệt mũi để vào:

“Anh mọc nanh cắn bỏ mẹ bác ấy đi.”

Ông Khoa giận, không sang thăm Hưng nữa.

Hưng xui bọn trẻ vào bẻ mía vườn nhà ông Mịch. Nhiều người ca cẩm, Hưng thè lưỡi, trợn mắt:

“Trẻ con không xui cũng biết ăn cắp.”

Ông Mịch ức, cho con rình, nhưng không bắt được.

Bà Liên và cô Nheo suốt ngày quần quật ở bãi đá. Chú Mười hay bỏ

việc la cà sang chơi với ông Phước. Được một dạo, tự dưng chú Mười không đến nữa mà ra bãi đá chằm chỉ làm.

Ông Điện lang thang khắp xã mỗ lợn thuê, thi thoảng lại rủ Tính đi cùng cho vui. Ông Điện quý Tính vì bảo gì cũng làm, không hỏi, không nề hà. Đến nhà nào, chủ hỏi, ông Điện cũng lăm bằm:

“Nhẽ ra tôi phải có con trai đầu lòng.”

Một lần, ông Thụy hùn lời:

“Lớn lên cho con Hiền với thằng Tính lấy nhau.”

Cô Nheo cười vỗ tay trêu:

“Ra chào mẹ đi, con rể.”

Tính vặc đầu:

“Cặc.”

Bà Liên túm lấy tát con hai cái. Tính cắn răng chạy ra chỗ những người điên.

Ông Điện hay mời ông Phước sang nhắm rượu với cỗ hũ, lòng lợn.

Ông Phước bảo mọi người:

“Ông Điện là đức Thánh Trần.”

Tính dành thời gian giết công công, bắt được con nào cũng trân trọng đặt lên lòng tay, rồi bắt thần đập tay kia xuống. Công công chết nát bét. Tính cười mỉm, mặt rục lên.

Tờ mờ sáng, ông Điện đập cửa gọi Tính theo mình xuống cầu Rào thịt lợn. Ông Phước dậy mở cửa, cầu nhàu:

“Mất cả ngủ.”

Ông Điện cười:

“Trưa về có cỗ hũ.”

Ông Phước tỉnh hẳn, quát như lệnh vỡ:

“Tính, dậy theo bác.”

Ông Điện đi trước, tay cầm dao, tay cầm gậy, vai khoác một vòng dây thừng. Tính lẻo đẻo bám theo cạnh. Lúc ấy còn sương, trông ông Điện với Tính mờ ảo, chập chờn như ma. Khi ông Điện bắt lợn, Tính túm hai chân sau của lợn ghì vào ngực. Con lợn nặng hơn tạ giấy đập, nhưng không kêu được chỉ rên ư ử. Ông Điện có cách giết lợn gọn gàng, kín đáo vì thế tránh được phòng thuế xã. Ông Điện trối xong, xoay ra mài dao xoèn xoẹt, lệnh cho gia chủ:

“Chậu! Muối! Cả đôi đĩa để khoảng, mà thôi, khoảng tay cũng được.”

Tính hết việc khoanh tay nhìn. Ông Điện vốc nước vỗ vỗ vào cổ con lợn. Vỗ đến ba lần, ông Điện quơ con dao, hô Tính cầm chậu hứng, rồi xọc vục dao vào cổ lợn. Tính nghe tiếng dao đi sừn sựt. Ông Điện vặn nghiêng dao, tiết phun ra đỏ rục. Tính ngửa cổ ra sau tránh tiết lợn bắn vào thấy mặt ông Điện thản nhiên như không. Tay giữ dao,

tay thò xuống, ông Điện khoắng liên tục, tiết vổ vào chậu óc ách.

Đến bảy giờ, ông Điện đã pha xong thịt.

Chủ nhà mang ra đôi sọt, ông Điện xếp từng súc thịt vào cho gọn, sau lấy lá chuối khô phủ lên. Cẩn thận, chủ nhà còn đặt trên nóc sọt nải chuối xanh, rồi buộc xe đèo sang chợ bán.

Mười giờ kém hai mươi thì lòng dôi được làm xong, ông Điện gói ít thịt, nửa cái cổ hũ đưa cho Tính ôm. Trên đường về, ông Điện mân mê con dao, nói với Tính:

“Có nó mới sống được đây, cu ạ.”

Tính nhìn dao, nuốt nước bọt.

Trưa ấy, ông Phước lại sang uống rượu. Tính định bỏ vào bãi Nghiền sàng chơi, ông Điện giữ lại:

“Hai đứa mày hầu rượu bọn tao.”

Ông Phước khen sáng kiến hay, gọi Hiền vào, bắt hai đứa đứng chầu hai bên. Bà Liên, cô Nheo đi làm về, thấy, chửi bới âm ỉ. Tính nhân cơ hội ấy chuồn thẳng.

Một trưa. Ông Phước ngồi uống rượu ngoài thềm, thấy Hiền cắp rổ đi lấy rau vùng, bèn hỏi Tính:

“Mày thích con bé này không?”

Tính gật. Ông Phước cười khà khà:

“Lớn lên, nó đẹp nhất trần đây.”

Hiền học đến lớp bảy thì bỏ, ở nhà giúp mẹ.

Càng về sau, ông Điện càng ít gọi Tính đi theo mình vì ông để ý thấy Tính nhìn cảnh chộc tiết lợn với vẻ ham muốn đáng nghi. Mắt Tính càng lớn càng vằn lên.

Bà Liên quý Hiền, gọi bằng con, xưng là mẹ. Hiền ít nói, nhanh nhẹn, ngoan ngoãn, việc gì cũng làm đến nơi đến chốn.

Ngày giỗ chạp, hai gia đình vẫn mời nhau sang ăn. Họ thành cặp thân mật nhất xã từ trước đến giờ. Bà Liên đùa Hiền:

“Mày làm dâu tao, con ạ.”

Hiền đỏ mặt.

Ông Điện ốm sáu tháng. Cô Nheo chạy chữa thuốc thang tốn kém, phải bán dần đồ đạc trong nhà. Bán gần hết, cũng không đủ. Bà Liên đem tiền sang giúp. Gia đình cô Nheo hết gạo, bà Liên cũng bảo ông Phước xách sang hơn hai yến.

Ông Phùng thấy Hiền nhặt rau vùng, gọi vào đưa cho một gói tiền, Hiền không dám cầm. Ông Phùng trợn mắt:

“Để bố cháu chữa bệnh. Muốn ông ấy chết hử?”

Hiền mếu máo cầm về. Cô Nheo đến lạy lục cảm ơn, ông Phùng chỉ cười xòa. Từ đấy, Hiền quý ông Phùng lắm, lúc nào rồi cũng ghé qua

chơi.

Nhà ông Mịch ngày càng mất nhiều mía. Cả nhà xót của, không ăn không ngủ được, đâm bản gắt cãi vã nhau. Nửa đêm ông Mịch hô có trộm. Hàng xóm vùng dậy vác dao đuổi, không thấy ai. Ông Sung hỏi:

„Nó lấy gì?“

Ông Mịch lấp bắp phân bua:

„Tôi mơ thấy chúng nó bẻ mía.“

Ông Sung vắng tục, bỏ về.

Hưng đi qua vườn mía nhà ông Mịch, gật đầu đắc ý nói bâng quơ:

„Chà, vợi quá nhỉ.“

Ông Bồi mời ông Phùng lên bè chơi. Hàn huyên một lúc, ông Bồi xoay sang chuyện đàn hát. Ông Bồi vờ chau mày nghĩ ngợi, nói giọng buồn chán, tiếc nuối:

„Ngày xưa suýt nữa tôi thành nhạc sĩ.“

Vinh, con cả ông Bồi chen ngang:

„Phét lác!“

Ông Bồi vờ điệu cày ném, Vinh nhoài xuống nước. Ông Phùng định về, ông Bồi giữ lại, lấy cây đàn bầu sút sát ra, nói hồ hởi:

„Tôi đánh bài trống cơm cho bác nghe.“

Tiếng đàn rung lên, đục ngầu, rối loạn. Ông Phùng cúi đầu nhăn nhó. Khi về, trời đã khuya, ông Phùng thấy bên kia sông, dân xóm Soi đi thành vòng tròn trắng đục, ma quái. Nhìn quanh, không có ai, ông Phùng ôm ngực chạy hồng hộc.

Đêm. Tính không ngủ được vì trắng. Trắng làm Tính lạnh, càng bịt tai, co người, càng đau đớn khổ sở. Trắng rơi u u, miên man, rên xiết. Tính vùng dậy, xô cửa ra sân, nhặt đá đập lên trời. Tính đập điên cuồng. Trắng không vỡ, đá rơi ào ào xuống nhà hàng xóm. Chó sủa rộ. Tính phát hiện ra con chó nhà ông Điện mất vàng, sáng quắc đang rọi vào mình. Tính đỡ người nhìn nó chằm chằm.

Nó đấy. Lạnh. Mắt chó vàng như trắng. Lại sáng. Nó giội lên bao nhiêu nước. Gọi lên cả những người xóm Soi đang đi trên mép sông. Nhiều nhiều lắm. Ông Điện cầm dao xọc vào cổ lợn, thế là lửa vụt lên. Như cái lưỡi liếm mặt. Xong rồi, xong rồi xong rồi ông Phùng cười nắc nẻ. Bom thì chả nổ, chỉ ngoạn thôi. Dời đặc kín cả cái màn của mẹ. Nó rung rung, khoái lắm. Mắt chó vàng như trắng. Cho muối vào, khoắng, khoắng thật đều vào, sư ông tướng con, nó đông lại, chỉ có nhìn.

Bố còn gặm chén, không ai hiểu được. Hiền cầm rau vùng tung cho lợn. Lợn cười thành trắng. Lạnh lắm, mẹ ạ. Công cốc cũng sắp hết

rồi. Phải chờ anh Hùng nó mới ra. Khoặc! Đi đút cả lũ. Lạnh lắm, mẹ ạ...

Thoạt kỳ thủy

B. Chuyện

B. 2

Ở lều ông Phùng. Hiền, Tính ngồi hai bên, ông Phùng khoanh chân bằng tròn ở giữa. Đang kể chuyện tiên hóa thành cô gái ăn mày, ông Phùng dừng lại, kết luận:

"Con Hiền là tiên."

Hiền lấy tay che miệng vừa cười vừa hỏi:

"Thế còn anh Tính?"

Ông Phùng nhìn kỹ mặt Tính, ngáp ngừng một lúc rồi nói:

"Thằng Tính là thanh gươm không có vỏ."

Tính nghe nói về mình chỉ cười ngô nghê. Ông Phùng bảo mới kiếm được giò phong lan, sẽ đặt tên là Hiền cho đẹp. Hiền thích lắm, chạy ngay về khoe mẹ.

Ông Điện đỡ bệnh, lại lăm le đi giết lợn. Cô Nheo tiếp tục vào bãi đá. Gia đình yên ổn, nhưng nợ bà Liên thì chưa trả được. Bà Liên cũng chẳng có ý giục.

Ông Sung phải viết bản tổng kết an ninh xã để lên huyện báo cáo.

Quanh quần mãi, ông Sung mới dám đến nhờ ông Phùng. Ông Phùng từ chối, nói thẳng vì ngày xưa ông Sung nghi mình là Việt gian. Ông Sung xin lỗi. Ông Phùng nhận viết. Ở huyện, ông Sung đọc xong, bị chê là bản tổng kết bóng bẩy, khó hiểu giống như thơ của đám tiểu tư sản. Qua nhà cô Nhài, ông Sung vào chơi, rồi chửi ông Phùng:

"Mẹ lão ấy, chỉ được cái hão."

Ông Phùng biết, cười thầm. Chập tối, ông Phùng sang thăm ông Khoa. Khi nói chuyện, ông Phùng nhắc đến ông Sung, ông Khoa gạt đi. Vợ ông Khoa góp chuyện, chê ông Sung. Đứa con gái thứ hai buồn ngủ, đòi mẹ dỗ. Ông Phùng gật gù ngắm ảnh Chúa bị đóng đinh treo giữa bàn thờ. Ông Khoa thấy, tỏ ý không vừa lòng, bèn quay sang vợ:

"Bảo con nó ngủ đi, biết gì mà nhìn ngó."

Ông Phùng về.

*

Tính lớn vụt.
Hiền lớn từ từ, chưa rõ ngực.

*

Tính hỏi ông Điện:
“Sao không cho cháu đi thịt lợn?”
Ông Điện đáp:
“Mày chơi với bọn điên, khốn!”
Tính về nằm vật lên giường, mắt mở trừng trừng. Chiều, Tính giết
sạch một tổ kiến dưới gốc sung.
Hưng vào lều ông Phùng, vỗ bụng:
“Giá có gì nhắm thì vui nhỉ.”
Ông Phùng miễn cưỡng đem rượu với chuối xanh ra thết. Đang
uống, Hưng nói:
“Bọn xã nó coi bác như chết rồi.”
Ông Phùng bình thản bảo:
“Mấy tay lý toét ấy biết chó gì.”
Hưng say, lừa lúc ông Phùng sơ ý, vả mạnh một cái vào má ông
Phùng rồi lồm cồm bò về.
Tính đứng giữa đám người điên. Ông Phước gọi về, dỗ:
“Mày xuống mua ắt, mua chịu nửa chai rượu về đây, tao cho chơi với
chúng nó thả cửa.”
Tính cặp chai 65 vào nách, chạy ù đến quán bà ắt. Ông ắt hỏi tiền,
Tính lắc đầu. Bà ắt cất can rượu vào gậm chõng, Tính lầu bầu:
“Mắt chó vàng như trắng.”
Ông ắt dỏng tai, hỏi lại. Tính không đáp. Bà ắt giương mắt kèm
nhèm, cười với chồng:
“Nó bảo, bao giờ lĩnh lương thì giả.”
Tính cầm rượu về. Ông Phước giật chai, khen con là Thánh Trần, rồi
xua tay rộng lượng:
“Ra mà chơi.”
Tính chạy đi. Ông Phước đặt chai rượu trước mặt, ngoẹo đầu ngắm
nghía một cách thành kính.
Tính ngồi trên cột số, hai chân buông thõng, khẽ đung đưa. Bọn điên

xúm quanh, mặt nhẹ nhõm, thanh thoát.

Lão điên:

“Hai năm rồi mười.”

Cô gái Thổ điên:

“Con ơi, lại gió rồi!”

Mụ điên:

“Đã bảo không nghe, chạm vào cổ trắng thế nó về kia kìa. Giời, náo cả ruột...”

Tính:

“Mẹ chúng mày.”

Thằng điên:

“Cù nách.”

Bà Liên làm về qua, túm được, lôi Tính xềnh xệch từ đường vào cổng. Cô Nheo đỡ:

“Ngoan, tý cô cho sẵn nướng.”

Tính cắn môi, im thít.

Hôm sau nữa, Hiền hỏi:

“Sao anh lại chơi với bọn điên?”

Tính nhe răng:

“Bố tao thích mày.”

Hiền bỏ đi. Ông Điện lắc đầu ngán ngẩm:

“Thằng này lớn lên nguy hiểm lắm.”

Bà Liên nghe thấy, tối sang đòi nợ. Vợ chồng Điện mếu máo xin khát. Ông Phước dần chén xuống bảo vợ:

“Không có gạo, tiền thì trả bằng cổ hũ.”

Xí nghiệp tổng kết quý, mời đội chiếu bóng Gang Thép đến chiếu chiếu đải. Cả xã đổ đi xem. Ông Điện đi thịt lợn, đánh chén say, nằm trông nhà. Bà Liên, cô Nheo, Hiền, vợ chồng ông Mịch và Bồi què kéo nhau cùng đi. Ông Phước ở nhà, ông Phùng ghé qua gọi, liền trả lời vọng ra:

“Phim ảnh gì, xéo!”

Ông Phùng nháy Tính, Tính lắc đầu.

Khoảng tám rưỡi, ông Phước ngủ. Tính sang Hưng chơi. Hưng kể chuyện cấn cổ Mỹ, xong, nói về cảnh đốt trại tù binh. Tính nghe, mồm há hốc. Hưng tả:

“Lửa cao như cái lưới, liếm từ bẹn đổ lên.”

Tính nhìn Hưng chăm chăm. Đang say sưa, bị mắt Tính rọi thẳng, Hưng lú lười, thổ ra một câu:

“Mắt vàng chóe vàng như trắng.”

Chưa dứt lời, Hưng lắc đầu, đuổi Tính về. Đến cổng, Tính không vào,

vòng sang nhà ông Điện. Tính gõ cửa. Không có tiếng thưa. Tính học lên, chạy về bếp nhà mình, vợ bao diêm, cho vào túi, rồi lộn sang. Tính ngồi đầu nhà ông Điện. Đêm vắng lặng. Tiếng thuyết minh phim thoảng đến rồi rạc, đứt quãng. Tính định nhồm dậy về, thấy bóng Hưng lướt qua đường, bèn ngồi lại. Hưng hát *Lửa bốc cao cắm hờn. Bốc từ bện bốc lên...*

Tính xoe diêm dúi vào mái cọ nhà ông Điện rồi lao qua đường về nhà. Lúc ấy mặt Tính hơi anh ánh sáng.

Lửa bốc cao, sáng rực một góc xã. Ông nứa nổ lốp bốp, rạo rực. Ông Phước choàng dậy, chưa hết hơi rượu. Tính ngủ ngon lành, hơi thở đều đều, sâu.

Khi mọi người từ bãi chiếu phim đổ về, nhà đã cháy quá nửa, một bên mái sập xuống, tàn văng lên chi chít như sao. Cô Nheo lao vào đóng lửa, bị ông Mịch, ông Bồi giữ lại. Hiền bám áo bà Liên, người run bắn, không dám thở. Ông Phùng hỏi to:

“Ông Điện, ông Điện đâu?”

Cô Nheo bỗng rú lên, ngắt vật trên tay ông Mịch.

Nửa đêm, thu dọn gần hết, người ta mới biết ông Điện ở trong nhà. Có một khối đen thui, co quắp nằm giữa đám than đỏ lẹm. Hiền bị bà Liên lôi lên bè vó ông Bồi, trối ghì ở đấy.

Đám ma ông Điện được hai ngày, xã cho người đến làm giúp cô Nheo nhà mới. Tài sản duy nhất còn lại là con dao chọc tiết lợn của ông Điện. Nó hơi xám, loang những vệt vàng cam ở giữa thân.

Rồi cô Nheo đổ ốm ba tuần sau đó. Bà Liên nghỉ việc, ở nhà bón cho bạn từng thìa cháo loãng. Hiền ngơ ngơ ngác ngác, quanh quẩn bên mẹ, cả ngày chẳng nói câu nào. Một trưa, cô Nheo cầm tay bà Liên thều thào nhờ chăm sóc Hiền hộ mình rồi thổ máu chết.

*

Thời gian trắng

*

Hiền ngoảnh mặt vào trăng, thờ sẽ:

“Anh làm sao thế?”

Tính nhắm mắt:

“Lạnh!”

“Xích vào đây một tý cho ấm. Anh Tính biết không, ngày bé ấy, bao nhiêu lần anh làm em sợ hết hồn.”

“Cẩn công công thích lắm.”

“Bố anh còn gặm chén không?”

“Mắt chó vàng như trăng.”

“Em về đây!”

Tính nuốt nước bọt:

“Dạo ấy, nhà em cháy to nhỉ.”

Hiền gục đầu, tay bầu sâu vào cổ.

Trăng u u rơi xuống mặt sông. Sương lên, sương lên. Những tiếng dế vọng từ lòng đất nghe miên man, huyền bí.

Trôi ở giữa những đụn khói, ai cũng lẫn vào nhau, lẫn vào nhau. Tất cả đều mờ. Trăng không xuống được tóc, chỉ lơ lửng trên đầu. Trăng cười, vàng sắp thành đen rồi. Cứ nở mãi, nở mãi giữa những đụn khói đặc quánh. Mẹ không có, bố không có, Hiền có....

“Em đi nhé?”

Nụ cười của Hiền lóe sáng rồi vụt tắt. Tính cứng người, hai tay bầu mặt. Tiếng mái chèo gõ mạn thuyền lạch cạch. Có lẽ ở nhà bố đang gặm chén.

“Mắt chó vàng như trăng.”

Tính lẩm bẩm. Hiền hất tóc ra sau, mắt sầm lại:

“Sao anh lại ra đây với em?”

“Bố em xọc dao vào cổ lợn thích thật. Hiền có giữ dao không?”

“Em về đây!”

Bên rặng bạch đàn rì rào đen, những đám sương lóe sáng. Từng luồng trắng vươn đến, uốn cong, va chạm rồi ngã ra, sáp lại, quần quai, rạp xuống, xoắn bện thành một mớ hỗn độn, bùng nhùng.
Muốn về, cứ về đi. Sương cọ vào nhau rin rít. Mắt chó vàng như trăng.

Bạch đàn đứng trước, sương ở sau, núi Hột ở sau nữa. Đom đóm bay xanh góc bãi Nghiền sàng.

Chúng nó đã ngủ. Lợn đã ngủ.

Hiền về thì về đi. Nghe người lục bọc lăm, có lẽ trăng sẽ vỡ nát. Mắt chó vàng như trăng. Nó giàn giụa sáng. Mẹ ạ, phải làm gì bây giờ. Kiến đầy thôi, xọc một nhát dao vào cổ thì thành lợn. Mẹ biết máu chảy từ chỗ nào không? Mỗi hòn đá bị vỡ là máu túa ra. Da thịt của

đá mỏng manh lắm. Sánh sao được với nước sông Cái. Ông Bồi què chẻ nước bằng mái chèo xám xịt. Chẻ tanh bành, điên cuồng. Vậy mà nó cứ liền lại, cứ tỉnh không. Nó cứ trôi, da thịt và máu cứ trôi... Nhắm mắt. Uể oải trôi. Trôi chậm chậm.

Tính gặp Hưng ngồi dưới lùm cây, chân thõng xuống mép hũng.

Nghe động, Hưng ngẩng lên.

“Anh Hưng đấy à. Sao lại ở đây?”

“Chả biết nữa.”

“Ăn sáng chưa?”

“Đêm.”

“Ừ. Đêm dài quá đi mất. Em đói?”

“Rán trắng lên mà ăn.”

“Ừ rán trắng, rán trắng!”

Tính thở khò khè. Hưng cũng thở khò khè. Mắt hai người mờ đục.

“Bố mẹ anh đâu?”

“Đi bán cà cho ông Điện từ đời tám hoánh nào rồi. Mà thích nghe chuyện thằng Mỹ có nạnh không?”

“Anh có tằm không?”

“Tao chả thích ướm bao giờ.”

“Mèo cũng thế.”

“Có mèo không?”

“Có.”

“Tao biết ngay mà. Mấy hôm nay rõ ràng có một con lẳng vẳng ở đây. Hắt xì... ỉ..., lại sổ mũi mất rồi.”

“Sương thế, tránh sao được.”

Tính ngoẹo cổ ngắm Hưng. Người Hưng hơi sáng xanh. Hưng nói, giọng rè rè:

“Tao bảo nhé.”

“Gì?”

“Thằng Mười nó yêu mẹ mày!”

“Cẩn đầu hay chọc cổ?”

“Tùy. Nhưng cẩn thận, đừng để ai biết. Ngày xưa bọn tao đi săn Mỹ cũng thế, cứ bị người khác nhìn thấy là hỏng.”

“Em chả sợ. Mẹ em bảo việc mình mình làm, chả việc gì phải sợ. Mẹ em còn bảo em để ra ở nách.”

“Mẹ mày vừa ngu vừa khôn. Giống con khỉ. Mày vừa gặp con Hiền phỏng?”

Tính gật đầu, tai giồng lên:

“Bố em đang gặm chén.”

Hưng co chân, đứng dậy bỏ đi. Bụi cây lay động. Tính lẩm bầm:

“Mắt chó vàng như trắng.”

Khuya Tính mới lững thững về nhà. Ông Phước ngủ, ngáy khò khè như tắc cổ, mùi rượu nồng lên. Những con thạch sùng say, lão đảo bò trên vách đất. Bóng chúng đổ ngoằn ngoèo bởi ánh đèn vàng vọt hắt vào. Có tiếng cựa mình. Giát giường kêu cọt kẹt, nghiêng im lặng thành trăm sợi.

Tính ngủ, mặt áp xuống chiếu, môi trễ ra khinh bỉ.

Sáng.

Ông Phước bảo con đến lò rèn lão Quyên nhận việc. Tính đến, lão Quyên neho mắt gật gù đồng ý nhận. Trên đường về, ông Phước hí hửng rẽ vào quán bà ắt mua chịu một cút rượu. Bà Liên từ bãi đá về, hỏi gắt:

“Tiền đâu mà vác rượu uống.”

Ông Phước khoát tay bảo Tính sẽ trả, uống mừng nó có việc làm. Chưa dứt lời, Tính đã sầm sập lao vào. Ông Phước hất hàm hỏi: Sao? Tính trợn mắt: Nó đuổi. Ông Phước dẫn chén rượu xuống bàn: Sự thẳng khôn nạn. Lúc sau, lão Quyên đến than rằng Tính cứ nhảm tay lão mà quai búa. Xin vái cả nón. Ông Phước rít lên: Ai trả tiền rượu. Lão Quyên ngơ ngác hỏi lại, ông Phước lầu bầu. Tôi mua chịu. Đồ xỏ lá! Tay ông Phước nắm lại, nổi gờ lên. Lão Quyên sợ, xin trả cho một nửa.

“Trả hết!”

Ông Phước quát. Lão Quyên hậm hực về, dáng đi nặng nề. Ông Phước ngoái ra, đã thấy Tính ngồi cặm cúi nhặt kiến, di tanh tách. Tính nhắm mắt, trong bóng tối lão đảo, hiện ra một cái tai cười trên lưng con ngựa già đuổi theo một chú lợn. Cái tai xám, mơ màng, tay hươ hươ con dao chọc tiết lợn sáng quắc: “Chọc!” Tính hét lên, choàng mắt. Ông Phước giật mình: “Cái gì?” Bà Liên ôm mặt quay đi. Tính nhăn nhó vào bếp lục cơm ăn. Ông Phước thở dài:

“Hay là để đưa nửa, mình?”

Bà Liên quây quấy lấy khăn đi làm.

Tính ăn xong, thơ thẩn đến bãi Nghiền sàng chơi. Lũ trẻ trâu xúm lại. Tính vỗ vào lưng con trâu trắng hỏi:

“Có chọc tiết được không?”

Thằng Tuấn Kim nhảy cẫng lên, dắt trâu lĩnh ra chỗ khác. Tính ngồi phệt xuống cỏ, lấy que chọc chọc bãi phân trâu. Cu sút che miệng nói: “Ăn được đấy. Nóng hổi lắm, anh Tính ạ.” “Ranh con. Tao thách mày.” Tính rụt rè đồ lại. “Em ăn no rồi.” “Thật à?” Tính ngạc nhiên, nhìn chằm chằm vào đồng phân. Bóp miệng một lúc, Tính phui quần đứng dậy nói: “Ghê bỏ mẹ.”

Biết nó là trắng, trắng xanh đen, rỗ chi chút. Mặt trắng nằm trên cỏ, hơi võng ở giữa làm các ngọn cỏ run lên. Run lên run lên. Mắt chó vàng như trắng. Những con kiến kèn càng đã tràn đến, bu quanh mặt trắng. Anh Hưng bảo đói thì rán trắng mà ăn. Ở đây không có chảo. Mỡ cũng chẳng có. Sao lại tẻ đến thế nhỉ. Đây nữa này. Đây lại là trắng nữa này. Mẹ khỉ. To đến thế là cùng. Sướng thật.

Ao Lang đen thẫm, lằm lì, bí ẩn như khuôn mặt người câm. Những con cá nổi vây rồi chìm xuống. Tính cúi soi, chụm bàn tay lại sọc mạnh vào cổ hình người in dưới nước. Hình người vỡ thành trăm mảnh. Mặt trời trắng lóa, nghiêng chéo rọi vào Tính. Nương theo bờ ao, Tính nhẩn nha đi tiếp.

Ông Thụy lấy củi về đang đứng đái, thấy Tính, cười hềnh hếch:

“Này, đi đâu đấy cu?”

Tính nhổ nước bọt, khinh bỉ:

“Hỏi làm gì?”

“Cha mày.”

Ông Thụy lại cười. Hai hàm răng rụng hết, chỉ còn đôi lợi thâm xít, bóng rợn. Tính ngồi xuống bó củi, cạnh ông Thụy. Ông Thụy bảo: “Lão Điện chết lại đâm hay, bây giờ ai cũng phải nhờ tao đến thịt lợn. Mày có muốn theo tao không?”

Tính gật đầu. Ông Thụy nheo mắt tinh quái:

“Đùa thế thôi, thời buổi của khôn người khó, chả dại gì cho mày dây máu ăn phần.”

Tính bảo:

“Ông kể chuyện chạy Tây đi.”

Ông Thụy tự hào kể:

“Tao men theo vách đá, vách rừng mà đi. Nó đốt đuốc đuổi theo đến Ba-na-tác-cun thì túm được. Nó treo ngược lên, lấy báng súng đập vào đây. Gãy ba cái xương sườn cả thảy.”

Tính:

“Không chọc tiết à?”

Ông Thụy:

“Sau đó nó bắt đi làm. Mẹ, chỗ ấy nhiều rắn, lại bị sốt rét. Tao hận lắm. Người chết từng đống, nó thu lại đem ra rừng lấp hờ. Tối hổ xuống bới lên ăn bằng hết. Chừa độc cái đầu. Tao lại trốn...”

Tính:

“Thế còn lúc nó "A-lô"?”

Ông Thụy:

“Nó bắc loa kêu A-lô bố cu Việt Minh, mau ra hàng không quan bắn chết. Nhưng đấy là đạo ở ven sông. Mày lẫn lung tung cả. Súng bắn

cứ tặc tặc tặc tặc. Lạnh người. Mụ ấy nhà tao sợ vãi đái.”
Tính dùng dùng bỏ đi. Ông Thụy bình thần vác bó củi lên vai đi về.
Trời trong veo ở phía Đông, còn bên Tây lại đục ngầu, sôi ùng ục.
Hơi đất bốc lên khiến người bứt rứt, khó chịu. Bà Liên cầm củi đập
đá, mồ hôi túa khắp mặt. Chéch một chút, chú Mười đang ngồi tán
gẫu với mấy tay thanh niên. Tiếng thuốc lá rít sòng sọc. Lúc tan
tầm, bà Liên đứng dậy thấy chú Mười lên nhìn mình. Tay Dũng gấu
nhỏ nước bọt vào đá, quay sang chú Mười gây sự. Chú Mười im
lặng. Dũng chửi là đồ hèn. Chú Mười im lặng. Dũng đá mạnh vào
sườn chú Mười. Vẫn im lặng. Bà Liên nghe máu chảy ràn rạt trong
người, tay bóp chặt đôi găng. Gần đến cổng, bà Liên gặp thằng Vinh,
Vinh cầm con dao rựa, mặt bần thần. Bà Liên hỏi, Vinh bảo bị bố ép
lấy vợ. Bà Liên cười ruồi. Ông Phước đang bằm rau lợn, thấy vợ, bỏ
vào trong nhà lôi rượu ra uống. Gà bới đám rau tung tóe. Bà Liên gắt
chồng. Ông Phước nói mệt thì nghỉ một tý. Hai bên gục goác nhau.
Bà Liên vật người lên giường, than:

“Chồng với chả con. Sao tôi lại đâm đầu vào ông nhỉ.”

Ông Phước im lặng ra thái rau tiếp. Hùng quẩy đôi thùng đi gánh
nước, nhìn ông Phước cười cười. Ông Phước chửi, Hùng vẫn cười
cười. Cả xã đổ ra tưới rau. Ông Bồi đứng trên bè, chõ mồm nói
chuyện vào bờ. Cái Thương đang vo gạo, vỗ rá bồm bộp.
Tầm ấy những người điên ở làng Thổ túa ra đường nhặt rác. Tính
nhập vào cánh điên, nhìn sát vào mặt từng người, cười nói hỉ hả.
Cánh điên thích lắm, cứ sấn lại, vỗ lưng, choàng vai Tính. Nắng thoi
thóp, đổ quạch rọi vào mặt. Tính véo tai lão điên, rồi chạy. Lão điên
ngã lăn ra, đập đập chân lên với vẻ khoái trá. Được một lúc, Tính
ngồi xồm, thu hết bị của những người điên, tò mò lục lọi. Tính nhặt
một chiếc dép nhựa chỉ còn nửa đế, giơ lên ngắm, sau ghé răng cắn
thử. Tính nhăn mặt. Cánh điên làm theo, cũng cắn đế dép, cũng
nhăn mặt. Một thằng điên chạc mười sáu tuổi, khoác qua người
chiếc lốp xe chỉ còn lớp vải mỏng, nhảy tâng tâng quanh Tính. Nó
nhắm tịt mắt bên trái, mắt phải đóng đũa theo nhịp chân, lúc nhanh,
lúc chậm. Tính gật gù khen. Thằng điên thôi nhảy, thò tay vào đũng
quần, lấy ra miếng đường phen chìa cho Tính. Tự dưng Tính ôm
đầu, vùng dậy nhìn trân trân vào mặt những người điên. Tất cả im
lặng. Những người điên quây thành vòng tròn. Họ xúm lại. Tính lùi ra.
Họ dừng lại, Tính sấn đến. Họ lùi ra. Cứ thế một lúc như trò chơi của
bọn trẻ trâu. Tính khụy chân, mắt díp lại, lơ lơ, rồi khép hẳn. Tính
nằm ra đường, ngủ giữa những người điên, giấc ngủ mỏng manh,
nhẹ nhẹ. Lúc sau, Tính co người, ngáy ầm ầm. Đám điên ngồi quanh

Tính, trợn mắt nhìn nhau, và cũng ngáy.

Hiền nhặt cỏ rau, đầu gối tì lên cằm. Tóc Hiền buông xõa, tơ tướp, đen nhánh. Một con rắn cạp nong trườn trước mặt. Hiền lặng yên nhìn lớp màu trên thân con vật. Những khoang trắng đen, đều đặn, dài chừng đốt tay êm ái trườn theo đường ngoằn ngoèo. Hiền nhìn chăm chăm và thấy chóng mặt. Khi con cạp nong khuất vào bụi dong riềng, Hiền bưng má khóc. Những ngón tay bám đất, đen kịt, run lên. Cô Nhai quảy thùng qua, hỏi:

“Sao thế, Hiền?”

Hiền không trả lời. Cô Nhai héch mũi:

“Mày bị hành kinh rồi.”

Hiền vùng chạy. Cô Nhai buông thùng, hí hửng đuổi theo. Trời bừng lên màu đỏ bầm rồi ánh sáng tắt hẳn. Đêm tràn lan theo các lùm cây. Mặt đất loang lổ.

Ông Bồi què rít xong hơi thuốc lào, quay sang thẳng Vinh:

“Con Hiền đã có kinh, đến lúc phải đánh tiếng hỏi cho mày.”

Bà Bồi cong cớn gõ mép thuyền át đi. Thêm con dâu là thêm miệng ăn. Bà không thích. Vinh ngáp ngắn ngáp dài, lên bờ định vào Ao Lang chơi.

Ông Phước ăn cơm xong, đứng rửa răng ngoài bờ mương. Vinh lẳng lặng đi qua. Ông Phước gườm gườm. Vinh tái mặt, chào không xong, chạy cũng chẳng được, bèn nói nhanh:

“Bố cháu mời bác sang uống rượu.”

Ông Phước đổi mặt, niềm nở:

“Mày ngoan quá.”

Vinh chuồn thẳng. Tối, chưa tắt mặt, ông Phước sang. Nhà ông Bồi đang dọn cơm. Ông Phước liếc, không thấy có rượu, bấm bụng chờ. Ông Bồi khó chịu ra mặt, hỏi khách đã ăn cơm chưa. Ông Phước lắc đầu. Ông Bồi chỉ nói bên ấy ăn muộn nhĩ, rồi cả nhà ngồi ăn. Ông Phước uống nước với sông, uất khí, về chửi đồng. Bà Liên đang khâu áo hỏi chửi gì. Ông Phước quát chửi cho sướng mồm, đòi toàn quân lừa đảo. Lời qua tiếng lại, hai người quặc nhau. Ông Phước túm vợ, đánh. Tính đứng ngoài, hô: Chọc tiết. Nửa đêm hôm ấy, nhà ông Bồi đang thiu thiu ngủ, đá từ đâu rào rào đáp tới, chó sủa nhặng lên một lúc. Gần sáng, bà Liên dậy gánh nước tưới rau thì chẳng còn cây nào. Cả vườn bắp cải non bị nhổ, vứt quăng quật khắp nơi. Ông Phước đi đi lại lại, mắt đỏ vằn. Thấy ông từ xa, thẳng Vinh lẳng ra chỗ khác. Bà Liên than vãn. Ông Phước rít lên:

“Tao xin tiết cả nhà nó.”

Rồi chạy vào, lấy dao phay ra, mài xoèn xoẹt. Ông Bồi hiếng mắt

nhìn, lòng run lên, giục vợ cất lưới.

*

Mười một giờ mười bảy.

Dòng sông trườn dưới bụng con cú mèo. Những chiếc móng ngâm nước bắt đầu có cảm giác. Con cú thở nhẹ nhẹ. Đôi mắt mở to, tròn, dừng dừng, vô cảm. Trong đôi mắt ấy thấp thoáng bóng cảnh sung già, lá xanh thẫm.

Những vạt củi rêu tấp vào bờ, dập dính, rồi lại tản ra tiếp tục trôi.

Cánh rừng bạch đàn bên xóm Soi nhích lại từng tí một.

Con cú khẽ động cánh. Máu vẫn rỉ ra liên tục. Vết nước hồng nhạt kéo dài luôn trải ra trước ngực nó.

Có người đi gánh nước. Sóng loang tròn, dập dềnh đánh vào sườn trái con cú.

Dưới đáy sông, bầu trời nhẵn nheo, cau có. Những đám rêu lay động, run rẩy. Chúng tỏa ra màu xanh mát, ngọt và trẻ trung.

Thoạt kỳ thủy

B. Chuyện

B. 3

Bố mẹ quyết định cho Tính đi làm. Tính chẳng ý kiến gì, lẳng lặng theo mẹ. Đập đá thử ba buổi, Tính có thể làm riêng. Tính đập khỏe, hăng, đá đều tằm tấp, xếp khối hình thang. Bà Liên mừng ra mặt, chốc chốc lại liếc xéo sang kiểm tra. Tính không ngẩng lên. Chẳng thấy gì nữa cả. Chỉ có độc một vòng tròn của những người xóm Soi. Xám và lờ mờ lờ mờ. Nó gọi, đá cứ vỡ ra. Giòn khô khốc. Đập chết càng nhiều đá, càng có nhiều tiền. Núi ở trên đầu, một khối nhọn hoắt đâm vào cổ lợn. Nó sắp đổ. Đang nghiêng, nghiêng chậm chậm, bình thản. Ông Điện chọc cổ lợn cũng bình thản thế. Đập, Hiền cứ nát ra, vỡ ra, kêu rên khoái trá. Sao máu Hiền lênh láng thế hả mẹ. Mắt chó vàng như trắng. Nó bị rỗ. Trắng đen, trắng đen, trắng đen. Hiền có bả vai tròn. Tròn sáng quắc. Sáng qua cả thớ đá dày bụi. Đom đóm bung ra rồi. Bố lại gặm chén, lại gặm chén lách cách, lách cách. Chỉ cần bịt tai lại, xin ngủ nhờ dưới cánh đom đóm. Vừa ngủ vừa nghe đá kể chuyện. Có hai đám râu xanh chụm vào nhau, thì thào bí mật với ông Phùng.

Đi trên cánh tay mình như đi trên cầu tre, cứ rùng rình, cong cong. Cũng khoái nhỉ anh Hùng nhỉ? Ông Thụy chạy Tây, móm hết cả răng. Châm một mồi lửa, thì ông Điện chết cháy. Nhà không chết. Cô Nheo thổi cho nó sống lại. Đá này, sống lại này. Đá này, sống lại này. Đá này, sống lại này. Đá này...

“Nghỉ ăn cơm, con.”

Bà Liên đưa cặp lồng cho Tính, ngồi bên cạnh. Tính tháo găng, mặt nhẵn lại vì chỗ phồng. Có bốn quả cà, hai miếng đậu. Canh rau dền thì trộn luôn với cơm. Tính húp hai miếng, hết nhẩn.

Bà Liên lau mồ hôi mặt:

“Sắp được nghiệm thu rồi.”

Tính lại đập. Búa chạm đá, văng những mảnh nhỏ như bụi. Bà Liên dặn con cẩn thận, khéo mù. Tính khó chịu, mắt cứ trợn lên, càng vùng búa mạnh. Bà Liên bỏ về chỗ mình. Tính thấy ngứa răng. Không khí mù mịt, cuồn cuộn. Tiếng đập tràn lan khắp nơi. Khô khốc, lạnh lạnh, triền miên bất tận.

Xe chở đá chạy cuốn lên lớp bụi đỏ hồng. Xa xa, tiếng mìn phá đá

vọng đến âm âm, vắng vắng.

Chú Mười lân la mò sang. Tính không ngẩng lên. Chú Mười kê hòn đá, ngồi kể đủ thứ chuyện. Tính nghe câu được câu chẳng. Nó lao xềng, tao tránh. Đá thốc lên. A-lê hấp. Ngã bổ chừng. Mẹ, tức cười. Dây vào tao, chỉ có đại. Tây đen tao còn giã cho ra tóp nữa là hạng nó.

Đúng là phải giã cho ra tóp. Nhưng Hiền không thích cháy nhà. Hiền thơm lắm, chú Mười ạ. Cháu ngủi, say như thạch sùng say rượu của bố cháu.

“Nó về dọa cô ấy ở nhà, tao đuổi theo, quát...”

Đá này, sống lại này, đá này...

“...mẹ mày, giỏi thì ra đây. Một chọi một.”

Công công bu lấy con cú mà đốt. Sau đó sẽ phải đem đi cắn cỏ hét cho bố. Bố lại gặm lách cách, lách cách. Trắng đen, sao mày cứ...

“Dạo ấy, bọn tao trẻ, khỏe. Đuổi Tây như đuổi vịt. Mày có tin không. Ghê lắm.”

... choán hết mặt mẹ tao. Rét bỏ cha đi chứ lý.

Nắng quất ong ong. Mồ hôi trộn bụi đá dày cộp trên mặt đất. Bên trái, những đụn khói do đám cháy rừng cuộn cuộn tỏa lên trời. Tiếng trẻ con đi lấy củi về léo nhéo. Xe ben bấm còi inh ỏi.

Hết giờ, Tính ghé qua chỗ ông Phùng.

Ông Phùng đang uống rượu, có một quả chuối xanh cắn dở đặt cạnh cái chai. Thấy Tính, ông Phùng gật gật đầu, mắt dim lại. Tính lặng lẽ đặt búa xuống, ngồi cạnh. Ông Phùng chỉ tay về phía giò phong lan:

“Hiền trở hoa rồi.”

Tính thấy giò phong lan vươn ra một nhành hoa tím nhạt. Ông Phùng đứng dậy, vuốt nhẹ từng cụm hoa, hai cánh mũi phập phồng. Ông Phùng mời rượu, Tính lắc. Ông Phùng hồ hởi bảo:

“Tao mới viết được một truyện có tên là Và cỏ. Mày muốn nghe không?”

Tính gật đầu. Ông Phùng lục bản thảo ra đọc. Khi đọc được nửa chừng, Tính ùng ùng bỏ về.

Ông Phùng gọi giật lại, hỏi. Tính đáp:

“Ngứa lắm.”

Ông Phùng cười ằng ặc, tợp nốt chỗ rượu, nằm vật ra đất, mồm lảm nhảm:

“Mắt chó vàng như trắng, mắt chó vàng như trắng...”

Đêm.

Trăng lại đến. Rộng mênh mông, mênh mông.

Tính trần trọc nghe chó sủa. Gió từ núi Hột mang đến những tiếng rì rào, man dại. Trời lặng đi một chút rồi mưa đột ngột đổ xuống. Mưa chạy rào rào trên các tán cây, nhỏ rìn rít từ mái tranh xuống thềm. Có tiếng gà gáy lạc lõng, nhòe nhoẹt. Tính thiếp vào giấc ngủ nhẹ nhàng. Gần sáng, Tính mơ. Trong giấc mơ của Tính, Hiền đang ngủ mơ thấy hai con bọ ngựa cắn nhau. Đầu đã rơi, thân còn quăn chặt. Tỉnh dậy, thấy nằm đè lên bông hoa cải. Dưới cánh hoa nát có con sâu đen nhỏ bằng que tăm. Ba năm sau, Hiền lấy chồng mới biết mình bị mất trinh. Không hiểu từ khi nào.

Lúc đi làm, Tính kể cho bà Liên nghe giấc mơ của mình và hỏi trinh là gì. Bà Liên ngượng, quát át đi. Tính vẫn hỏi. Bà Liên đành bảo trinh là tóc. Tính gặng sao tóc lại mất. Bà Liên nói nó rụng. Tính im lặng nghĩ. Lúc ra bãi đá, gặp ai, Tính cũng túm lại bảo Hiền bị rụng mất trinh. Chú Mười nghe, ôm bụng cười, Dũng gấu thì nói: "Có khi mất thật rồi cũng nên". Bà Liên rửa rói, Dũng sợ, chuồn thẳng.

Bà Liên quay về hỏi Hiền:

"Còn không?"

Hiền ngơ ngác, mãi sau mới hiểu, mặt đỏ rực. Thấy mắt bà Liên cầu khẩn, Hiền cắn môi gật. Bà Liên thở phào rồi bỗng dưng đưa hai tay lên bưng mặt nói:

"Mày khổ quá, con ạ!"

Hiền ngồi thụp xuống khóc. Bà Liên xoa đầu Hiền:

"Làm con dâu tao, tao coi như con đẻ."

Từ hôm ấy, bà Liên kéo Hiền đi đập đá cùng mình. Kỳ lĩnh lương, ông Phước nằng nặc đòi giết gà. Bà Liên không nghe bảo còn để bán lấy tiền. Hai vợ chồng cãi nhau.

Nhân lúc vợ con đi làm, ông Phước gọi Hưng sang, bắt gà thịt, rồi mua chịu rượu. Bà ất không bán, ông Phước đành đổi nửa con gà lấy chút rượu. Hai người say sưa uống, ông Phước phát hiện rượu vơi quá nhanh bèn quay sang chửi Hưng. Hưng nhe răng, dọa mọc nanh cắn cổ. Ông Phước vác chai đập, Hưng chạy về.

Trưa, khát rượu, ông Phước mò đến ông Phùng hỏi vay. Ông Phùng cho nửa cút, ông Phước cúi rạp đầu:

"Chỉ mình bác là đức Thánh Trần thôi!"

Ông Phùng bật cười khùng khục.

Dạo này Tính hay đi chơi đêm, khuya mới về. Bà Liên cảm mãi không được, mặc kệ. Ông Phước ngủ nhanh, ngáy to, nồng nặc mùi rượu. Bà Liên sờ khắp người chồng, rồi lay lay. Ông Phước chỉ càu nhàu, quay lưng ngủ tiếp. Bà Liên thở dài, vắt tay lên trán, răng nghiến lại nhìn trần trần mạng nhện góc nhà. Nhiều đêm, bà Liên vùng dậy tắm.

Ở bãi đá, bà Liên tránh chú Mười. Nếu gặp, cũng làm mặt cau có khó chịu.

Hiền năng sang nhà bà Liên. Ông Phước vui hẳn, cái gì cũng nhờ làm hộ. Hiền bằm rau lợn, thổi cơm, đem rau đi bán. Ông Phước bảo:

“Làm con dâu nhà này là may làm phúc đấy.”

Tính thấy Hiền thì sán lại, nhưng không đụng vào người bao giờ. Thi thoảng Tính và Hiền lại ra bờ sông ngồi. Bà Liên nhận ra, hồi hộp theo dõi. Ông Bồi thấy, cúi tiết đứng trên bè đá xuống sông. Tiếng nước ồ ồ. Hiền ngượng, ngoảnh đi chỗ khác. Ông Phước dành hẳn một ngày sang lợn lại mái nhà cho Hiền. Bà Liên chọn chủ nhật, cùng Hiền đi rầy cỏ má ông Điện, cô Nheo. Hai người chờ ngày rằm mang hương ra cắm. Hiền ngồi giữa hai mộ, người thất thần. Bà Liên rủ rỉ: “Ngày xưa, tao với ông bà đây thân lắm. Nhớ cái đàn diu nhau lưu lạc từ Phù Liễn đến chỗ này, khổ ơì là khổ. ấy vậy mà vẫn sống được. Có gì cũng san sẻ cho nhau. Chồng thật thôi. Bà ấy là người ít nói, hiền như cục đất.”

Hiền nửa nghe nửa không. Mắt Hiền lang thang khắp bãi tha ma. Bà Liên giục, Hiền bưng tỉnh đứng dậy về.

Ông Khoa gặp Hiền hỏi:

“Nghe nói bà Liên định dạm cháu?”

Hiền vắn mắt, không đáp. Ông Khoa bỏ đi, dáng không xuống.

Bà Liên bàn với chồng định ngày xin dạm Hiền. Ông Phước nghe, vỗ đùi, giọng hí hửng:

“Gì cũng được, miễn là nhiều rượu thịt.”

Hai vợ chồng nhìn nhau nhẹ nhõm. Cô Nhai sang ông Bồi chơi. Khi cô Nhai về, ông Bồi gọi cả nhà lại, hắng giọng:

“Thằng Vinh phải lấy bằng được con Hiền. Nó làm làm, không bố mẹ, đỡ tốn tiền cheo cưới.”

Bà Bồi định phản đối, thấy chồng hươ mái chèo lên, đành im. Ông Bồi tấp tễnh đến gặp Hiền ở bãi đá, ướm lời. Hiền lắc đầu, nói đã nhận với bà Liên. Ông Bồi đập gậy vào tảng đá đánh chát, mắt quắc lên:

“Nó dở điên dở dại như thế lấy làm chồng sao được hờ con.”

Hiền vùng chạy.

Ông Bồi đi rêu rao khắp nơi:

“Chúng nó định lấy cái nhà của con bé, chứ đâu rể gì.”

Bà Liên giận tái mặt.

Vinh nghe lời bố, suốt ngày quanh quẩn bên Hiền, bà Liên lườm nguýt cũng mặc.

Tính đập đá, năng suất cao vọt lên. Ông Phước sai Tính mua rượu của bà ắt. Nói với bà, mua chịu, bao giờ cưới thì trả. Tính ngây ngô hỏi:

“Sao lại lấy vợ?”

Ông Phước đáp:

“Cho có chỗ mà ấp.”

Tính lại hỏi:

“Ấp có nở không?”

Ông Phước đáp:

“Nở.”

“Nở rồi có được chọc tiết không? Có cần đầu không?”

Ông Phước quát:

“Ngu như mày, đời con Hiền nó phí đi!”

Hùng chặn Hiền lại:

“Tôi đi đánh giặc về, sao không lấy tôi?”

Bà Liên giơ búa lên, Hùng lùi thủi bỏ đi. Mặt Hiền bán loạn, đêm toàn đóng cửa, ngồi nhìn bàn thờ.

Bà Liên nấu một đĩa xôi gấc, thịt con gà sáu lạng đem sang cho Hiền, gọi là cho có lễ ăn hỏi.

Tính ngồi nhìn Hiền, mắt dán chặt vào chỗ yết hầu. Bà Liên thấy ngực Hiền to, phập phồng, tự dưng buồn. Bà Liên biết ngực thế kia, hông thế kia, mắt thế kia, là người hiếm. Hiền bảo Vinh mang xôi về cho mấy đứa em. Vinh dốc cả đĩa vào vạt áo, ngó bàn thờ, hỏi: “Thế còn thịt gà?” Hiền cười, lấy dao chẻ dọc, đưa cho Vinh. Vinh cho gà vào ngực áo, len lén về, chỉ sợ ông Phước hay Tính biết. Ông Bồi ném nửa con gà vào giữa mặt Vinh, nằm vạt lên phản, tai đỏ giật. Vợ con sợ hãi tản sang hàng xóm hết.

Hiền tìm đến ông Phùng, ôm cột lều nói đã nhận lễ ăn hỏi. Ông Phùng vuốt râu hỏi lấy Tính phải không. Hiền gật. Ông Phùng than: “Tôi là chó rồi.” Hiền sợ quá, bỏ về. Ông Phùng tìm đến bãi đá. Bà Liên cau mặt, vung búa đập liên hồi kỳ trận. Đá vỡ vụn, bụi dềnh lên trắng xóa. Hiền và ông Phùng vào chỗ lán nghỉ. Bà Liên nhòm theo, nhưng bị tảng đá che khuất.

Ông Phùng rón rén cầm tay Hiền hỏi:

“Cháu yêu nó à?”

Hiền thần thờ đáp:

“Cháu chả biết...”

Ông Phùng mếu:

“Nghĩ cho kỹ. Bác thương cháu lắm.”

Hiền rút tay lại:

“Cháu chẳng biết cậy vào ai cả.”

Ô-tô *ben* chạy lầy lầy đá âm âm. Khói cháy rừng Linh Nham vẫn lừng lững bốc lên.

Ông Phùng bưng mặt:

“Một đời...”

Hiền cười buồn:

“Cháu tin vào số. Số cháu khổ lắm.”

Ông Phùng im. Bà Liên đi lại, ông Phùng chào, không đáp. Hiền vén tóc mai, với lấy tích nước.

Ông Phùng về. Mặt bà Liên nặng trĩu. Nhìn ông Phùng lọ khọ đi, bà Liên bấu vai Hiền: “Mẹ sợ lắm!” Hiền đỡ lưng bà Liên: “Nước đây, mẹ uống đi!” Bà Liên uống bốn ca liền, mặt nhẹ dần.

Tính hắt xì hơi liên tục, cáu tiết vút búa, đi nghỉ. Đến lán thấy hai người, bèn quay lại. Bà Liên hỏi sao hai đứa ít nói chuyện. Hiền nói tại anh ấy cứ tránh. Bà Liên dạy đạo làm vợ phải gần chồng. Ngày xưa bà cũng thế. Thấy Hiền cần môi nhìn đi xa, bà Liên thở sẽ, ra làm tiếp. Khi đập, bà Liên lẩm bẩm: “Chết cha mày, chết cha mày. Thằng già khôn kiếp!” Đá vỡ đều hơn, chắc hơn.

Đợt lĩnh lương tháng sau, gộp cả ba vào chuẩn bị đám cưới. Ông Phước nhìn tập tiền trên tay vợ, hí hửng:

“Con Hiền, mua cho bố chút rượu.”

Bà Liên lẳng lặng cất tiền vào hòm, khóa lại. Ông Phước then mặt, xoay lưng ra ngoài, vai rung lên. Hiền thương, lén đi mua cho nửa chai. Tính cười hì hì:

“Mẹ mày, làm vợ tao rồi nhé!”

Hiền tấm tức đi thẳng. Tính lăn xả vào chơi với đám người điên. Ngày cưới, tổ chức tám mâm mời khách. Bà Linh lùn, cô Nhai, bà Châu Cải nấu nướng. Khói bốc nghi ngút, thơm lừng. Trẻ con bỏ học, bỏ chăn trâu, xúm lại bờ rào, mặt mày háo hức, phấp phồng. Bà Liên dẫn con theo dõi, nếu ai đem cho trẻ con cái gì thì đòi lại. Tính cầm gậy tre đảo quanh bếp như dân quân đi tuần. Khách đến, ăn uống, cười nói rôm rả. Ông Bồi không sang. Đến giờ lễ. Tính mặc quần công nhân xanh, áo phin trắng bỏ thùng. Hiền mặc quần lửng đen, áo mỡ gà, cổ cánh sen. Đang vái gia tiên, thấy con thạch sùng, Tính nhào người vồ. Bát hương đổ, rơi xuống đất vỡ tan. Khách rú lên. Bà Liên cắn răng thay ngay một chiếc ống bơ đóng gạo vào. Tính nhe răng cười không thành tiếng, thi thoảng lại véo tay vợ, rồi ưỡn ẹo làm duyên. Mặt Hiền đông cứng, cả buổi không hé miệng. Sắp tan cuộc thì Hưng lò dò sang. Thấy ông Phước đang ba hoa, khua chân múa tay, Hưng lĩnh qua bàn khác. Hưng ăn xông xáo, gỡ

gạc. Bên cạnh, ông Phước nói oang oang:

“Nó sang đây, tôi đuổi ngay về!”

Hưng nghe, càng thu người lại, gấp tới tấp. Ông Trọng hỏi xía "Cậu tác phong bộ đội nhỉ?" Hưng thần nhiên trả lời "Vâng, ăn xong em còn về gánh nước."

Trên bàn thờ hương cháy hết. Ông Thụy hồ hởi nói to "Hóa âm!" Mọi người xuýt xoa. Pháo đốt giòn tan. Trẻ con thừa dịp lao vào tranh nhau quả lép. Bà Liên lảng xăng đi các mâm. Thi thoảng lại nghe tiếng ông Phước hô "Rượu đâu!" Hiền lướt qua thấy tặng phẩm chất đống, toàn giấy đỏ. Cô Nhai rỉ tai bà Liên "Nhiều nòi với chậu quá!" Tính ngấm nghĩa mình, hai cánh mũi nở to, phập phồng.

Không rước dâu. Tan đám, mọi người về hết. Hai mẹ con bà Liên thu dọn, quét rửa. Cô Nhai đi trả hộ bát đĩa, nôi niêu. Ông Phước nằm ngửa trong góc nhà, ngáy như kéo bễ. Tính xênh xang ra cổng, tay cầm nắm xôi, nhồm nhoàm ăn. Ông Phùng đến, Hiền dừng tay vào tiếp khách. Bà Liên vẫn làm. Tính véo xôi chia cho những người điên. Chia đều từng hạt một. Ông Phùng uống xong chén rượu, chìa ra một phong bì mừng. Hiền không nhận. Ông Phùng đặt lên bàn. Bà Liên gióng vào "Mời bác xơi nước đi con!" Ông Phùng cười nhạt, mắt sầm lại. Mối Hiền hé ra, nửa nói, nửa cười, nửa lại như khóc.

Đêm, vợ chồng về ngủ nhà Hiền. Bà Hiền trải chiếu hoa mới, in chữ hạnh phúc ở giữa. Một màn mới, một gối mới thêu hai con bồ câu cánh nhọn hoắt. Bà Liên rỉ tai Hiền:

“Nó chưa biết, phải dạy nó!”

Hiền đỏ mặt.

Tính lon xon nằm ềnh lên giường, mắt díp lại. Hiền buông màn, khêu nhỏ đèn.

Đêm ấy trời đất chờn vờn.

Ngồi một lúc, Hiền se sẽ cởi áo, lay vai chồng. Nhưng Tính ngủ say, miệng ú ớ kêu. Hiền nằm ghé bên, ngửi thấy mùi khen khét ở người Tính. Lúc sau Hiền trở dậy khêu to đèn. Hiền khỏa thân tự ngắm mình. Bà Liên nhòm trộm qua kẽ nứt cửa vách. Nhìn thân hình con dâu, bà Liên ngộp lên. Mặt Hiền ngời ngời. Lúc Hiền ngược lên bàn thờ, thấy bố mẹ nhìn, vội mặc quần áo. Bà Liên rón chân về nằm cạnh chồng. Người ông Phước như can rượu không đầy nắp.

Gần sáng, bà Liên mang chiếu đi giặt đã thấy Hiền ngồi ở mép sông. Cạnh Hiền, đôi ô-doa nằm nghiêng, chụm vòi vào nhau. Hiền đắm đắm nhìn con cú mèo. Nó trôi lơ dờ, uể oải. Bà Liên đánh tiếng, Hiền giặt mình.

Hiền:

“Mẹ dậy sớm thế?”

Bà Liên:

“Tao không ngủ được. Nó sống không?”

Hiền:

“Hình như còn. Nước chảy chậm quá mẹ nhỉ?”

Chó nhà ông Mịch sủa át tiếng gà. Bụi tre cọ nhau cọt kệt.

“Ngày lấy chồng, tao cũng buồn như thế.”

Hiền:

“Con có buồn đâu.”

“Đừng giấu mẹ... chả biết ai bắt nó nhỉ?”

Hiền:

“Chắc bên xóm Soi.”

“Tội chết. Nhìn mặt mẹ Linh, tao ghét quá!”

Hiền:

“Bà ấy lấy thịt hủ mẹ?”

“Ừ! Mẹ ấy vớt ra vườn cho thằng Chanh.”

Bè vó ông Bồi lập lòe sáng. Sương loăng ra, loăng ra. Bên kia sông, bóng người gánh nước chập chờn. Thùng va lịch kịch.

“Hôm nay lại nắng to, mẹ ạ!”

Bà Liên:

“Mày về nghỉ, để mẹ tưới cho.”

“Thôi!”

Bà Liên:

“Nghỉ đi. Tao biết mày cũng mệt rồi!”

“Con về anh ấy lại thức.”

Bà Liên:

“Nó ngủ suốt đêm?”

“Vâng!”

Bà Liên:

“Không dậy lần nào?”

...

Bà Liên:

“Sổ mẹ khổ từ bé. Tao lấy bố mày cũng là vì tình vì nghĩa giữa hai gia đình.”

“Mẹ này, hết đợt cải, sẽ trồng tiếp cái gì?”

Bà Liên:

“Súp lơ với rau diếp. Cố gắng cấy su hào cho kịp Tết.”

“Hôm nay mẹ ở nhà chứ?”

Bà Liên:

“Tao phải đi. Bỏ một buổi tiếc lắm.”

“Con cũng thế.”

Bà Liên:

“Tùy.”

Hai tiếng thở dài trùng nhau.

Trong nhà, Tính trở mình, nằm sấp, mông chống lên, mặt áp vào chiếu.

Bị dắt đi, dắt đi. Có mấy sợi lông mèo treo dưới tán lá đen. Hai người ngồi trong hốc cổ thụ nói về máu. Đập đập đập đập đập... để ra từ nách này. Hôm nay có quần áo mới, họ xúm lại ăn. Bỏ uống thả cửa. Giá như lúc ấy vô được con thạch sùng, sẽ đem ra chọc tiết. Cần thì cho ông Thụy thả xuống Ao Lang nuôi. Nó đỏ rực rừng rưng.

Hiền đỏ như máu. Đỏ như đĩa xôi gấc. Búa tạ đập vỡ lò nhà ông Quyên cho sượng. Nát tay chứ chẳng chơi. Ai bảo nó ăn cấp thịt? Thằng Chanh Linh ấy. Mắt chó vàng như trắng. Chọc lên trời một cây khô. Anh Hưng bảo nó là mạch máu chết. Bỏ ra ăn giòn tan. Mẹ mày, tao mơ về cái đuôi rắn để đi. Trắng đi rồi chẳng lạnh nữa... Nó teo tóp bằng đít chén, bố ngồi gặm cho đỡ nhớ. Cần cũng chọc tiết được. Mẹ con cú mèo kia, mở to thế, mở to thế, xanh xanh vàng vàng. Lông hoa mơ thế, hoa mơ thế. Máu rỉ ra từ ngực. Sông hút máu như chậu hút máu lợn, bát hút máu gà, con dao ông Điện hút máu ai nhỉ?

Bị dắt đi, dắt đi, dắt đi, dắt đi...

Cây sọ run bần bật. Nhiều trắng lấm nhé, mẹ nhé. Thích nhỉ, mẹ nhỉ. Hiền đặt bóng vào tường. Tường cản chặt bóng Hiền không thả ra in mãi với bóng thạch sùng. Tường chết đi. Ông Khoa có chết không hả Hiền? Cả ông Bồi què nữa, chọc tiết hết. Trừ chúng mày. Khoác bị này, bắp lỏi này, dép hồng này, lớp này. Đem đồ hết lên đầu ông Phụng...

Nặng thốc vào mặt. Tính choàng dậy.

Hiền lúi húi nấu cơm bên nhà, quần xắn cao, lộ ra bắp chân sáng trắng, rung rẩy. Cô Nhai sang xin ít muối, mắt lấp lén nhìn quanh.

“Thế nào?”

Cô Nhai hỏi ồm ờ. Hiền ngoảnh phất lại, nhìn thẳng vào mắt cô Nhai:

“Muối đây. Cô lấy bao nhiêu cũng được.”

Cô Nhai chum tay nhón:

“Nó bình thường chứ? Tao ấy à, ngày xưa, ngủ đến trưa mới dậy.

Lão ấy vằn suốt đêm...”

“Cô cần gì nữa không ạ?”

Hiền hỏi gay gắt. Cô Nhai nguây nguẩy về.

Bà Liên để Hiền với Tính nghỉ ba ngày. Lựa lúc vắng người Hiền nín

Tính nói chuyện. Tính ngồi gục đầu, toàn hỏi con dao ở đâu. Hiền hỏi dao nào, Tính bảo dao chọc tiết lợn. Hiền sợ nhớ, lôi con dao dưới gầm giường ra, con dao bị nung trong lần cháy nhà nên vàng xỉn. Hiền mài lại, thấy giữa thân dao có khắc chìm tên bố mình. Hiền định cắt đi nhưng Tính giằng lấy. Tính mân mê con dao, thỉnh thoảng lại vồ vồ vào chuỗi. Hiền hỏi sao lại đòi giữ. Tính nói thích. Hiền ôm đầu Tính dúi vào ngực mình. Tính vùng ra, mắt hoảng loạn. Hiền ngượng, mắt rơm rớm. Tối, lúc đi ngủ, Hiền áp vào chồng. Tính cầu nhàu đẩy ra. Hiền hỏi:

“Anh làm sao thế?”

Tính chau mày:

“Sợ.”

Hiền bảo chồng đừng sợ, sẽ quen thôi. Tính không nghe. Hiền lắm bầm với bức ảnh:

“Chẳng lẽ con lại khổ thế, hả mẹ?”

Hôm thứ hai, Hiền đi làm. Bà Liên không can.

Đêm, Hiền lén đến chỗ ông Phùng. Ông Phùng xem gáy, xem bắp chân Hiền để đoán vận. Ông Phùng xoa lưng Hiền tìm long mạch.

Hiền buồn, cười ngặt nghèo. Ông Phùng hỏi:

“Nó chẳng biết gì phải không?”

Hiền đỏ mặt lí nhí:

“Bác đừng nói chuyện ấy.”

Ông Phùng nghĩ nếu Hiền yêu người có văn hóa, chắc sẽ sướng. Rồi ông Phùng lần tay ra trước. Hiền gạt đi. Ông Phùng đau khổ bảo:

“Người thế, rơi vào tay ai cũng phí.”

Ông Phùng lại nâng cầm Hiền lên soi mắt mình vào mắt Hiền. Hiền run lên, nhắm lại. Ông Phùng lần tay đến ngực, không thấy Hiền chống cự, bèn dần xuống. Hiền giẫy đạp, bỏ chạy, ra đến cửa, thấy giò phong lan thì quay lại. Hiền đỏ ra phẫn. Ông Phùng loay hoay một lúc không sao lên được bèn ngửa mặt than:

“Tôi già rồi!”

Hiền ngơ ngác mặc lại quần áo, trên đường về bước hăng liên tục.

Hiền lên giường ôm gối cười sằng sặc, cười mãi cho đến lúc mệt quá thì ngủ. Tính đi chơi khuya, đẩy vợ vào, nằm cạnh. Bỗng Tính hít hít, hỏi:

“Đi đâu?”

Hiền cự mình không đáp. Tính soi đèn thấy vợ đang cười mơ, thích quá, cứ ngây ngô cười theo vợ đến sáng.

Ông Phước kéo Tính ra thì thầm:

“Thế nào?”

Tính cười ruồi, không đáp. Ông Phước bảo vợ:

“Thằng này khinh đàn bà.”

Bà Liên cũng cười ruồi.

Bà Liên rĩ tai con dâu:

“Nó có làm được không?”

Hiền cắn môi, mắt nhắm lại. Ở bãi đá, có hai con chó dánh vào nhau, bà Liên giật tay áo Hiền, rồi quay đi. Hiền ngượng ngùng cầu tay Tính. Tính nhìn hai con chó, cười ngơ nghe.

Ông Bồi ngấm trộm Hiền, nói với vợ: Trông con bé thất thần thế kia, chắc thằng Tính hồng rồi! Bà Bồi nguýt dài. Ông Bồi cười ré lên, xọc tay vào yếm vợ. Bà Bồi nhún người lao ra chỗ khác. Ông Bồi quát: “Con khỉ!” Lúc ấy có đàn rồng rồng đi ăn, sôi lăn tăn mặt sông. Ông Bồi hô con thả vó.

*

Trời dịu dần.

Hưng ngồi dưới lùm cây sát mép hũng, đón gió. Trăng vạt nửa, chòng chành giữa đỉnh trời. Hưng mở mắt nhưng không nhìn vào đâu. Trăng chéch một chút, Hưng toan đứng dậy về bồng thấy cây kháo rung bần bật. Có con gì trắng bằng bàn tay rập rờn bay ra. Bay lẩn với sương về phía nhà Hưng. Hưng gọi:

“Nếu mày là bướm thì đến đây. Nếu mày là mẹ tao thì bay đi.”

Con bướm bay thẳng. Hưng bần thần đi vào xóm. Đến nhà vợ chồng Tính, Hưng dừng lại. Chó thấy Hưng, chỉ hực lên, không dám sủa.

Không nhin được. Hưng đến gần nhòm vào. Trong nhà, dưới ánh đèn dầu, Hiền khỏa thân ngồi nhìn Tính ngủ. Hưng ép người sát vách, lấy tay moi moi kẽ nứt để nhìn cho dễ. Ông Phước đi đái trông tưởng kẻ trộm rình nhà con mình bèn vớ đòn gánh lướt đến phạt ngang ống chân Hưng, rồi hô hoán ầm ĩ. Hưng thụp xuống, ông Phước vẫn phang lia lịa. Hàng xóm đổ ra, châm đèn mới biết là Hưng. Dân quân xã trói Hưng giam tại ủy ban. Trưa, công an huyện xuống lập biên bản về tội ăn trộm. Hưng cãi mình là thương binh, không thêm trộm cắp nhà ai. Bà Liên xin công an tha, nhưng ông Phước không đồng ý, bảo nếu trả bữa rượu thịt hôm nọ thì tha. Khi công an bắt lên Xít-đơ-ca, bà Liên thương, hỏi Hưng sao lại thế.

Hưng cười, giọng như một thanh sắt gỉ “Chỉ nhìn một tý cho vui thôi!”

Xã đồn ầm lên chuyện Hiền cời truồng. Bà Liên chống đỡ không kịp. Ông Phước nhe răng:

“Yên tâm, đứa nào nói xấu con dâu tao, tao đánh cho bỏ mẹ. Mà còn tiền, mua cho bố cút rượu.”

Trẻ con hỏi:

“Anh Tí ngủ gần chị Hiền, thấy gì không?”

Tí thật thà:

“Tao ngủ mơ. Đếch thấy gì.”

Ba ngày sau Hưng được thả về, mặt mũi thâm tím. Hưng không chào ai, đóng cửa suốt ngày. Hôm ấy, ông Khoa sang thăm Hưng. Hưng hỏi, ngày xưa bố tôi có gửi bác cái gì phải không? Ông Khoa bảo, bố cậu chỉ gửi lời thôi. Có muốn nghe không? Hưng đáp, lời thì tôi chả cần. Ông Khoa cười, tự rót nước, rồi xoa chỗ tím cho Hưng. Mắt ông Khoa buồn mênh mông. Hưng thích, rên hừ hừ, đòi ông Khoa xoa nữa. Hưng nhìn cây thánh giá treo trước ngực ông Khoa hỏi vàng thật hay giả. Ông Khoa nói là vàng giả. Hưng xui vút đi cho khỏi nặng cổ. Ông Khoa không đáp. Hưng vươn vai nhìn ra cửa sổ. Ông Khoa rút bao Tam Đảo châm lửa, chìa cho Hưng. Hưng nhón lấy một điếu châm lửa hút, nhả khói mơ màng. Ông Khoa đứng dậy định về. Hưng chỉ vào hình Chúa Giê-su đúc nổi trên chiếc thánh giá, hỏi ông Khoa:

“Thằng Mỹ nào mà dạng chân dạng tay ra thế kia?”

Ông Khoa cải chính:

“Không phải Mỹ, Chúa đấy.”

Rồi ông Khoa kể về Chúa Giê-su cho Hưng nghe. Tiếng ông Khoa đều đều, tiếng một nghiêng cột nhà cũng đều đều. Hưng đột nhiên hỏi:

“Nhà Chúa có một không?”

Ông Khoa đáp không biết. Hưng đuổi ông Khoa về.

Cách mấy hôm nữa, Hưng lết đi gánh nước. Ông Phước cầm đòn gánh chạy sấn lại. Nhìn sát, thấy mặt Hưng sưng vù, liền bỏ đòn gánh, quỳ sụp xuống:

“Cho tôi xin lỗi!”

Hưng không đáp, kiêu ngạo đi qua. Ông Phước chạy theo rên rĩ:

“Chốc nữa sang uống rượu, Hưng nhé!”

Thằng Vinh bắn chim gần đấy, chen ngang:

“Nó lừa đấy!”

Ông Phước găm lên vung đòn gánh đuổi. Vinh bỏ chạy thục mạng.

Cò trắng bay nhón nháo bên xóm Soi.

Hưng cố gắng tránh mặt nhà bà Liên. Tí sang hỏi:

“Anh nhìn thấy gì?”

Hưng đỏ mặt quay đi. Tính gặng mãi, Hưng gắt:

“Đen. Có thể thôi!”

Tính thất vọng:

“Thế thôi à?”

Hưng gạt đầu hờ hững.

Đêm nào Hưng cũng mơ thấy Hiền cười tròng ngời lên mũi mình.

Tỉnh dậy, hai cánh mũi Hưng đau nhức, tấy đỏ.

Thoạt kỳ thủy

B. Chuyện

B. 4

Một lão điên chết. Những người điên ngồi quanh rên rỉ hát. Tiếng nửa Thổ nửa Kinh. Xã cho người đem đi chôn. Tính cầm hương lễo đẽo ra tận bãi tha ma. Trẻ con xui, Tính lấy vải xô chít tang, vừa đi vừa ô ô khóc. Bà Liên quát, Tính không chịu thôi. Hiền chạy ra, giận quá cầm khăn giật vút đi, Tính mới ngừng. Tính nheo mắt nhìn bà Liên với Hiền, nhơn nhơn cười, nói “Thích nhỉ”.

Đang đêm, tự dưng Tính vùng dậy ôm mặt khóc. Vợ hỏi, Tính đáp “Khóc bạn.” Hiền cười như nắc nẻ, môi trễ ra giễu cợt.

Sớm, hai vợ chồng đập đá được một lúc, ông Phùng đến. Ông Phùng say lão đảo, mặt như cục than vừa thối, tay cầm chai rượu vơi quá nửa. Hiền đánh mắt lảng đi. Tính bưng tỉnh khi ông Phùng vỗ vai. Ông Phùng nhìn Hiền, nhưng nói với Tính:

“Uống!”

Tính gật lấy gật để. Ông Phùng hí hửng ngồi phệt xuống. Hiền thẳng thốt can. Tính cau mày. Hiền ngạc nhiên vì lần đầu Tính có vẻ trưởng giả. Ông Phùng dốc chai rượu tu một hơi. Tính vồ lấy, cũng tu một hơi. Lúc sau mặt Tính đỏ văng. Ông Phùng nhe răng:

“Tao tài.”

Tính gật gù để theo. Ông Phùng liếc Hiền, vẻ bất đắc chí. Tính gục đầu xuống ngực, lòng tay xòe ra đỏ hồng. Hiền đỡ Tính nằm vào chỗ mát, nước mắt giàn giụa. Ông Phùng len lét bỏ đi. Đột nhiên Tính vùng dậy lão đảo chạy về nhà. Hiền chán nản cũng đứng dậy mang đồ nghề về theo.

Bà Liên hỏi con dâu:

“Sao lại về, mệt à?”

Hiền tháo găng tay cất vào góc nhà đáp:

“Anh ấy say rượu.”

Bà Liên dớn mắt:

“Nó đâu?”

Hiền chỉ ra đường cái. Tính đang véo tai mấy người điên, thi thoảng lại hú lên. Bà Liên rùng mình giục Hiền đi nấu cơm. Ông Phước đang tắm cho lợn thì nghe tiếng thét, ngoảnh nhìn, thấy Tính cầm kéo đâm liên tục vào cổ một thằng bé điên. Cả nhà đổ ra can nhưng không

kip. Thằng bé điên ôm yết hầu, máu phun thành tia. Đám người điên bu quanh reo hò ầm ĩ. Tính chống tay vào hông, ngửa mặt cười ằng ặc.

Ông Sung dẫn một tốp dân quân đến bảo vợ chồng ông Phước:

“Nó điên nặng rồi.”

Bà Liên ôm Hiền khóc. Ông Phước hỏi:

“Có bắt không?”

Ông Sung nhét súng vào cặp quần, quát:

“Thừa cơm mới bắt những thằng như nó!”

Xã thuê người đem xác thằng bé điên đi chôn. Tính nằm trùm kín chăn, thở hồng hộc, người rung lên từng đợt. Đêm ấy Hiền thức trắng cùng bà Liên. Hai mẹ con nhìn nhau, rồi nhìn lên bàn thờ bố mẹ Hiền. Ảnh ông Điện bầm lại chao đảo. Cả xã đốt đuốc kéo nhau ra xem chỗ Tính đâm chết người. Họ xúm lại nhìn con chó nhà cụ Lân đang vực mặt liếm vết máu khô.

Tảng sáng, ông Phước đến chỗ ông Phùng. Ông Phùng choàng dậy.

Ông Phước chửi vỗ mặt:

“Mày là chó!”

Ông Phùng gạt đầu, lúi dúi vào trong góc. Ông Phước đập mạnh vào đầu ông Phùng:

“Mày cho nó uống rượu.”

Ông Phùng chối. Ông Phước nói rin rít:

“Tao tha mạng cho mày đấy. Tịch thu hết rượu!”

Ông Phước khoắng được bốn chai cả thủy, cắp vào nách mang đi giấu. Về nhà, ông Phước bảo vợ:

“Tôi giã cho nó một trận rồi.”

Hiền chạy sang, nghe thấy, mặt biến sắc.

Ba ngày Tính không ăn, người sọp đi, tóc dựng ngược. Trẻ trâu qua cổng, gào lên: “Giết người, người điên!”.

Hiền đổ xuống chân bố mẹ chồng. Ông Phước cho Hiền sang ngủ với bà Liên. Hàng xóm đến hỏi thăm thì ít, tò mò thì nhiều. Bà Liên mơ thấy thằng bé điên về đòi mạng, kêu ầm lên. Gia đình chuẩn bị ăn cơm, thì ông Khoa đến. Bà Liên kéo ghế mời khách. Ông Phước đối, sốt ruột hỏi gay gắt:

“Đến có chuyện gì?”

Ông Khoa đặt tay lên đùi, mắt nhắm lại. Bà Liên òa ra:

“Em khổ quá, bác ơi!”

Ông Khoa gạt đầu an ủi. Hiền run rẩy nói:

“Cháu van bác, bác đừng đã động gì đến chuyện ấy nữa.”

Ông Khoa cười nhẹ, bảo chỉ ghé qua chơi thôi. Ông Phước gắt:

“Lúc khác. Đói bỏ mẹ đây này.”

Ông Khoa xin phép sang chơi với Tính. Bà Liên nhờ mang cơm đồ ăn hộ. Hiền lẽo đẽo theo ông Khoa về nhà. Tính đang ngồi trên giường, thấy cửa mở, hai tay bưng mặt như sợ ánh sáng. Ông Khoa hỏi, Tính không đáp, đưa cơm thì gạt đổ tung tóe. Hiền sụt sùi búi tay ông Khoa:

“Cháu sợ lắm bác ời.”

Ông Khoa cười:

“Cái gì rồi cũng lành lại cả cháu ạ.”

Ra cổng, ông Khoa vỗ vai Hiền hứa sẽ cầu nguyện cho Tính. Ông Bồi què nghe được, báo cho xã. Xã gọi ông Khoa lên đe không được tuyên truyền mê tín dị đoan. Ông Khoa vẫn lặng lẽ đến trước bàn thờ chắp tay cầu nguyện Chúa tha tội cho Tính.

Hưng bảo Tính:

“Mày sợ gì. Hồi ở chiến trường tao giết người như ngóe.”

Đột nhiên Tính hồ hởi, mắt sáng quắc, nắm tay Hưng lắc lắc. Bà Liên sang, Hưng rút tay lại, đổi mặt, quát:

“Lần sau phải chừa nhé!”

Bà Liên nhìn Hưng nghi hoặc.

Tính ra bờ sông, quỳ xuống, chắp tay về phía con cú mèo nói đúng giọng của Hưng:

“Lần sau phải chừa nhé! “

Con cú đập dềnh trên nước, đôi mắt dừng dừng.

Không ai đá động chuyện giết người của Tính nữa, nhưng tất cả vẫn lảng xa. Ở bãi đá, chỉ có chú Mური hay ngồi tỉ tê chuyện trò với Tính. Bà Liên gầy sọp người. Hiền ít nói. Ông Phước đồ ồm, liên tục ho ra máu. Cánh diên tụ lại ở cột số, mắt dớn dác chờ Tính. Ông Sung hô dân quân giải tán nhưng không được. Ông Bồi đi qua dợm giọng:

“Không ăn thua gì đâu.”

Bà Châu Cải nhếch môi cong cớn:

“Đừng có đổ dầu vào lửa. Chẳng hay ho gì cả.”

Ông Bồi hậm hực chống gậy bỏ đi.

Ông Phùng mò đến bãi đá. Chú Mური nói:

“Bác đi đi.”

Ông Phùng chuồn thẳng. Ra đường cái, ông Phùng gặp ông Khoa liền níu lại hỏi đi đâu về. Ông Khoa đáp sang bãi Soi thiền mèo hộ nhà Trọng. Ông Phùng toan đi, ông Khoa níu lại:

“Tôi đến thăm thằng Tính thế mà xã lại cấm.”

Ông Phùng mím môi:

“Thăm với nom gì, giết người là việc của nó, ảnh hưởng đến ai đâu.”

Ông Khoa hươ tay ngạc nhiên:

“Chúa không cho phép.”

Ông Phùng cười ruồi:

“Thế thì mào Chúa có cho phép không?”

Ông Khoa tái mặt sờ cây thánh giá.

Giữa tuần. Nửa đêm, nhà Lan lác nghe tiếng lợn kêu, đồ xô ra, soi đuốc thấy con lợn hơn tạ bị chọc tiết, nằm thở dốc, máu lênh láng. Không biết ai đâm. Khi làm thịt, ông Thụy neho mắt nhìn vết dao, biết kẻ đâm rất lành nghề. Lan lác đem sang chợ thành phố bán, tính ra lỗ già nửa. Riêng thuế sát sinh đã chiếm một phần ba con lợn.

Ông Phước uống rượu, càng ho dữ. Không có rượu, ông Phước còn khổ hơn. Hiền giấu mẹ, đi mua rượu. Bà Liên biết, can. Hiền thương bố chồng, không làm gì được. Ông Phước ngủ trằn. Tỉnh dậy là gặm chén lách cách. Tính nằm nghe, đầu ong ong, đau buốt. Hiền thấy Tính trở nết, tối ngủ sớm, nửa đêm lại dậy. Lúc đầu không để ý, sau Hiền biết Tính hay đi lang thang trong đêm. Hiền muốn can, nhưng chép miệng bỏ qua. Đạo này ở bãi rau, vết rấn bò càng nhiều, trơn thành vệt. Nước sông Cái dâng lên, nhiều củi rêu. Hình như thượng nguồn đổ mưa. Công nhân đến từng nhà thông báo sẽ nổ mìn tán, mọi người phải sơ tán. Cả xã đóng cửa, kéo nhau lên tận đồi Công Tiêu, vừa tránh đá văng, vừa dễ xem. Lúc ba giờ thì nổ. Núi Hột rung mình. Một cuộn khói xám đùn lên hình cây nấm, sau tán ra sum suê che kín góc trời. Đá bay rào rào. Tính ôm ngực, mắt dại đi như trúng độc. Khi về, khắp sân lổn nhổn đá. Bụi phủ trắng cây với mái nhà.

Con trâu của vợ chồng Kim quất bị đá quật vỡ trán nằm chết nghiêng, mắt mở trừng trừng, đồng tử dẫn hết cỡ. Thằng Tuấn ôm trâu khóc. Xã quyết định bắt đền xí nghiệp. Ông Sung tuyên bố, nếu không đền, sẽ kiện lên tỉnh.

Tháng ấy có phim. Đội chiếu bóng Gang Thép về từ chiều. Trẻ con hô hoán, chạy rầm rầm theo xe. Nhiều đứa nhanh nhẹn bám được vào thùng, co người đu đưa, rồi cười ré lên. Mới nhá nhem, bãi Nghiền sàng đã phủ đầy chiếu rách, gạch đá. Mọi người ra chiếm chỗ sẵn. Ông Khoa hỏi người lái xe, anh ta bảo phim “Sáu người đi khắp thế gian.” Bà Liên cùng Hiền tất tả đi. Ông Phước ở nhà, vì không thú xem. Tính cũng ra bãi từ sớm. Lâu lắm mới có phim về như thế. Cả bãi láo nháo, chí chöhe. Chiếu được hai cuốn mới yên lặng xem. Tính chui vào gầm xe, tựa lưng lên lốp, mắt chăm chú, thi thoảng lại cười rinh rích một mình. Đến cảnh cả đám người cưỡi ngựa lao vào nhau múa gươm, Tính vùng lên vỗ tay rầm rĩ. Tiếng Hưng oang oang gần màn ảnh “Bằng thế nào được bọn tao.” Bà Liên

ngoảnh lại thấy chú Mười ngồi ngay sau lưng, từ đấy tai cứ ù đi, chẳng nghe rõ tiếng thuyết minh. Vừa hết phim, đội chiếu bóng chưa kịp tắt máy, thì trẻ em đã giật đồ phong. Lúc về, cánh thanh niên hò nhau nhảy vào vườn mía nhà ông Mịch bẻ rào rào. Chó cắn nhặng xị một lúc. Qua bãi tha ma, Hưng vạch quần đái ngay lên mộ. Bà Sinh nói:

“Cậu làm thế, thất đức chết.”

Hưng quắc mắt:

“Cái gì?”

Bà Sinh rúm người. Hưng lại nhe răng gặng:

“Tôi thất đức hay bà thất đức?”

Bà Sinh mếu máo:

“Tôi!”

Hưng gật gù:

“Ừ, bà nói phải. Tôi đã từng hy sinh xương máu vì dân vì nước, đức ấy ai sánh được.”

*

Mười một giờ hai mươi.

Hình như nước chảy nhanh thêm.

Rừng bạch đàn dịch lại. Đã nhìn thấy những thân cây xù xì theo chiều dọc. Lá ngô non chạm vào gió xào xạc. Những ngọn cỏ xanh lấp lánh trong ánh sáng màu hung.

Chiếc bè vó im lìm như con rùa mù. Một người đàn bà tóc xõa xươi ra khoảng rau. Mụ vồ thành rổ bồm bộp. Lão già chống gậy tập tễnh tiến lại. Lão càu nhàu điều gì đó. Người đàn bà thản nhiên trở vào. Khuôn mặt câm lặng.

Đã đến chỗ ngoặt. Con đập lừ lừ hiện ra. Mấy chiếc cọc lô xô. Dưới chân đập, cành tre chống lên dày đặc.

Con cú lim dim. Mạch máu tăng dần, chạy trong vòm cánh đang khép lại. Mỏ con cú mấp máy, đầu hơi lúc lắc. Mấy chiếc lông tỏa ra, chạm xuống nước dập dềnh. Nó bắt đầu chú ý tới xung quanh.

Nước chảy nhanh hơn, mịn hơn.

*

Đám người điên tụ tập ở cột mốc. Tính đứng ngoài, mắt trần trần vô hồn. Một người điên cho đá vào mồm cắn. Người khác hí húi tết búp bê bằng rơm, tết xong lại vật đầu rồi cười ẹ ẹ. Lão điên đi đi lại lại, mặt đăm chiêu:

“Mưa xiên khoai.”

Bà Liên ngoảnh nhìn, không thấy Tính ở bãi đá, vội cùng con dâu tát tả đi tìm. Đến cột số thì thấy. Hiền gọi to. Tính giật mình đánh rơi chiếc kéo. Hiền lôi Tính đi. Tính nhìn chăm chăm vào yết hầu vợ. Bà Liên cầm kéo theo sau, lẩm nhẩm:

“Nó thành thú mất!”

Tính đập đá, thi thoảng lại quay sang vợ cười cười. Hiền cảnh giác. Tính bảo: “Trông ngon quá!” Rồi chỉ tay vào yết hầu vợ. Bà Liên sồ đến mắng: “Thằng giời đánh!” Tính đực mặt, thần thờ cúi xuống đập tiếp. Từ đấy đến chiều không nói câu gì.

Hôm nay không có máu, đá không chảy. Đập đập đập đập đập cho nó vỡ ra, cho kêu rên quằn quại. Hiền đừng bỏ đi. Trắng đen, trắng đen không thấy đến. Cũng chẳng rõ nữa. Bao nhiêu là yết hầu. Họ phơi ra nhiều quá, bố ạ. Cần gì phải gặm chén. Cho lão Khoa một nhát thì kêu. Anh Hưng rằng cứ ngồi ngồi sáng. Tha hồ mà ăn chuối. Chuối mọc từ cổ lợn. Nó rổng lên, lồng vào đá mang hết cả nhiều của máy bay. Thích thật.

Đêm qua nó lại về. Nó ôm cổ cười sằng sặc. Mắt chó vàng như trắng. Phải đặt vào chỗ nào hả mẹ? Ông Thụy chạy Tây, đạn đi vu vù như gió. Cười lên mà chạy chứ lý. Ngu bỏ mẹ. Cười nở như sắn luộc. Nứt thố, đưng gì cho nổi cơ chứ. Này sao ông nhìn vàng thố. Vàng bằng cổ lão Khoa không?

Tiếng mìn phá đá ùng ục vọng từ bên trái dãy núi vôi. Bụi vẩn lên mù mịt. Khói lò đờ thành dòng nghiêng lệch.

...Hôm qua máy bay Mỹ thả bao nhiêu sợi trắng đục xuống. Bỏ bảo đấy là nhiều, Hiền ạ. Sau này Hiền cặp rổ rau vùng đẹp nhất trần đấy. Nhiều này, nhiều này, nhiều này. Vô kể. Rồi bom nổ. Ông Tường chết, văng nửa người lên ngọn tre. Đẹp nhỉ mẹ nhỉ?

Trắng đen, trắng đen sao mà dập dềnh trôi mãi không hết. Lông mày hoa mơ, mỏ mày khoằm nhọn. Bao giờ mày đi? Anh Hưng bảo chỉ thấy đen thôi. Đen! Buồn cười nhỉ, nhỉ. Con rắn cạp nong trôi qua người tao thế là anh lấy chị Hiền nhỉ, nhỉ. Cần thì chọc tiết. Hiền kêu eng éc làm cây vôi đá run lên.

Im à?

Nhắm mắt uể oải trôi. Trôi chậm chậm.

Máy bay đấy! Xuống hầm đi.

Đồng bào chú ý, đồng bào chú ý. Hiện nay máy bay địch cách thành phố ba mươi ki-lô-mét. Có cả Bên năm hai.

Thế rồi động đất. Mắt chó vàng như trắng. Bom nổ lách tách, lách tách từ mồm bố ghé vào miệng chén. Ông Tường chết vắng, ông Thụy chạy bỏ hơi tai, mẹ thì ngủ. Máu lênh láng thành nằng. Cây chết run, chết run, chết run.

Tính hắt hơi. Chim sẻ bay vù lên. Bà Liên dỏng tay canh chừng. Hiền tủm tỉm:

“Anh ấy trẻ con thật đấy!”

Bà Liên ngoắt lại:

“Sao hôm nay mày vui thế?”

Hiền cúi xuống đập. Bà Liên vẫn gặng. Hiền cắn môi:

“Con mơ.”

“Thấy gì?”

“Có ông đầu vàng rực.”

“Nó cười không?”

“Có!”

Bà Liên nhảy cẫng lên:

“Khốn. Thế mà cũng vui. Nó tán mày đấy!”

Hiền nổi da gà:

“Thật hả mẹ?”

“Ừ!”

Hiền tìm đến ông Khoa. Con bé út nhà ông đứng đầu hồi nhìn Hiền, mặt méo xệch. Mắt nó mở to, có quầng thâm. Tay nó cho vào mồm ngoáy lia lịa. Ông Khoa đang chữa xe cho khách, bỏ đấy tiếp Hiền. Hỏi, có việc gì không? Đáp đến chơi! Lại hỏi, Tính sao rồi. Đáp, bình thường, anh ấy vẫn thích mang dao đi chơi. Cháu khổ lắm! Ông Khoa an ủi. Hiền chỉ tay lên bàn thờ, bảo mình mơ thấy ông này. Ông ta là ai hả bác? Chứa đấy! Hiền hỏi nó có tán tỉnh cháu thật không? Ông Khoa tái mặt. Hiền nhìn trộm ảnh lần nữa rồi về. Con bé út thấy Hiền, mặt lại méo xệch, rầm rút khóc. Ông Khoa gọi vợ đến đỡ. Lúc ấy khách sốt ruột gọi to, ông Khoa vội ra làm tiếp.

Về qua bờ rào nhà Hoàng rồi, ngó trước ngó sau không thấy ai, Hiền thụp xuống đất. Nghe tiếng động, Hiền ngẩng lên, gặp thằng Vinh đang nấp sau cây duối, nhìn. Hiền đỏ vầng mặt, kéo quần, đi như chạy. Vinh ra, cúi đầu hít hít đám cỏ ướt, mặt đại hân. Cái Thương, em gái Vinh thấy, bấu môi:

“Tởm!”

Vinh hỏi:

“Mày đi đâu?”

Thương không đáp. Vinh nhìn theo dáng to, thấp của em gái, lẩm bẩm: “Con đi!”

Thương sang nhà Hưng. Hưng mặc quần đùi ngồi nhặt rau, nghe tiếng Thương, chân tay luống cuống. Thương ồm ồm:

“Cho em ăn nhờ với!”

Hưng nhìn ngực Thương, thấy chuyển động dập dềnh. Lúc ấy vắng người qua lại. Hưng nheo mắt cười:

“Vào nhà chơi!”

Thương lén nhanh vào, rồi đóng cửa lại. Hưng cẩn thận lấy ghế chèn thêm. Thương đực mặt chờ. Hưng cười như mèo, sát lại. Hai người ngã ra nền nhà. Tóc Thương vướng vào mồm Hưng, mắt dim lại, cặp môi dày hé ra. Hưng dụi mặt từ cổ đến đùi Thương sau đó chồm lên sóng đôi. Khi Hưng đi vào, Thương nấc lên. Hưng lập cập hỏi: “Đau à?” Thương nhắm mắt, lắc đầu. Hưng được thể, ra vào dòn dập. Một lúc Hưng trợn ngược mắt, rồi lăn sang bên.

Thương vùng dậy, hỏi lờ có con thì sao. Hưng nói vụt đi. Thương sợ mẹ biết, mặt lo lắng. Hưng trấn an không được, cúi, nhe răng:

“Có muốn mọc nanh cắn thì bảo.”

Thương về, dáng đi khoan khoái, dễ chịu.

*

Cơm xong, Hưng ra ngồi mép hũng. Sương lên ngùn ngụt. Xa, đèn ở lều ông Phùng sáng le lói giữa cánh rừng đang lập lờ chìm. Gió u ú phía núi Hột. Hưng bẻ tấm, nhả nha đến ông Phùng. Ông Phùng đang chơi ghi-ta, tiếng thánh thót, hoang hoang. Hưng nghe, hát hàm hỏi:

“Bác đánh làm gì?”

Ông Phùng không trả lời, gục cầm xuống ngực, gảy mạnh. Tiếng đàn ầm ập. Hưng gãi đầu, ngồi khoanh chân, tự vơ chai rượu rót uống.

Hưng uống đến chén thứ ba, tiếng đàn ông Phùng chuyển sang nỉ non, xa xót. Hưng khà một tiếng, nói sẽ: “Tối quá đi mất!” Ông Phùng ngưng đàn, nheo nheo mắt:

“Đời không chỉ có thứ ấy!”

Hưng chồm lên:

“Dạo vào Sài Gòn, tôi bắn vỡ bao nhiêu kính. Cái đàn này ăn thua gì!”

Ông Phùng gảy tiếp, mặt trong suốt. Tiếng đàn lênh đênh, thoang thoảng. Hưng vẫn lằm bằm:

“Đốt bao nhiêu sách, có cả ảnh cưới trường. Bây giờ tôi vẫn rạo rức... cháy mất nửa vú...”

Ông Phùng gạt đàn sang bên nói:

“Uống đi cậu!”

Hai người ngồi đối mặt nhưng không nhìn nhau. Ông Phùng vỗ đùi than:

“Tôi nhớ quê quá!”

Hưng trề môi:

“Rởm!”

Ông Phùng cụt hứng, nâng chén che mặt. Hưng động tai nghe chó sủa, quay sang ông Phùng rủ mai đi săn. Ông Phùng gạt đầu.

Hiền vờ ngủ. Tính len lén bò dậy, mở cửa đi ra. Hiền thấy sau lưng chồng cộm lên con dao nhọn. Tính đi nhẹ, chân băng quơ, chậm rãi. Hiền nhón theo. Tính đi về phía nhà bà Châu Cải, vừa đi vừa rên hừ hừ. Bóng Tính lơ mờ, gù gù như bóng đười ươi. Hiền rùng mình.

Tính vòng qua trái, vạch rào vào chuồng lợn bà Châu Cải. Con lợn ngủ, ngáy ò ọ. Tính rút dao, vươn người vào trong. Hiền ôm mặt lùi dần, rồi vùng chạy. Tiếng lợn hộc lên, chói gắt. Hiền thở chưa đều thì Tính về. Tính vút dao xuống gậm giường, nằm nghiêng cạnh vợ. Mùi khét nồng nặc tỏa ra. Hiền nghe vai chồng rung bần bật như ngựa rùng mình đuổi ruồi. Tiếng chân chạy lóc dóc trong đêm.

Sáng, đi làm, hai vợ chồng thấy ông Thụy đang lui cui thịt lợn cho nhà bà Châu Cải. Mặt Tính lạnh tanh. Hiền hỏi chồng sao không vào xem. Tính nhử nước bọt.

Bà Liên mua nửa lạng thịt, kho mặn. Đến bữa mang cơm ra cho vợ chồng Tính, Hiền nhường thịt để Tính ăn. Bà Liên lầu bầu:

“Mày cũng phải ăn đi một tí. Cái gì cũng nhường nó.”

Hiền nể, ăn một miếng. Đang nhai, nhìn chồng, nhớ đến tối qua. Hiền lợm giọng ọe ra. Bà Liên ngơ ngác, rồi rít lên:

“Lâu chưa con?”

Hiền không hiểu. Bà Liên hỏi buồn nôn lâu chưa. Hiền gạt bừa. Mặt bà Liên rạng rỡ:

“Có rồi đấy!”

Hiền vẫn không hiểu. Bà Liên nguýt dài:

“Sự bố cô, lại còn giấu. Có từ hôm nào?”

Hiền chột hiểu, chẳng ra gạt, chẳng ra lắc, đầu hơi nhúc nhích. Bà

Liên te tái về bảo chồng: “Nó có mang rồi.” Ông Phước cười khùng khục:

“Mẹ thằng ấy. Tầm ngấm tầm ngấm lại đâm chết voi. Chắc chắn con trai.”

Bà Liên thở dài:

“Ai biết đâu mà nói trước!”

Ông Phước rót rượu uống mừng. Bà Liên tranh thủ làm cỏ rau. Ông Thụy được bà Châu Cải trả công thịt lợn bằng cái cổ hũ, bèn cho gọi ông Phước, ông Bồi đến nhăm. Đang uống, ông Phước là khả nói:

“Tôi sắp có cháu, cụ ạ!”

Ông Thụy gật đầu thản nhiên. Ông Bồi học lên, móc một câu:

“Lạ nhỉ?”

Ông Phước dần chén rượu xuống chiếu quắc mắt nhìn ông Bồi. Ông Bồi cũng nghênh ngang chọi mắt lại. Suýt nữa thì xảy ra ầu ẩu.

Trời vụt tối. Mưa đổ sầm sập.

Lúc ấy Hưng và ông Phùng đang ở dưới vách đá. Hưng lẳng hai con gà gô vào góc, vuốt mặt nhìn mưa. Ông Phùng ngấm nghĩa khẩu súng cũ mềm. Hưng gãi gãi chỗ hắc lào ở khuỷu chân.

Ông Phùng nói một mình:

“Số hãm quá!”

Hưng quàu quàu:

“Phải quen tay đã. Xưa, tôi bắn thằng nào chết thằng ấy.”

“Ở đâu?”

“Thành Cổ!”

Ông Phùng thở dài:

“Tôi chưa giết ai...”

Hưng cười hềnh hếch. Ông Phùng day mặt đi chỗ khác. Rừng sôi lên ùng ục. Hưng trợn mắt:

“Giờ tôi cần cổ ông thì sao?”

Ông Phùng nép vào vách đá. Hưng sấn lại quát:

“Thủ thế phỏng?”

Ông Phùng lắc đầu, bảo mình tránh dột. Hưng loay hoay nhìn rừng. Xanh mờ, trùng điệp và vắng lấm. Mặt Hưng thoát buồn rượi. Ông Phùng thấy lạ, hỏi. Hưng kể đêm toàn mơ người chết. Họ về hò nhau lẫn Hưng như lẫn su hào. Tay người nào cũng cầm súng. Ông Phùng bảo thế là địch rồi. Hưng gật. Trên vách đá có cụm phong lan trổ hoa lập lòe. Hưng chỉ, ông Phùng lắc đầu không muốn lấy:

“Có Hiền treo ở nhà rồi.”

Hưng trề môi. Vất lên nhưng nhúc. Ông Phùng rút không xuể, kêu Hưng giúp. Hưng nhìn máu, bưng mặt quay đi. Mưa tạnh. Rừng sạch

sẽ. Trời quang, cong thăm thẳm. Các tán lá bóng rợn, im phắc. Hai người săn tiếp. Đến một hốc đá, ông Phùng thét lên, vút súng chạy. Hưng nhìn thấy một bộ quần áo cũ nằm trong bụi gianh nhỏ. Bộ quần áo đàn bà, mực gần hết, thò ra mấy lọn tóc bết đất.

Cả buổi, ông Phùng chỉ bắn được một con chim hét. Hưng hạ sáu con gà gô cả thảy. Xuống đến chân núi Hột, ông Phùng đi trước, Hưng đi sau. Nhìn lưng ông Phùng, Hưng nuốt nước bọt, nâng súng lên. Tiếng chim lanh lảnh vọng trên các tán cây. Hưng rê đầu ruồi vào gáy ông Phùng, bóp cò. Súng chưa lắp đạn. Ông Phùng nghe tiếng kim hỏa đập khô khốc, quay lại. Hưng ngửa mặt, môi hé ra bí hiểm. Ông Phùng nghi ngờ đi lùi lại. Hưng lầm bầm:

“Yên tĩnh quá!”

Từ đây về nhà, ông Phùng luôn đi song song với Hưng, mắt canh chừng từng tí một.

Hưng mang cho ông Khoa ba con gà gô. Ông Khoa cảm động mời cơm, Hưng từ chối. Về nhà, Hưng thịt gà, bày đĩa, đặt lên bàn thờ, thấp hương khấn:

“Mẹ về ăn thịt! Mẹ về đi!”

Khói hương lơ lờ, rồi bùng lên. Hưng ôm mặt khóc tức tưởi.

Đêm.

Tính nhồm dậy lấy dao, từ từ ra khỏi nhà. Hiền sợ, chạy sang bố mẹ, thấy cửa đóng, đèn tắt, bèn lặn đến ông Phùng. Lều tối om. Ông Phùng đang bó gối ngồi, mặt thiêu thiêu. Hiền vịn to đèn, nhìn quanh, tai động lên. Chó sủa rộ phía tây. Ông Phùng làm rằm bảo muốn về Hà Nội. Hiền hỏi Hà Nội có xa không? Ông Phùng gật gật đầu, rất xa. Hiền lại hỏi, Hà Nội có đẹp không? Ông Phùng mơ màng đáp, đẹp cũng vừa vừa thôi. Hiền thở hắt ra, sao bác không về, còn chần chừ làm gì. Ông Phùng nói đang hy vọng cuộc thi truyện đọt này, ông đã gửi đi ba truyện đều được in cả ba. Nếu trúng giải ông sẽ thu xếp về ngay lập tức. Ông Phùng thú nhận với Hiền là mình muốn về trong vinh quang. Hiền hỏi vinh quang là gì? Ông Phùng giơ hai tay lên quá đầu bắt lực vì không giải thích được. Hiền cắn môi cân nhắc rồi đột nhiên nói, khi nào về Hà Nội bác đưa cháu đi theo có được không? Ông Phùng lặng đi, một lúc sau mới lầm bầm trong miệng, đường xá xa xôi lắm...

Hiền về, thấy Tính đã ngủ, mặt vục xuống chiếu, mông chổng lên, chân tay co quắp. Hiền lấy con dao ra nhìn kỹ thấy đầu dao tím bầm. Trời đổ mưa, chớp nhoáng lên điên đảo. Hiền giơ dao, nhắm vào lưng chồng định đâm, đúng lúc ấy chớp lại nhoáng lên. Người Tính nổi rõ, xanh lét, kỳ quái. Hiền buông dao, lê đến cửa sổ, ngồi ngóng

sáng. Tỉnh mơ, mưa tạnh, ếch nhái kêu ran mặt đất. Hiền ra bờ sông, thấy con cú vẫn đập dềnh. Lòng nó không ướt. Trong ánh sáng mờ mờ, hai mắt con cú di chuyển, hơi vàng vàng. Khi quay lên, Hiền gặp hai cái bóng trắng ở giữa bãi rau. Hai bóng trắng ử rử, lay nhẹ. Hiền gọi "bố mẹ ơi", hai cái bóng trắng tan ra một cách nảo nề.

Hiền chạy đến, thấy chỗ ấy còn ẩm hơi người.

Tính lao ra, đầu tóc bù xù, bảo vợ:

"Tao sợ lắm!"

Hiền hỏi sao, Tính bảo "Vào mà xem. Nó cứ nhìn tao." Hiền đến cửa, thấy ảnh bố mẹ mình xám xịt, chỉ mắt là rõ, mở tròng tròng, toàn lòng trắng. Hiền quỳ xuống lạy. Hai cái ảnh lại nét như cũ, mắt cũng bình thường. Tính rên rỉ:

"Vứt mẹ nó đi!"

Hiền nghiêng răng:

"Anh vứt, tôi giết anh!"

Tính ngây ngô hỏi:

"Chọc tiết à?"

Hiền uể oải gật. Tính hồ hởi, giục vợ đi làm.

Trên đường đi, mặt bà Liên buồn rười. Bà Châu Cải gặp, chào cũng không biết. Hiền ngạc nhiên hỏi. Bà Liên bảo mấy đêm nay toàn mơ thấy máu. Có lẽ chuyện không may sẽ xảy ra. Tính lăm lũi bước, tai căng lên. Mặt Tính mong manh như thủy tinh.

Mơ thấy máu, mơ thấy máu. Chúng nó đi nhè nhẹ. Các bác ơi, các bác đi đâu đấy. Đường cứ bò ngoằn ngoèo. Con cú cồng con rần khoang. Mắt chó vàng như trắng. Cũng đỡ lạnh một tý. Máu bị ồm. Chảy chậm quá thể. Không nhanh thì đen lại bây giờ. Nhiều bay nghiêng về núi Hột. Sau đó nó đậu lên cái gì nhỉ. Đố anh Hưng biết đấy. Móm hết răng thì thành ông Thụy. Em đâm nát bét mặt trắng của chúng nó. Đâm tê cả tay, còn răng thì ngứa ran lên mỗi khi nhìn thấy cỏ.

Gặm liên tục, đâm liên tục. Mềm lắm. Mềm hơn cổ ông Điện với ông Bồi. Khoác tay nhau chạy trên ngọn cây. Bao nhiêu quả rụng xuống mặt. Cú mèo, cú mèo mày bay dưới đất sao mắt mày cứ nhìn lên trời. Cánh nó xòe ra đựng đầy đá học. Anh Hưng bảo sợ đéch gì, hỏi ở chiến trường, anh ấy mọc nanh cắn bao nhiêu cổ Mỹ. Tất nhiên phải cắn cho nó nôn ra thịt. Ăn thịt vào bụng Hiền thì đẻ con. Để mãi, để mãi ở nách cho đến khi nó tới, cau có, lạnh lùng vồ hết cả không khí, chẳng cho thở nữa. Giờ thì chết. Cứ tanh tách như công cồng sau nhà. Cần thì chọc tiết cho gọn.

Hôm qua họ không ra sông nữa. Dân xóm Soi không đi tròn vùn vụt

nữa. Tổ sư nó, sao Hiền không cho vút đi nhỉ. Hiền sẽ chọc tiết, Hiền nhỉ. Tôi thích lắm. Phải cái mắt nó trắng quá, không ngủ được. Đập vỡ nhé. Đập... ơ, sao Hiền lại đập, sao lại đập vào mũi...".

Tính vấp, ngã sấp mặt xuống đường. Bà Liên quát:

"Đi với chả đứng, có sao không?"

Tính bàng hoàng lắc cổ, tay lay lay yết hầu. Hiền quay sang rĩ tai bà Liên:

"Mẹ ời, anh ấy càng ngày càng sợ."

Bà Liên cắn răng bước vượt lên trước, nói đai lại:

"Sao lúc trước cô bảo nó giống trẻ con?"

Lúc ăn trưa ở bãi đá, chú Mười đến. Bà Liên nhìn lướt qua, rồi cúi mặt ăn. Hiền liếc mẹ, thấy bà Liên cũng liếc lại mình. Bà Liên bảo chủ nhật này hai mẹ con sẽ đi chợ thành phố. Chú Mười vẫn ba hoa kể chuyện đánh đá nhau cho Tính. Mặt Tính lạnh tanh, và cơm liên tục. Lúc sau, Tính đứng dậy vươn vai, buông một câu:

"Cút!"

Bà Liên giật mình, mắng. Chú Mười nhe răng cười hì hì:

"Kệ, thế mới vui!"

Bà Liên hứ nhẹ, nhìn chú Mười, gò má ửng lên. Vợ chồng Hiền lui cui rửa cặp lồng ở khe nước sau lán. Chú Mười nói nhanh:

"Dạo này trông bà chị trơn lông đồ da quá!"

Bà Liên ngửa cổ uống nước, súc miệng òng ọc để che ngượng. Hiền xếp xong cặp lồng, thì bà Liên vợ găng tay đi làm tiếp. Chú Mười chống tay vào hông lấy chân gạt gạt đá. Hiền rĩ tai chú Mười:

"Chú giống đười ươi, làm mẹ cháu sợ."

Chú Mười nhếch môi:

"Hùm mẹ con mày còn không sợ, nữa là tao."

*

Lạnh. Khí lạnh. Khí lạnh về. Những hàng cây xám. Người thở ra hơi trắng, chân tay co quắp, nứt nẻ.

Ông Phước ho sù sụ.

Cá ăn sâu, vó ông Bồi cát lên toàn lá thối, củi mục.

Hưng cất su hào đi bán.

Ông Phùng quần chần suốt ngày ngồi ngó ra ngoài cửa sổ, mắt mênh mông, dài dại.

Chó tru ăng ặc cùng gió.

Những người điên cũng tru ăng ặc.

Vợ ông Khoa thấp đèn dầu cho cả nhà cầu nguyện. Mấy đứa con ngược mắt, tay để trên ngực, miệng lầm rầm. Đứa út liếc xéo về mâm cơm dọn sẵn. Ông Khoa đắm vào ảnh Chúa. Gió thốc mái tranh sần sật. Ông Sung mặc áo đại cán bạc phếch, sộc vào báo mai nhà ông Khoa phải có một người đi sửa đường. Cả nhà ông Khoa không trả lời, con chó sủa từ sân, tiếng nặng nề. Ông Sung chống háng, cúi:

“Ơ hay, cầm cả à?”

Ông Khoa ngoái lại, bảo mai chủ nhật phải đi lễ. Ông Sung cương quyết bắt đi làm. Nếu không, sẽ cho dân quân rào cổng lại. Vợ ông Khoa run run:

“Lạy Chúa!”

Ông Sung quát:

“Chúa cái con khỉ.”

Mắt ông Khoa đau đớn, rúm lại. Ra cổng, con chó đớp vào chân ông Sung. Ông Sung rút súng ngắn, bắn hai phát. Con chó vỡ toác đầu. Nhà ông Khoa nháo nhác. Ông Sung đi thẳng, dáng hùng dũng. Khuất bờ rào, ông Sung chạy lồng lên, mặt trắng bệch. Hưng bán rau về, tạt qua bảo ông Khoa:

“Để em thui cho!”

Ông Khoa lắc đầu. Hưng nài mãi không được, mắt long lên, cầm thù. Khi ông Khoa đào hố chôn chó, Hưng nấp sau hàng rào. Tối, Hưng ra bới lên, vác thẳng đến chỗ ông Phùng. Hai người chắt lửa thui, ăn uống suốt đêm.

Sáng sớm hai mẹ con bà Liên gặp gia đình ông Khoa ở đầu cầu Rào. Vợ ông Khoa bảo bà Liên chờ cả nhà bà dự lễ nhà thờ xong rồi cùng về cho vui.

Vào chợ, bà Liên hoa mắt, cái gì cũng thích. Qua hàng quần áo, bà Liên rón rén đưa tay mân mê từng chiếc một. Chủ hàng hỏi, liền cúp mắt đi thẳng. Hiền mua cho chồng đôi dép rọ, đôi tất sợi và chiếc áo trấn thủ. Bà Liên mua chiếc khăn phụ-la kẻ sọc xanh đỏ. Bà Liên thêm phở. Hai mẹ con vào quầy mậu dịch, xếp hàng gần một tiếng mới đến lượt mua tích-kê. Hiền ăn, nước mắt giàn giụa vì nóng. Bà Liên nhăm nháp từng sợi phở, miệng xuýt xoa kêu ngon. Ra đầu chợ, chờ không thấy nhà ông Khoa, mẹ con bà Liên lững thững đến nhà thờ.

Nhà thờ cao vút, xám xịt, già nua. Hai người đứng ngoài cổng, không dám vào. Bà Liên dớn dác nhìn cái tượng xi-măng chắn ngay cổng.

Hiền run lập cập. Bà Liên thì thào:

“Tao thấy ghê ghê.”

Hiền cầm tay mẹ. Bà Liên đổi chân liên tục, lúc sau, bảo con dâu:

“Ông Khoa cũng hiếu sát lắm!”

Hiền bênh, bà Liên chỉ tay vào tượng:

“Thì kia thôi, toàn thờ người chết treo là gì.”

Nói xong, chợt nhớ, bà Liên rút tay lại. Chỉ vào tượng thờ, rất dễ bị phạt cụt tay.

Trên đường về, ông Khoa hỏi thăm Tính. Bà Liên bảo đã bình thường. Vợ ông Khoa ít nói, đi sát vào rìa cỏ. Con bé út nhìn Hiền, mồm trề ra như muốn khóc. Ông Khoa cho Hiền tắm ảnh Chúa bằng bàn tay, in màu. Hiền giấu vào xu-chiêng. Ông Khoa quay mặt đi. Bà Liên cười nói rôm rả. Đến đoạn đường sửa, nhà ông Khoa cúi mặt bước nhanh. Đám thanh niên trêu, Hiền rất bực. Thăng Chanh Linh nói to “Hôm nọ thăng Bình thấy nó đái!” Hiền chín người, dúi mặt vào vai mẹ. Bà Liên tốc áo chửi chát chúa.

Ông Phước ngóng ở cổng, hỏi rượu đâu. Bà Liên ở người ân hận.

Hiền quay lại quán bà ắt, mua hủn hai lít cho bố. Mặt ông Phước hoan hỉ. Tính mặc áo mới lượn quanh nhà, dép thì vứt đi.

Hôm sau, bà Liên choàng khăn mới, chỉ hờ hai con mắt. Chú Mươi đến, khen đẹp. Bà Liên cời khăn ném mạnh sang bên. Chú Mươi bỏ đi. Bà Liên ám ức nhìn theo. Hiền nhặt khăn choàng lại cho mẹ, khen rất hợp. Bà Liên cười ngượng ngập, biết ơn.

Gió hun hút thổi qua sườn núi. Trời xám, nặng võng xuống.

Tính bỏ việc, tìm ông Phùng khoe áo mới. Ông Phùng không có nhà.

Tính giặt đồ giò phong lan.

Đêm nào Tính cũng dậy đi.

Cả xã chết lộn liên tục. Không ai bắt được thủ phạm, lại càng lo. Ông Sung cho dân quân đi tuần, chẳng ăn thua gì, đánh tuyên bố “Lợn nhà ai, nhà ấy giữ dân quân không chịu trách nhiệm.”

Hiền định tìm dao cắt đi, nhưng chẳng thấy. Tính đã giấu ở chỗ khác. Chỗ ấy, chỉ mình Tính biết.

Tính sang nhà Hưng, gặp Thương bước ra. Tóc Thương xỏ tung, mặt đỏ bừng. Tính hỏi có phải Thương sang nghe kể chuyện cán cổ Mỹ không. Thương gật đầu, đi như chạy. Tính vào, Hưng nằm trên phản thờ dốc. Hưng hỏi có việc gì. Tính đáp, sang chơi vì có áo mới. Lúc khác, tao bận lắm. Sao anh còn nằm đây? Mệt. Có rét không? Hơi hơi. Có kể chuyện cán cổ Mỹ không? Không. Mà biết rồi chứ? Biết cái gì? Rõm, vợ mày có chữa. Kệ nó. Thích không? Anh kể chuyện cán cổ Mỹ không? Ủ... Hôm nọ bọn tao ăn thịt chó, định sang

gọi mày, nhưng ngại quá. Lão Phùng thế mà chơi được. Em giật đồ phong lan rồi, cần cũng cho một nhát. Mẹ mày, khát máu nó vừa vừa chứ. Mày đâm mấy con lợn ấy hả? Em không biết. Bố không gặm chén nữa. Này, hình như con mèo đang ở đây? Không có đâu. Ừ, mày được áo mới phồng. Hiền mua cho đấy. Sao đi đất? Dép cứng lắm. Anh kể chuyện cấn cổ Mỹ đi! Con khỉ, để tao yên. Bố mày đeo cần nữa.

“Ồ lại đã. Tao lại mơ thấy con cú. Nó đập dềnh trôi vào mắt tao, xuyên sang gáy.”

“Thích nhỉ!”

“Sau đó, nó trôi rất xa, được một lúc, lại quay lại trôi vào mắt như cũ. Mẹ tao về đấy...”

“Em chọc tiết nhá?”

“... mẹ này, còn cà không. Thằng Khoa muốn mua đấy. Hai trăm cà, ba trăm dưa. Mẹ này, còn cà không...”

Hưng mê sảng rồi lịm đi. Tính ngẩn ngơ cúi xuống vuốt ve yết hầu Hưng.

Hưng đổ ồm.

Mưa lay phay.

Núi Hột chìm trong lớp bụi xám đục. Những người đập đá ngồi co lại, nép sau các lùm cây tránh gió. Bà Liên bỏ về nửa chừng, nấu cháo cho ông Phước. Hai vợ chồng Tính vào lán nghỉ. Hiền hỏi chồng đủ ấm không. Tính gật lấy gật để. Hiền nhắm mắt, trong đầu hiện lên con dao nhọn. Mở choàng mắt, Hiền bảo:

“Em thương anh lắm.”

Tính bấu môi đứng dậy. Hiền níu lại, nhìn quanh, cầm tay chồng đặt lên ngực mình. Tính chụm các ngón lại thành hình con dao nhọn chạm vào cổ vợ. Hiền nấc lên tuyệt vọng. Tính nheo mắt, môi dưới giật giật như muỗi đốt. Hiền phanh áo, cúi ập người xuống, cà mạnh ngực vào tảng đá. Vú Hiền sây sướt, rớm máu. Tính quyết tay vào máu trên đá, thè lưỡi nhấm, mặt bừng sáng.

Thoạt kỳ thủy

B. Chuyện

B. 5

Mười hai giờ kém mười chín.

Con cú mèo kêu mấy tiếng nhỏ. Mắt nó đảo thành vòng, cánh co vào, xoải ra. Nhấn hai chân xuống, con cú tỳ ngực lên mặt nước. Rõ ràng nó biết mình đang ở giữa luồng chảy mạnh nhất. Dưới chân con cú, một chiếc cửa bằng tấm gỗ lim đen bóng. Nước đổ vào đấy, tạo thành dòng xoáy lõm sâu.

Hai bên mép đập, bọt trắng dềnh lên, tan ra, lại dềnh lên. Bong bóng nổi, dính vào các đầu tay tre.

Đôi ba đứa trẻ rụt rè chạm chân xuống nước. Chúng thả những con thuyền làm bằng lá sung.

Trời nặng, xám, mê man như người hấp hối.

Cá vọt lên, sau lại chìm xuống.

Rừng bạch đàn mở thành hàng ngang chắn trước mặt. Tầm mắt bị che kín, chỉ còn lại một mảng xù xì, cau có.

Con cú hơi ngoái cổ. Chếch phía trái, tiếng mấy con ghé ọ lên, non nớt, hoang mang. Một đụn khói ngoằn ngoèo vươn vào trời.

Con cú nhìn thấy một thanh nứa nhỏ lao sát sát bên mình, phóng vào chân đập, sau đó mất hút trong cái khoáy nước đen thẫm hơn ánh chút xanh.

Bè vó đã áp vào sát bờ.

Váng mỡ trôi lênh dềnh thành các thớ vân ngũ sắc.

Con cú vẩy mỏ, rùng mình.

Không thể dừng lại được.

Tiếng nước trầm trầm miên man. Lạnh lùng và bí ẩn.

*

Sáng, Vinh bán cá trên Đồng Bẩm về bảo đài thông báo có chiến tranh. Ông Bồi không tin.

Chiều, dân quân, công an xã tập trung kín sân ủy ban. Ông Sung thông báo có chiến tranh biên giới. Tối mọi người châu đầu vào chiếc đài ô-ri-ông-tông nhà ông Thụy. Giọng phát thanh viên bi phẫn đọc

lệnh động viên nhập ngũ. Ông Thụy ngửa lòng tay ngấm ánh lửa cháy bập bùng, thờ não ruột: Lại chiến tranh! Đêm ấy không ai ngủ. Chó không tru. Gió kéo về từng luồng hun hút.

Hôm sau, ông Sung đeo súng ngắn, bệ vệ đến từng nhà. Mọi người lảng hết. Ông Sung bảo cô Nhai:

“Thằng Hóa nhập ngũ đợt này.”

Cô Nhai nhẩy thách lên:

“Không đi đứng gì cả. Nhà tôi có mình nó là con trai.”

Ông Sung giải thích đây là nghĩa vụ. Cô Nhai the thé, mặt trắng bệch:

“Em tôi, chồng tôi đi Bê, chết mất xác rồi.”

Ông Sung đặt tay lên bao súng, quát như lệnh võ:

“Tổ quốc lâm nguy, không được thoái thác.”

Rồi vút tờ quyết định lên bàn, bỏ sang nhà khác.

Mặt Hưng nở nang, hoạt bát hẳn. Hưng rủ Tính xung phong đi. Bà Liên nói rin rít:

“Cậu điên à?”

Hưng gật đầu:

“Vâng, người em rạo rức quá!”

Nhà ông Mịch cãi nhau với ông Sung vì cả hai đứa con phải đi một đợt. Ông Thụy chần chỗi không cho ông Sung vào. Xã nhận nhạo, căng thẳng.

Những thanh niên nhập ngũ tự nhiên thay đổi hẳn. Chững chạc, nghiêm trang hơn, thương gia đình hơn và cũng thêm chút hung hăng. Thằng Hóa đi đi lại lại, thi thoảng vờ chau mày nghĩ ngợi. Thái, Bình con ông Mịch thì hò nhau bỏ củi chất thành đống sau nhà. Thanh, suốt ngày đánh cọ rửa nồi cho ông bà Thụy. Thiết ngồi hút thuốc lào dưới nhà ngang, nhìn vợ con, lẩm bẩm:

“Tao mà chết, ai nuôi mẹ con mày!”

Vợ Thiết sợ, khóc giàn giụa.

Dân quân, công an đi tuần quanh xã.

Hưng gặp ông Sung xin tái ngũ. Ông Sung không nghe. Hưng xin mãi, ông Sung quát: “Ai nhận thằng tâm thần!” Hưng quắc mắt: “Tôi không tâm thần, tôi là thương binh!” Ông Sung đuối lý, mệt mỏi xua tay. Hưng về, mặt lạnh tanh. Ông Bồi chống gậy đến bảo ông Sung hoãn cho Vinh. Ông Sung cười khẩy. Ông Bồi chìa ra một gói quà nhỏ, bị ông Sung gạt đi. Ông Bồi chán, bỏ ăn, nằm trên bè không cho vợ con vào.

Ngày tập trung, ông Sung đọc danh sách, mắt mở to, mặt hí hửng. Cánh đàn bà bu thành vòng tròn quanh những người nhập ngũ. Khi kết thúc, ông Sung thông báo sẽ huấn luyện cấp tốc tại xã một tuần,

sau đó lên thẳng biên giới. Mọi người lục tục về.

Xe chở bộ đội, pháo cao xạ rầm rập từ Trại Cau đi qua xã. Bụi cuốn mù mịt. Bộ đội ngồi trên thùng, lấp ló sau lá ngụy trang, mặt lạnh lùng.

Ông Sung nhờ gia đình bà Liên nấu cơm cho tân binh, sẽ được trả công. Bà Liên đồng ý, ông Phước không. Ông Sung lại gửi người đặc phái viên của tỉnh đội ở nhà bà Liên. Bà Liên chần chừ, ông Phước đồng ý. Cán bộ huấn luyện cho tân binh tên là Nam, trung úy, mặt đầy mụn trứng cá. Tính hỏi ông Sung, nếu đi thì đi đâu. Ông Sung bảo đi đánh nhau. Tính hỏi, chộc tiết à? Ông Sung cười, bảo lên đây tha hồ mà chộc tiết. Chỉ sợ không có sức.

Hiền giúp mẹ nấu cơm, ngày hai bữa. Nồi cơm, nồi canh to vật vữa.

Củ thì xã cho người chở giúp. Đến bữa, cánh tân binh dồn vào sân nhà bà Liên để ăn, vừa đứng, vừa ngồi, bát đĩa lạnh canh, ầm ỉ.

Tính há hốc mồm nhìn. Ông Phước trở thành chỗ cho cánh đàn ông mang rượu đến uống. Bữa nào ông Thụy cũng xách sang nửa can năm lít. Tân binh đòi uống, nhưng bị ông Sung cấm ngặt. Ông Mịch vỗ vai ông Phước:

“Giá cứ có thằng con như bác lại hay! Đỡ lo!”

Ông Phước cười khà khà tự hào. Cánh đàn bà nhất loạt kéo sang giúp mẹ con bà Liên.

Nam ngủ cùng ông Phước. Mắt Nam sáng, miệng nhỏ, tai nhỏ, mũi xám. Nam thích nhìn Hiền. Bà Liên sợ, bắt con dâu quanh quần trong bếp. Tối, Nam sang nhà vợ chồng Hiền. Bà Liên cầm đèn sang theo nói to với con dâu:

“Mày đang có chửa, ngủ sớm đi!”

Nam nhìn Hiền, nhìn bà Liên. Mặt bà Liên sừng tấy lên. Nam ra cửa, nói nhanh:

“Em đẹp thế...”

Hiền cúi đầu, giữ chân, đập chiếu ầm ỉ.

Sân kho được dùng làm bãi huấn luyện. Nam dạy tân binh cách tháo lắp súng. Ông Sung dạy đánh giáp lá cà. Ông Sung hô một, tất cả đồng loạt bật lê, hô hai, tất cả lao đến xọc mạnh lê vào thân chuối, hô ba, lê được rút ra, bẻ gấp lại. Trẻ con bu quanh xem, khoái chí hò hét, rồi bắt chước, lẫn xả vào đánh đá nhau.

Tính châu chực suốt ngày để xem.

Hưng lảng vảng bên ngoài, thoát biến thoát hiện. Đám người điên đứng thành khối, lặng lẽ theo dõi. Ông Sung đuổi, họ cũng chẳng đi.

Hôm thứ ba thì Tính vác dao nhọn ra tập đâm. Ông Sung bảo Nam:

“Nó đâm người một lần rồi!”

Nam băng quơ:

“Tội nhỉ!”

Nam tranh thủ lúc nghỉ, chuồn về nhà Hiền. Nam đang dón dác, bà Liên hỏi giạt:

“Gì đấy chú?”

Nam ngượng bảo bỏ quên đôi quần hàm. Bà Liên chỉ ve áo Nam:

“Nó nhờn nhờn đấy thôi!”

Nam chống chế:

“Cháu có hai đôi.”

Bà Liên bĩu môi quay ngoắt đi. Hiền nép trong bếp nhìn ra, mắt mênh mông dài dại. Ông Khoa gặp Nam run run hỏi:

“Tình hình thế nào, chú?”

Nam đánh mặt:

“Máu chảy đầu rơi. Chết vô kể, ta thắng địch thua.”

Ông Khoa vào bếp, thấy Hiền đang khóc âm ức. Bèn về thắp đèn nhìn ảnh Chúa.

Chiếc loa truyền thanh xã bị hỏng bao năm, giờ được đem ra sửa chữa, sử dụng. Vì chạy ắc-quy, tiếng loa rè méo, càng gây ấn tượng cho tin thời sự.

Tân binh được ngủ đêm ở nhà. Những lúc ấy, các gia đình trở nên đầm ấm đôi chút.

Ông Thụy ít nói hẳn, còn vợ chồng ông Mịch quyết định cho hàng xóm ăn mía thả cửa.

Gió lượn trên nước. Ông Bồi héch mũi lắm bầm: “Tết đến đít rồi!”

Tiếng ho của ông Phước vọng trong yên tĩnh, dai dẳng, khổ sở. Ông Bồi nghe ông Phước ho suốt đêm mà lòng dạ hân hoan, phấn chấn. Gần sáng, con cú đập cánh một hai lần, sóng nước loang ra mờ mờ bí ẩn.

Dân xóm Soi kéo nhau đến chân mép nước, đi thành vòng tròn. Ban mai ngày đông chậm chậm, hoang vắng.

Bà Liên nhìn cây đào ngoài ngõ, giạt mình. Tết đang đến. Những nụ đào hé ra, hồng phớt, thấp thoáng trong đám lá trắng nhỏ.

Ông Sung khó chịu, cho tân binh nghỉ năm ngày ăn Tết. Trưa mừng ba sẽ lên đường.

Cả xã đổ đi sắm Tết.

Ngày hai chín, bà Liên cùng con dâu gói bánh chưng. Ông Thụy đựng thịt với ông Bồi, cô Nhai, Hưng đựng thịt với gia đình bà Liên, ông Mịch. Con lợn của ông Mịch ba năm cân. Lúc vật lợn, Tính sấn lại bảo:

“Tôi chọc!”

Nói xong, rút phắt con dao nhọn sau lưng ra. Ông Mịch lùi lại, nghi hoặc, nhìn chăm chăm. Hiền vội giật dao, giấu biến đi. Tiếng lợn kêu sột ruột. Tính chạy lòng từ nhà này sang nhà khác, mặt hăm hờ, đắc chí. Một mình bà Liên sang chợ tỉnh mua sắm. Ông Phước dặn với theo:

“Mua cho tôi cái quần dày dày vào.”

Chiều ba mươi, ai ở nhà nấy.

Đám người điên lại tụ tập ở cột số. Tính đang chẻ củi, vứt đấy, nhảy ra nhập bọn. Không khí rôm rả hẳn. Tính sờ từng người điên như lâu ngày không gặp. Ông Phước đang lụ khụ hong pháo, nhìn theo chửi đồng. Hiền bật cười khanh khách. Bà Liên đặt tay lên bụng con dâu:

“Không thấy gì cả?”

Hiền cắn môi lắng chuyện khác. Bà Liên thở dài, đơm xôi vào đĩa.

Tính co một chân, nhảy cò cò, sau gập lưng, chống hông bò thoăn thoắt. Đám điên căng lên.

Lão điên:

“Mưa xiên khoai.”

Cô gái Thổ điên:

“Một sọt bã mía. Không về thì thôi. Con ơi, ăn bánh. Mẹ thò trên lưng đây này.”

Người điên khác:

“Nheo nhéo nhèo nheo.”

Mụ điên:

“Chạm vào cổ trắng... có con chim nâu trong cái nụ hoa nâu...”

Thằng điên mới:

“Cù nách.”

Tính:

“Sư chúng mày, bố chọc tiết hết. Sư chúng mày.”

Cô gái Thổ điên:

“Bò nữa nhé, không nó cướp mất ghế đấy?”

Lão điên:

“Mưa xiên khoai!”

Thằng điên mới:

“Cù nách.”

Sẩm tối, bóng những người điên lu dần. Tính mệt phờ, về thay quần áo mới. Tiếng dao thót bằm chí chát. Đôi ba tiếng pháo, đôi ba tiếng chửi bới, gắt gỏng. Đôi ba người vội vàng lướt đi.

Vợ chồng Tính khóa cửa sang ăn bên bố mẹ. Bữa tất niên khá thịnh soạn. Lúc ngồi vào mâm, ông Phước gật gù:

“Năm nay khá hơn năm ngoái.”

Bà Liên bảo chồng cho mỗi người nhấp một ly rượu mừng năm mới. Đến lượt Tính, ông Phước rót còn hờ đáy chén, đẩy về phía con.

Tính run rẩy tợp một hơi, lưỡi vẫn khô. Ông Phước nói to:

“Thằng này chơi nhiều, chỉ uống thế thôi. Ăn đi con Hiền.”

Cả nhà gấp chéo cánh sẻ cho nhau. Hương thấp trên ban thờ bốc lên, quện vào mâm ngũ quả, thơm lừng.

Ăn xong, bà Liên làm nôi mắng, Hiền rang hạt bí. Tính đem ẩm chén đi cọ rửa. Ông Phước quét quanh nhà cho sạch. Hiền gọi chồng ra, dặn nhỏ tối nay không được đi đâu. Tính găm gù đòi dao. Hiền không chỉ chỗ giấu. Lúc sau đã thấy Tính lôi ở đâu ra con dao, giơ lên cho vợ xem, rồi chạy biến đi giấu. Hiền không dám nói với bà Liên.

Ông Phước uống rượu buồn ngủ díp mắt, chờ mãi chưa đến giao thừa, bèn lén lút ra châm pháo, rồi lên giường trùm chăn. Bà Liên điếng người, đành cắn răng bỏ qua. Lúc ấy mới mười rưỡi.

Hiền làm xong việc, lúc về, bà Liên đưa cho một bó hương, một đĩa xôi, bảo khi giao thừa phải thắp hương cho bố mẹ. Mặt Hiền hoang vắng.

Mười hai giờ. Pháo ran lên. Tiếng nổ của ống đất đèn lộng óc. Năm nay pháo nhiều, mặc dù xã cấm. Tính run lập cập bầu lấy vợ, rồi chui tọt vào giường trùm kín chăn. Hiền đốt xong bánh pháo, quay sang thắp hương lên bàn thờ. Hiền làm rầm khấn, pháo nổ át đi. Khói hương bay loạn xạ, lênh láng. Tầm hai giờ, Hiền nằm thao thức, chợt nhớ đến ông Phùng, nhồm dậy tìm đến. Tính vẫn ngủ.

Đêm ba mươi đen đặc, lạnh buốt.

Lều ông Phùng tối om. Đến gần, Hiền nghe tiếng ghi-ta trong đêm.

Ông Phùng hát, giọng khàn khàn, thê lương:

“Không ai đến thăm ta, hờ

Sương trắng nói nhau về trời, hờ

Rừng đen, rừng đen, hờ

Sao người im lặng, hờ

Không ai đến thăm ta, hờ

Cành khô hoành vào đêm, hờ...”

Hiền nghe, lòng dạ toi bời, rứt rứt gọi. Ông Phùng nhô khỏi đệm, bước ra. Hai người ôm nhau...

Chợt có tiếng loạt xoạt. Một bóng người lừ lừ đi tới. Ông Phùng run lên, kéo Hiền nấp vào chân cột. Cái bóng đến trước phản của ông Phùng, rút con dao to bản đâm mạnh vào gối rồi lại lừ lừ quay ra.

Ông Phùng thì thào:

“Thằng Tính, giờ ời!”

Hiền rút khỏi ông Phùng, chạy xiên đường tắt về, thấy chăn còn ấm. Sáng mừng một.

Pháo lại nổ ran. Hiền mặc áo mới, chải đầu cùng chồng sang nhà bố mẹ. Bà Liên đem tiền mới ra mừng tuổi cho mọi người trong gia đình. Hiền cũng mừng lại ông Phước, bà Liên. Tính vọt ra đường. Bà Liên cùng Hiền bóc bánh, xào nấu, ăn sớm để đi chúc Tết. Sân ướt lép nhép, hoa đào rụng hồng gốc cây. Bà Liên hỏi con dâu có sang phố không. Hiền lắc đầu. Ông Bồi khập khễnh chống gậy sang. Ông Phước trốn vào buồng, bà Liên phải tiếp. Chưa uống hết chén nước, ông Bồi ca cẩm:

“Thằng giò đánh nhà tôi, lúc giao thừa, loảng quảng thế nào, lại đánh rơi bánh pháo xuống nước. Xúi quẩy quá.”

Bà Liên gượng gạo an ủi. Hiền không nhin được, ra thêm ôm bụng cười. Lúc ngẩng lên, thấy bọn người điên vợ vẫn rìa mương, mặt mày ngơ ngác. Hiền lén vào bếp bê đĩa bánh chưng ra, đặt lên thành mương. Những người điên ngập ngừng một lúc, rồi lần lượt từng người rón rén đến lấy. Hiền bảo ăn đi, đừng sợ. Những người điên nhìn Hiền đăm đăm, mắt long lanh. Hiền xua những người điên về, Tính từ đâu xộc đến quát:

“Ai cho chúng mày ăn bánh nhà ông!”

Quát xong bèn xông vào, mặt dữ tợn. Cánh điên lảng hết.

Trẻ con mặc áo mới rùng rần sang phố chơi. Bà Thụy vẫy tay ngăn:

“Chiến tranh thế này, ai người ta tổ chức hội hè mà sang. Về đi!”

Ông Sung khoác bộ ka-ki Tàu phẳng phiu, đeo súng lục trễ hông, xênh xang chúc Tết các nhà.

Tới cổng, ông Sung đứng nghiêm nói với ông Phước:

“Năm mới chúc gia đình an khang, thịnh vượng.”

Ông Phước chưa kịp đáp lễ, Tính đứng cạnh liền vỗ vai ông Sung:

“Thằng này khá!”

Ông Sung chửi:

“Cha mày, hỗn.”

Đang nói chuyện thì cô Nhài, ông Mịch sang. Ông Sung xin phép đi.

Bà Liên giữ lại ăn cơm. Ông Sung cố ý nói to:

“Dào ơi, cơm với nước gì. Sáng nay tôi nhận lời hai ba đám rồi. Họ mời tha thiết quá!”

Ông Mịch nhìn theo ông Sung, bĩu môi nói với cô Nhài:

“Lão ấy chó nó mời.”

Trưa, bà Liên hỏi Hiền về ông Phùng. Hiền lắc đầu. Bà Liên chép miệng bảo con dâu mang cho ông Phùng một chiếc bánh, một khoanh giò. Hiền chối đây đây. Bà Liên thở ra nhẹ nhõm, tự mình đi.

Hiền nhìn theo mẹ, lo lắng bồn chồn. Ông Phùng đang ngủ, thấy bà Liên đến, liền chồm dậy. Nhận quà của bà Liên, ông Phùng cảm động, lắp bắp không thành lời. Bà Liên lén lút quan sát ông Phùng. Câu chuyện giữa hai người rời rạc, chiếu lệ. Thi thoảng ông Phùng lại ngúc ngoắc vai, đầu rũ xuống. Bà Liên nói mừng ba tân binh phải đi, ngày ấy rất xấu. Ông Phùng thủng thẳng bảo:

“Lão Sung máu lạnh. Ghê gớm lắm.”

Chưa dứt lời, Hưng xộc vào, mặt đỏ bừng bừng. Ông Phùng giật thót tim. Mặt Hưng quái dị, lộ đầy hung khí. Bà Liên tránh sang, nhường chỗ cho Hưng. Ông Phùng run lập cập. Hưng suồng sã nói bô bô:

“Năm mới, chúc bác đại thọ.”

Ông Phùng không biết đáp lễ thế nào, chỉ ậm ừ trong cổ. Bà Liên về. Hưng nhìn theo nhận xét bà Liên trông như rắn hổ mang. Ông Phùng xua tay ngắt lời. Ông Phùng chưa kịp pha nước mời khách, Hưng đã lẩn quay ra ngủ. Ông Phùng thấy mồm Hưng ngáp ngáp.

Càng về chiều càng lạnh. Không khí nặng nề. Hoa đào ánh lên chút hồng, lác lõng quái dị.

Cánh thanh niên nhập ngũ tranh thủ sang phố chơi. Lúc về cười nói ầm ĩ. Hóa uống rượu, mặt đỏ rực, khoác vai Thái, Vinh nghêu ngao hát. Thanh thủ pháo với thuốc lá đầy các túi quần. Tính lẻo đẻo theo cánh thanh niên lang thang khắp ngõ ngách. Đến chỗ nào cũng gặp trẻ con đánh đáo. Hóa quay sang trêu Tính:

“Mày không được đi chọc tiết như bọn tao. Nhục!”

Tính gục đầu tuyệt vọng. Chanh Linh chúm môi chọc nách Tính:

“Cho tao sờ vợ mày nhé!”

Hiền nghe thấy, xấu hổ bảo mẹ gọi Tính về. Bà Liên không nghe, mãi nghĩ tặn đầu đầu. Mặt bà Liên hồng hào khác thường. Hiền lừ lừ đem một cái áo ra sau nhà bấm nát nhừ.

Cơm chiều xong, Tính về lấy dao ra mài. Tính đưa tay trở mâm mê đầu dao, mũi hít hít. Hiền giằng lấy. Tính giật lại, chạy đi giấu biến.

Đêm ấy, Tính ngủ mê mệt, không ngáy, không rên, không trở dậy.

Hiền lôi hộp dao cạo râu lấy trộm ở ba-lô của Nam ra ngắm nghía, chốc chốc lại thở dài. Ngoài sông, con cú vật cánh oành oạch.

Gần sáng, Hiền cảm giác có nhiều bước chân rón rén đi ngoài sân, không dám mở cửa xem.

Mùng hai.

Pháo lại nổ ran. Nắng đến một chút rồi đi. Trời xám, ẩm ướt như cũ.

Cánh thanh niên đồng loạt mặc quân phục ra đường chơi. Xả xanh rờn, nhồn nháo. Ông Mịch cùng mấy người đến nhà ông Sung, xin hoãn đến mừng bốn đi. Ông Sung bảo đấy là lệnh của trên. Ông

Thụy im lặng từ đầu, lúc ra cổng, chửi vỗ mặt:

“Mày định thí mạng con cháu chúng tao phỏng?”

Ông Sung thanh minh rằng trưa mới đi, lúc ấy đã hết giờ xấu.

Chiều. Nam từ nhà sang, hông đeo kè kè súng lục, mũ áo, quần hàm chỉnh tề. Hiền ngấm trộm Nam, lòng ngộp lên. Nam nói chuyện với bà Liên, ông Phước rằng bên thành phố có lính đào ngũ. Đi đâu cũng thấy kiểm soát quân sự. Ông Phước nhận định thế là đánh nhau khá ác liệt. Hiền sang. Nam nhìn như nuốt lấy. Trong bữa ăn, Tính không thích ngồi cạnh Nam. Bà Liên để ý, thấy Hiền gấp cho Nam món gì, Nam đều khen ngon. Tan bữa, ông Phùng sang chúc Tết. Ông Phước, bà Liên tiếp khách. Nam theo Hiền dọn mâm xuống bếp, trông trước sau không có ai, liền cầm tay Hiền. Hiền rút tay lại, xây mặt đi. Nam nói, buồn rười:

“Tôi vừa bỏ vợ xong.”

Có ba chiếc Gát 66 về chở tân binh. Trẻ con chạy ra, tranh nhau trèo lên thùng. Nam tìm ông Sung, nhờ bố trí chỗ ăn ngủ cho cánh lái xe. Trời sầm lại, mây rây mưa. Trong mưa, le lói chút nắng. Pháo nổ thưa thớt, thót nhói.

Hưng sang nhà ông Mịch chúc Tết, thấy hai khẩu súng dựng đầu hè, lén xách một khẩu, men theo vườn mía, chuồn về. Nhà ông Mịch nháo lên, báo cho ông Sung. Ông Sung đánh keng báo động, tập trung xã. Điềm mặt, thấy thiếu mỗi Hưng. Ông Sung khẳng định Hưng lấy. Xộc đến nhà gọi, Hưng mở cửa. Ông Sung lục tìm, không thấy, hàm hàm quay ra. Hưng cười bí ẩn. Khẩu súng ấy, Hưng đem giấu ở bãi Nghiền sàng.

Đêm xuống, không còn ai đi chơi. Mọi nhà đều châu vào chuẩn bị, dọn dò con cái. Ông Sung lồng lộn cùng dân quân sấm soi từng bụi cây, hốc đá. Bà Liên nhét vào ba lô của Nam ba chiếc bánh chưng. Lựa lúc thân tình, bà Liên khuyên Nam nên giữ mình. Nam thờ ơ gật đầu. Chơi một lúc, Nam lấy cớ sang xem anh em chuẩn bị, liền ghé vào nhà Hiền. Tính đi vắng. Nam sấn lại ôm Hiền. Hiền gạt ra, sau lại ghì đầu Nam vào ngực mình. Nam dần Hiền xuống nhưng bị Hiền đẩy ngã. Nam đứng dậy, thu hai tay vào ngực, mặt buồn rười. Hiền tấm tức nói:

“Em khổ lắm rồi. Anh về đi!”

Nam về. Hiền sang ông Phùng. Đang nói chuyện, ông Phùng vỗ đùi:

“Mai thông báo kết quả thi truyện ngắn, có lẽ tôi được.”

Vừa nói, ông Phùng vừa vuốt dọc cơ thể Hiền. Rồi ông Phùng chép miệng:

“Tôi già rồi!”

Ông Phùng bảo mai sẽ sang phố, vừa chơi vừa nghe ngóng kết quả. Nếu được giải, nhận xong, ông sẽ về Hà Nội. Ông Phùng chia tay Hiền ở đầu bãi sán. Lúc Hiền quay đi, ông Phùng kêu to:

“Hiền ạ, tôi sẽ về quê!”

Hiền vừa đi vừa khóc. Xa xa, tiếng quát tháo của ông Sung vọng trong đêm. Hiền về thấy chồng đã ngủ.

Đêm ấy, cả xã thức. Không khí là lạ, khó chịu. Tính mơ, chân tay giãy đạp.

Hiền khoác thêm áo, ra bờ sông đã gặp Nam ở đấy. Hiền ngồi xuống bên cạnh, người Nam run lên.

“Anh không ngủ à?”

“Không. Tôi bồn chồn quá!”

“Em cũng thế.”

“Hiền này, mai tôi đi rồi...”

Im lặng. Sương lên, trắng, xoắn xuýt.

“Chả biết có về được nữa không.”

“Anh đừng gở mồm. Em về đây.”

“Hiền ơi!”

“Có ai thấy, họ lại nghĩ...”

“Chẳng ai thương tôi cả!”

“Chị ấy làm gì?”

“Dạy học.”

“Con cú kia, anh thấy không?”

“Có!”

“Mùi gì thôi nhỉ?”

Im lặng. Chó sủa rộ phía chân núi. Bè vó ông Bồi vẫn áp sát bờ.

“Hiền ơi, bao lần tôi định nói với Hiền...”

“Các anh đi thẳng à?”

“Ừ, đi thẳng!”

“Sao lúc tối, anh liều thế?”

“Tôi chẳng biết!”

“Lên là đánh nhau luôn à?”

“Ừ! Đánh luôn.”

“Anh chia tay với chị ấy rồi à?”

“Chia tay rồi. Hiền này...”

“Ở đây có con rắn cạp nong đấy. Trông nó vừa sợ vừa đẹp. Anh phải giữ mình.”

“Vì sao?”

“Em không muốn anh chết...”

“Hiền...”

Trời sáng, Hiền bỏ về. Nam ngồi lại một mình. Hiền vào nhà, Tính còn ngủ. Hiền nhòm cửa sổ, thấy Nam vẫn ở đấy, lưng không xuống, hai tay bưng mặt. Hiền cũng bưng mặt.

Mùng ba. Mọi người dậy sớm lịch kịch nấu nướng. Hoa đào đỏ rực sau một đêm. Cỏ non xanh chân hàng rào.

Hưng đóng cửa, lén lút ra chỗ giấu súng.

Ông Sung vẫn nghi Hưng, cho dân quân đến gọi, không thấy. Ông Sung bảo:

“Nó trốn, tìm mau lên.”

Trời vẫn xám.

Bà Liên bảo ông Phước sang chia tay với những người đi sáng nay.

Ông Phước chẳng nói chẳng rằng đến thẳng nhà ông Thụy.

Bà Liên ngồi một mình, dánh bồn chồn, hết sữa khăn trải bàn, lại vun gọn đĩa hạt bí. Lúc sau, chú Mươi vào chúc Tết. Chú Mươi ăn mặc bánh bao, đầu đội mũ công nhân xanh, chân đi giày ba-ta viền sọc trắng. Bà Liên luống cuống ra mặt. Chú Mươi hỏi, bà Liên bảo:

“Nhà tôi sang hàng xóm.”

Chú Mươi bâng quơ:

“Chị ăn Tết vui không?”

Bà Liên rót rượu, mời bánh kẹo. Khi vào buồng lấy mứt, bà Liên tranh thủ sửa lại quần áo đầu tóc. Chú Mươi nhìn bà Liên đầy ngụ ý. Mặt bà Liên thoát bừng lên, thoát tái đi, rồi đanh lại. Chú Mươi rót thêm chén nước, bưng cho bà Liên. Chú Mươi chạm vai bà Liên, chạm lưng, chạm cổ. Bà Liên nhủn người. Chú Mươi ôm choàng lấy bà Liên. Bà Liên đỏ mặt kêu khẽ:

“Ơ... ơ.”

Chú Mươi càng ôm chặt. Bà Liên giẫy giụa, mắt dè chừng ra cửa.

Chú Mươi luồn tay, bế bà Liên đặt xuống nền nhà. Bà Liên giẫy:

“Khỉ ạ, nhớ người ta thấy!”

Chú Mươi cười hì hì, đè ập lên bà Liên.

Hiền xộc vào, nhìn hai người đang mê mải, mặt từ ngạc nhiên, chuyển sang đờ ẫn, rồi ngoắt đi.

Hiền đứng cổng, thấy ông Phước về, bèn ngăn lại:

“Bố chưa sang chúc tết nhà ông Mịch.”

Ông Phước gật đầu, quay đi tiếp. Lúc sau, chú Mươi lén lút ra, vờ như không thấy Hiền. Quanh quần ở bếp xong, Hiền vào nhà. Bà Liên đang ngồi thất thần, mắt nhìn xuống chân. Hiền sán lại ôm vai bà Liên:

“Trông mẹ trẻ ra đây này.”

Bà Liên cười gượng gạo. Hai mẹ con sang lão Quyên chúc tết, sau

đó Hiền về đun nước tắm.

Mọi người tụ lại ở cột số, nơi ba chiếc Gát 66 đổ. Ông Sung đang bàn bạc với Nam, mặt căng thẳng. Lúc sau, ông Sung nói to:

“Bao giờ tìm thấy súng thì đi.”

Dân xã dẫn ra. Ông Sung dẫn một tốp, Nam dẫn một tốp, cùng đi tìm Hưng.

Bãi Nghiền sàng.

Hưng nằm dưới bụi cây Cậm cam, bóng súng tỳ má, mắt nhắm tịt một bên. Hơi đất bốc lên đọng lại ở bụng Hưng, bết thành mảnh. Hưng rên nòng súng vào giữa thân cây duối, ngắm kỹ. Chán, Hưng nằm vật xuống thở. Núi Hột lơ lơ sương trắng. Hưng đồng tai, nhồm dậy. Có tiếng trẻ. Bốn đứa trẻ đi cắt cỏ cho trâu. Thằng Tuấn, thằng Cu sút, con Lĩnh, thằng Nhân. Hưng nâng súng, rên nòng theo bóng thằng Cu sút. Đầu ruồi chia vạch giữa mang tai thằng bé. Hưng thở dài siết cò. Nhưng ngón tay cứng đờ không chịu co lại. Cu sút khuất sau thân duối, Hưng hạ súng, bứt cỏ cho vào miệng nhấm nhấm, đầu óc miên man.

Ông Phùng quyết định sang ông Thụy mượn đài. Trên đường về, ông Phùng hí hửng áp đài vào tai, dò sóng phát thanh của tỉnh. Ông Phùng lục tiền ra đếm. Số tiền đủ mua bộ com-lê loại rẻ. Quanh quần thu dọn đồ đạc, ông Phùng lẩm bẩm: “Cần mặc com-lê, cần mặc com-lê khi nhận giải.”

Ông Phùng sang phố, đi tắt qua bãi Nghiền sàng, tay áp chặt đài vào tai. Lúc ấy đang chương trình ca nhạc bằng tiếng Tày, giọng hát thể lương rờn rợn như đưa ma nhưng ông Phùng nghe vẫn thấy vui. Đang đi, ông Phùng bị ông Sung chặn lại hỏi có thấy Hưng không. Ông Phùng lắc đầu, miệng lẩm nhẩm: “Không thấy, tôi đi mua com-lê.” Ông Sung lại dẫn cánh tân binh đi tiếp.

Thằng Chanh lên đạn sẵn, mặt đằng đằng sát khí, ghé tai Hóa:

“Ông Sung bảo, nếu chống cự thì cho bắn.”

Hóa rùng mình đi tụt lại. Lúng sục một lúc, thằng Vinh bấu tay ông Sung:

“Cho cháu về một tý.”

Ông Sung quắc mắt:

“Để làm gì?”

Vinh ngượng ngập, lúng búng trong miệng:

“Cháu đi ỉa.”

Ông Sung không cho, bắt Vinh đi đầu tiên. Hết mấy khu hũng, vào bãi sẵn, không thấy gì, ông Sung quyết định ra sục bãi Nghiền sàng. Tính lẳng nhặng bám theo, lưng cộm lên mũi dao. Ông Sung đuổi,

Tính không về. Mọi người lĩnh kính súng ống. Thi thoảng thằng Dần lại thúc mũi súng vào lưng Thái. Nam đến trợn mắt đe:

“Nó cướp cò, đồ ngu!”

Ông Sung bảo Nam vòng phía trái, mình sẽ cùng anh em xộc thẳng vào giữa bãi.

Bà Liên đứng tùm tùm cùng cánh đàn bà ở cạnh xe ô-tô. Mọi người căng thẳng chờ đợi. Ông Khoa bảo bà Châu Cải:

“Sao cậu ấy lại thế nhỉ?”

Bà Châu nhả bã trầu, vuốt mép không đáp. Ông Phước mặt đỏ gay nói oang oang:

“Thế là thằng ấy đi đút!”

Bà Liên vận các đốt tay khùng khục. Mấy ngày không đập đá, tay bà đâm cứng, nhức đở.

Cánh lái xe hí hụi thử máy. Tiếng xe rú vang trời, khói tuôn ra khét lẹt.

Tính lùi dần khỏi cánh tân binh. Lúc định quay về chỗ cột số thì những người điên đến. Tính chạy ừa lại.

Bần thần. Mặt những người điên bần thần. Họ ăn mặc gọn ghẽ, mắt thoáng chút mơ màng. Tính đứng giữa, những người điên vây tròn.

Gió nhẹ, mỏng và sắc.

Không khí dẫn ra một chút.

Tiếng ông Sung gọi Hưng loáng thoáng phía trái. Hai con chó đen đuổi nhau chạy vùn vụt qua bãi.

Lão điên nhìn lơ đãng vào mắt Tính. Người đàn bà điên không lưng bện thoăn thoắt búp bê. Một ông điên tự xoắn tai mình. Cô gái Thổ điên xóc lại quần. Mụ điên vặt tóc mình từng tùm.

Tính đưa cả bàn tay vào mồm.

Sắp đi cả rồi. Chuẩn bị chộc tiết anh Hưng để ăn Tết rồi. Vú chảy máu rồi. Sương lên này, lên này. Mắt chó vàng như trắng. Nó nằm sau lưng. Nó cháy đùng đùng. Nó thiêu chết bao nhiêu lợn, bao nhiêu cú. Đấy, dưới Ao Lang đấy. Dưới Ao Lang rượu của bố sủi tăm đấy. Lăn tăn bằng mắt ma, bằng mắt trâu, bằng mắt ông Điện. Cô Nheo mếu, mẹ nhỉ? Xong rồi, bảo anh Hưng nhe nanh chui vào lò rèn, cắn cổ than cho nó chảy máu đỏ rực. Nung lên để đốt. Nó nổ nhá, nổ suốt đêm. Sau thì ngủ, thì dất đi, dất cây đi. Đi xanh lè...

Sao lại không được đi chộc tiết? Cha mày, hỗn. Trắng đen trôi, trôi qua gáy anh Hưng. Chú Mười yêu mẹ mày đấy. Một con chó, ba con mèo mắt lồi trắng dã chờ chúng nó đi chộc tiết, máu lênh láng đầy trời, đầy đất, ngập tận cổ, bố gánh về tưới rau. Ông Bồi cật lên toàn cá đở. Cẩn thận đấy. Chúa tha tội cho chúng ta cháu ạ. Bện xong lại

vật. Chúa bện xong người lại vật. Một con chó, hai ba con mèo cái, mả mẹ mày. Ngu! Đừng vật, nó chết mất còn gì. Đừng vật...

Tính vụt đến, vung tay giật con búp-bê của mụ điên, mụ ta gào lên the thé. Tim Tính thót lại, tay run run đưa con búp bê rơm lên miệng cắn. Tính day một lúc đầu búp bê rời ra, những sợi rơm lòng thòng. Mụ điên ôm mặt. Lão điên cười hồ hởi. Cô gái Thổ điên vùng múa, tóc rối bời. Đám người điên nhón nháo.

Cổ dai lắm, chộc tiết thôi, anh Hưng ạ! Chẳng thấy nó khóc gì cả. Máu cũng khô thành sợi. Nó đứt đầu rồi, nó rong rần đi tìm anh Hưng.

Làm đếch gì được. Chúa cái con khỉ. A! Ông Khoa cười méu nhé. Cười méu. Cứ nở ra, nở ra giữa những đụn khói. Bố không có. Ba con chó mở to mắt như cú mèo, thét lên làm rung núi, đá lăn xuống đầu, lăn từ trên đỉnh, ầm ập chảy vào gan bàn chân, chóng mặt, vun vút mở những sợi nhiễu, mắt tăm vào mắt Hiền. Hiền về thì về đi, trắng đến rồi, đang đến, chậm rãi, lập cập làm người tôi lục đục lắm. Máy bay đấy! Đồng bào chú ý, chú ý. Bà Ất không bán chịu, bố đành gặm chén gọi trắng lên. Trắng đen, trắng vàng, mày to bằng quả bưởi, bằng cái nôi, bằng cái mâm, bằng cái hũ, mày che hết tất cả tã lót làm tao rét. Sau đó thì tao nấp vào đám lá coi. Nó bắc loa gọi dọc sông “A-lô bố cu Việt Minh, mau ra hàng, không quan bắn chết”. Sợ nhỉ, ông Thụy nhỉ, mụ ấy nhà tao sợ vãi đái. Nó bắt được, treo lên cọc Treo thế, không sợ hổ nó bơi lên ăn, chưa đọc cái đầu. Nhìn vào chuồng lợn nhà Lanh lác, thấy nó ngủ, nó sốt rét ông Thụy mà ỉ. Xong rồi, xong rồi bỏ đi. Hiền cười khi khi. Anh Hưng thấy Hiền đen đen. Phi lao bạch đàn cũng đen tuốt tuốt bên kia sông. Mắt chó vàng như trắng. Nó mọc ở cổ ông Khoa. Chú Mười hỗn, phạt, uống thế thôi. Cứ cẩu người ta, bắt người ta nhìn hai con chó đánh nhau ở bãi đá. Cành cạch. Cành cạch. Trinh là tóc, trinh là tóc, là tóc, tóc... sao mẹ lại để ở nách. Anh Hưng không thích mình được để. Phải đi tìm công công, cười lên, đuổi chộc tiết thẳng Chanh Linh. Ai bảo nó lấy thịt nhà mình. Anh Nam rờ vào cổ Hiền, cười tí. Leo ơi, chúng mày cười gì thẳng kia...

Tính đập thốc vào lưng lão điên, khiến lão ngã sấp mặt xuống đất. Mắt Tính đỏ hoe soi vào mắt thẳng điên. Mắt những người điên mơ màng, cánh mũi họ nhúc nhích đánh hơi.

Lão điên:

“Mưa xiên khoai.”

Cô gái Thổ điên:

“Lấy lõi của bà, mày chết.”

Mụ điên vung con búp bê bên bằng rơm lên:

“Nó hót vào giấc mơ của trăng.”

Tay mọc đầy râu. Mặt mọc đầy râu. Răng mọc đầy râu. Mắt mọc đầy râu. Ai lấy ngô mà đòi? Con cú cho bao nhiêu bánh nhá. Mẹ mày. Bố mày có áo mới. Hiền mua đấy. Ông Phùng tươi cho Hiền liên tục. Treo Hiền lủng lẳng trước lều. Cháu giật đồ. Lớn lên, con này đẹp nhất trần đây. Lấy nó đi. Thế mà vẫn cười. Cười xong ra bãi cỏ chọc tiết. Ngứa lắm.

Mụ điên:

“Bã mía. “

Người điên khác:

“Sục sâu xuống, sục sâu xuống, sục sâu xuống mới có cá. Nhắc giậm lên. Nhắc lên, hề hề, nhắc cả mỡ nữa, hề hề...”

Thằng điên:

“U chẳng biết gì sất.”

Một người điên:

“Ồi giời, não ruột quá đi mất. Giá thử đừng có ăn lương khô thì chẳng thế. Ôi giời, não ruột quá đi mất. Ôi giời...”

Thằng điên mới:

“Cù nách.”

Lão điên:

“Mưa xiên khoai cơ mà. Mưa xiên khoai.”

Cô gái Thổ điên:

“Mí lỏng à, nó chẳng đặt bánh chưng nữa. Ra mượn đi.”

Tính:

“Mẹ chúng mày, tao chọc tiết hết. Trăng đen này. Ông Sung đến đây.”

Thằng điên:

“Đâu đâu, chó à, đâu đâu?”

Mụ điên:

“Chạm vào cổ trắng, se sẽ hiện về...”

Tính:

“Ra bãi Nghiền sàng đi, chúng mày.”

Thằng điên mới:

“Cù nách.”

Một người điên:

“Ồi giời, não ruột quá đi mất. Ôi...”

Tính:

“Nhảy đi, thằng kia. Tao có cái kéo vàng vàng xanh xanh.”

Thằng điên ngoắt người, nhún hai chân như sắp bay. Cô gái Thổ

điên cười nắc nẻ. Mụ điên lụi cụi bện lại búp bê. Tính ngồi phệt xuống, mặt chảy xệ.

Thoạt kỳ thủy

B. Chuyện

B. 6

Hưng lẫn mẫn rê nòng súng vào mấy con trâu. Những cái bụng căng tròn, đen bóng diều qua diều lại. Máu trong người Hưng giãn giật. Con trâu nhà Lan dừng lại trước nòng súng, nó nghếch sừng, mắt tròn lồi ngơ ngác.

Hưng lẩm bẩm: “Mẹ, mẹ!” Ngón tay trong cò súng co dần. Phát súng nổ phá tan không khí yên ả. Lũ trẻ ré lên chạy túa đi. Con trâu khựng lại, khụy hai chân trước, sau nó vùng dậy, lồng như một cơn lốc.

Ông Sung giật nảy người, mặt thoát tái, thoát đỏ.

“Nó đấy. Bao vây ngay!”

Ông Sung hô, giọng vừa trầm, vừa run.

Ông Phùng đi tắt bãi Nghiền sàng để sang phố cho nhanh. Tay ông Phùng vẫn áp chặt chiếc đài vào tai. Nghe tiếng nổ, ông Phùng ngỡ trẻ đốt pháo nên không để ý. Đến đầu bãi, ông Phùng nổi da gà liên tục. Bụi Cậm cam rung âm ầm. Ông Phùng khựng lại thấy Hưng nằm ườn trên cỏ, chăm chăm nhìn mình. Hưng ậm ề:

“Đi đâu đấy?”

Mặt ông Phùng đại hăn, sống lưng tê lạnh. Mãi ông Phùng mới lắp bắp:

“Họ đang tìm cậu!”

Hưng cười:

“Hồi tôi đảo ngũ chúng nó đã tìm rồi. Đi đâu đấy?”

Ông Phùng trả lời đi sang phố mua com-lê để nhận giải thưởng. Hai tiếng giải thưởng thoát ra khỏi miệng làm ông Phùng mê đi. Ông Phùng cố lắc đầu cho tỉnh, tập trung cảnh giác Hưng. Khẩu súng K44 nằm dọc thân Hưng khiến ông Phùng vụt nhớ hôm đi săn. Ông Phùng nhủ phải chuồn thôi. Lúc ấy đài báo đến buổi phát thanh văn nghệ. Ông Phùng cuống lên, vặn to chiết áp. Nhạc dài, chậm. Ông Phùng đắm vào tiếng nhạc, miệng mỉm cười hí hửng, chân rảo nhanh. Hưng với theo:

“Này, tôi chưa được bắn ai đâu. Đi nhá!”

Ông Phùng mãi áp tai vào đài nên không nghe thấy. Hưng nhếch mép cười, nâng súng lên. Đầu ruồi đặt vào lưng ông Phùng, sau dâng đến gáy. Tiếng người léo nhéo vắng tới. Gáy ông Phùng hiện

rõ, đập thẳng vào mắt Hưng. Hưng thấy đấy là gáy con hổ ở núi Linh Nham.

Ông Sung bắc tay làm loa gọi:

“Hưng đâu, Hưng đâu, tổ sư mày, ra hàng đi!”

Hưng nuốt nước bọt, thấy môi khô khốc, thè lưỡi liếm. “Mẹ này, bán cà nhá, bán cà nhá. Bán nhá”. Hưng mê man nói theo cái gáy ông Phùng đang nhấp nhô. Con hổ đang nhấp nhô.

Nhạc trong đài tắt, tiếng phát thanh viên nữ cất lên, chậm rãi, bình thản. Ông Phùng run rẩy, hồi hộp.

“Có hai trăm tác giả dự thi. Ban giám khảo...” Ông Phùng vấp mạnh, chúi về trước, tay không buông đài. “Giải nhất thuộc về...”

Hưng từ từ siết cò. Nòng súng nảy lên.

Ông Phùng khựng lại, đổ sập mặt xuống cỏ, chiếc đài văng khỏi tay.

Ông Sung chồm lên:

“Nó đấy!”

Mọi người rầm rập chạy vào bãi Nghiền sàng. Ông Sung lao trước, nắm chặt khẩu súng K54.

Nam đuổi theo, dõn dác nói:

“Em vòng sau bọc hậu.”

Ông Sung gật bừa. Nam lùi lại, lảng xa khỏi bãi Nghiền sàng.

Thằng Vinh nhăn nhó thét ngang tai Bình Mịch:

“Chắc nó lại bắn trâu!”

Ông Sung thấy Hưng chống súng, đứng thẳng sau bụi cây, liền hô mọi người tản ra. Đầu Hưng vươn phía trước, mồm há, mặt trắng bệch. Ông Sung quát:

“Bỏ súng xuống, thằng kia!”

Hưng không nghe thấy gì. Trước mặt, một con bướm trắng bay lảo đảo.

Chanh Linh nằm chúi mặt vào mông Thiết, thì thào:

“Em bắn nhá.”

Thiết đập khủy vào đầu Chanh, rít lên:

“Mẹ mày, hàng xóm với nhau cả!”

Tính bỏ những người điên chạy ra cây duối.

Hưng nhìn theo con bướm, lẩm bầm “Mẹ, mẹ”, rồi cắp súng lao lên.

Con bướm bay về cây duối, ông Sung khua tay:

“Tính, chạy đi!”

Tính không nghe, cứ lững thững tiến lại. Hưng băng vùn vụt theo con bướm, hô lặc giọng:

“Xung phong!”

Hưng chạy nhanh, mắt nhắm tịt. Con bướm đậu vào thân duối. Tính

sững lại. Ông Sung giơ súng lên. Hưng lao sầm vào cây duối, mặt đập giữa chỗ con bướm đậu. Con bướm tung lên, lả tả những mảnh cánh trắng. Hưng bật ngửa, khẩu súng văng ra, rơi ngay cạnh chiếc đài của ông Phùng. Chiếc đài nằm nghiêng đang léo nhéo những âm thanh kỳ lạ khó hiểu.

Tính nhìn chăm chăm vào khẩu súng dưới chân mình. Ông Sung nhanh nhẹn quơ khẩu súng ném ra sau cho tân binh. Nam hồng học chạy đến, gào lên:

“Trời nó lại!”

Ông Sung ngồi xổm, vật đầu Hưng sang bên. Mặt Hưng nhuộm đỏ máu. Ông Sung lắc đầu:

“Chết rồi!”

Mọi người chạy ủa đến. Tính ngồi mân mê cổ họng ông Phùng. Chỗ ấy bị đạn phá vỡ một nửa.

Cả xã bu lại. Bà Liên ôm mặt quay đi. Ông Sung nói nhanh:

“Lấy được súng rồi. Anh em về xe!”

Tân binh rầm rập ra xe. Mọi người bám theo. Bà Liên, bà Châu Cải, ông Cung ở lại tìm chiếu đắp cho hai người chết. Ông Mịch vừa đi, vừa lầu bầu:

“Tổ sư nó, đã bảo hôm nay mừng ba mà ly.”

Cánh lái xe chờ lâu, bấm còi inh ỏi. Tân binh trèo hết lên thùng xe.

Bà Mịch đứng dưới, hai tay nắm cổ áo hai đứa con, nấc lên. Ông

Thụy dặn bằng quơ với những người trên xe:

“Không đi thì thôi, đã đi thì phải thành anh hùng, nhớ lấy.”

Cô Nhai vít cổ Hóa thì thảo:

“Mẹ chỉ còn mình mày thôi, cố mà về.”

Hóa gật gật lơ đãng. Ông Sung lảng xảng đi quanh ba xe đóc thúc.

Tính bám cửa, trèo lên xe giữa, bị đẩy xuống. Mặt Tính bán loạn.

Tiếng người loang ra, ầm ĩ, bát nháo. Ai cũng thấy lằng lằng, không thực.

Không được chọc tiết. Mẹ mày. Phải đi chứ. Đá vỡ ra, vỡ ra văng đúng mặt anh Hưng. Thế là ngủ. Đếch ai gọi dậy được. Nó ăn đá thì thành cơm. Cơm nổ to hơn pháo làm ông Sung cười tít mắt. Sao mày khóc. Ngủ thôi, ngủ một tý, rồi dậy, rồi lấy nhiều quán vào cổ, đi chơi. Bà Thụy đưa bàn tay nhăn nheo lùa quờ trước mặt hai con. Thanh khóc rống lên. Thiết đực mặt nhìn vợ và mấy đứa con, miệng nói vô hồn:

“Tao chết thì thôi, nhược bằng còn sống tao sẽ về nuôi mẹ con chúng mày tử tế.”

Còi xe ré ầm ĩ. Đám người đưa tiễn dạt ra thành hai hàng rào. Ông

Sung thắt lại bao súng, nhảy lên bám cửa chiếc xe đầu tiên.
Gió rít buốt óc.
Băng khẩu hiệu bằng vải đỏ bay lật phật như dòng suối lửa mê say, cuồng nhiệt.
Vinh được ông Sung giao cho một bánh pháo dài, dặn khi nào xe chuyển bánh thì đốt. Vinh thần thờ nhìn vượt qua đầu mọi người.
Qua ngọn sung xanh thẫm, sông Cái mờ ảo thành vệt màu lơ.
Những người điên bu quanh cột số, tách riêng lẻ. Ông Khoa hốt hải đến, rẽ mọi người, len lên hàng đầu. Ông Sung thấy ông Khoa, mắt gườm gườm. Ông Thụy rĩ tai ông Khoa:
“Nói với chúng nó một câu.”
Ông Khoa gạt đầu, bắt tay từng tân binh, dặn nhỏ câu gì đó.
Nam dớn dác tìm Hiền.
Tự dưng mọi người im phắc. Trong gió, xen đôi ba tiếng nấc.
Ông Sung nhìn ông Khoa, nhổ nước bọt, gào lên:
“Xuất phát!”
Xe rú máy. Pháo nổ. Những mảnh giấy hồng bắn loạn văng tứ phía.
Khói che kín cả ba xe.
Thằng Vinh meo máo:
“Bố mẹ ời, con đi...”
Đám người chồm tới. Cô Nhai xổ tóc tung tóe chạy theo xe, cổ nắm tay thằng Hóa lần cuối. Vợ chồng ông Thụy ôm nhau ngồi phệt xuống đất. Thiết gọi vợ làm hai đứa con khóc ré lên.
Những người điên im phắc, mắt trợn ngược.
Trời bùng dậy đột ngột. Nắng soi vào mặt đường ướt, hắt lên vô vàn tia sáng nhỏ, mảnh, sắc, chói như thủy tinh vỡ.
Bà Bồi ôm mặt, nấc điên dại. Ông Bồi bặm môi, khua gậy theo đường, ngoằn ngoèo, rối rắm.
Xe tăng tốc, bỏ rơi những người tiễn. Không khí rục rỡ, khác thường. Hiền run lập cập trong góc nhà. Giữa những âm thanh hỗn độn, Hiền nghe tiếng gọi tên mình. Tiếng gọi mơ hồ, thảm thiết, tuyệt vọng. Hình như của Nam.
Ánh sáng màu hung phủ lên cảnh vật. Băng khẩu hiệu bị gió giật mạnh, bay lên như múa.
Xe chạy hút về mạn Linh Nham.
Tĩnh nghet thở. Không ai nói gì. Có tiếng chim thê thiết vọng ra từ lùm cây xấu hổ. Lá xào xạc rụng. Ai đó nhích chân làm bùn kêu lép nhép.
Tĩnh đưa tay giật tung khuy áo ngực.
Đi hết cả rồi. Đi hết cả rồi. Lạy mày đừng vàng nữa. Lạnh lắm.

Tính đảo mắt, chân nặng trĩch. Những khuôn mặt nhòa nhòa vun vút chuyển động. Những vòng tròn trắng của dân xóm Soi. Nhanh rồi chậm, rồi nhanh, lại chậm... Mặt ông Thụy, ông Mịch, bố, bà Châu Cải, ông Bồi, ông Khoa, lão Quyên. Lại nhanh vun vút.

Không được chọc tiết nữa rồi.

Máu trong người Tính căng đột ngột.

Mấy người khiêng xác ông Phùng và Hưng đi từ bãi Nghiền sàng đến.

“Anh Hưng!”

Tính gọi, giọng trầm trầm.

Mặt trời hé ra. Nắng xuống. Tính điểm mặt từng người.

Hiền đâu, Hiền đâu, sợ lắm. Nó sắp đến rồi. Vàng vàng lạnh lạnh.

Đám đông yên lặng mãi mê nhìn theo sáu người khiêng xác chết tiến lại phía mình. Không khí nặng nề, trầm uất. Ông Khoa xoay sang trái, chiếc thánh giá bắt nắng vụt lóe lên rơi thẳng vào mắt Tính.

“Trăng!”

Tính lấp bắp rút phắt con dao sau lưng ra, sấn lại chỗ ông Khoa, vùng mạnh.

Tiếng thét đột ngột của ông Khoa làm mọi người bừng tỉnh, vỡ òa ra.

Đôi ba cái bóng chạy vụt đi. Ông Thụy kêu ồ ồ. Lão Quyên thụt lùi mấy bước. Mắt Tính đỏ giật, nháy liên tục. Ông Phước lao vào, nhưng rồi cũng hốt hoảng lánh sang bên.

Ông Khoa ôm cổ, mặt rần rúm. Máu trào qua kẽ tay chảy thành vệt xuống chiếc sơ-mi xanh bên trong.

Bà Liên chạy bổ đến, nhìn chăm chăm vào cổ ông Khoa rồi từ từ đổ vật xuống.

Thương xõa tóc ôm lấy xác Hưng, ngửa mặt tru lên từng hồi dài.

Tính vùng vẫy con dao, vai run run.

Ông Khoa chệnh choạng cố đứng vững, nhìn xung quanh, rồi ngược lên trời vẽ cầu xin, tuyệt vọng.

Lúc ấy, có một đám mây mỏng tang bay đến. Chiếc thánh giá trên cổ ông Khoa vẫn lóe sáng rung rinh.

Tính vươn tay giật mạnh. Ông Khoa cúi về phía trước, mười ngón đan lại bịt vết đâm.

Tiếng người nhón nháo:

“Lấy dao của nó đi!”

“Khéo!”

“Khênh bà Liên ra chỗ khác.”

“Ông Phước đâu?”

Tính ngoẹo đầu ngấm chiếc thánh giá trong lòng tay. Một đầu sợi dây

xích mạ bạc thõng xuống, lũng lảng. Ông Khoa lại cúi về phía Tính hai bước. Mắt Tính cuộn cuộn đỏ. Tính ghé tai ông Khoa nói câu gì đó rồi vùng chạy. Tự nhiên ông Khoa buông thõng hai tay, mặt bừng sáng, ngã úp vào đám bùn.

Trời sẫm lại như có vệt gì khổng lồ lướt qua.

Tính đập cổng gọi vợ. Không có tiếng thưa.

Mắt Tính hoa lên, tay vẫn cầm chặt cán dao. Xộc vào nhà, không thấy Hiền, Tính quành ra mép hũng, giật mạnh cửa buồng tắm buộc bằng lá chuối. Hiền đang tắm, ngẩng phắt lên. Tính trợn mắt. Hiền không có quần áo trên người. Hơi nước nóng bốc nghi ngút, quần từ chân lên tận ngực Hiền.

Tiếng chân chạy huỳnh huých phía sau.

Tính dụi mắt.

Hiền nhìn chồng, mắt mở to, nửa ngạc nhiên, nửa dửng dưng, nửa kính sợ, lại nửa khinh bỉ.

Nắng rọi chéo sau lưng Hiền.

Tính thấy trên tóc vợ tỏa ra những làn bụi vàng mờ. Vàng như ánh sáng tỏa ra từ cây thánh giá của ông Khoa mà Tính đang cầm trên tay.

Mắt Hiền mênh mông dài dại.

Mắt Tính tối sầm, bắn loạn.

Tiếng chân càng ngày càng cuốn lại gần.

Tính vút sợi dây chuyền của ông Khoa xuống đất, bước thụt lùi, tay che mặt, tay giơ dao lên phía mặt trời. Bất ngờ Tính quặt đầu dao, ấn mạnh vào cổ mình.

Hiền im lặng.

Máu từ cổ Tính trào ra, ấm, nóng. Tính buông dao, ngón trở vuốt vuốt dòng máu đang tràn theo hàng khuy áo. Tính cười khoái trá, khuyu đầu gối, mặt gục lên chiếc vại đựng nước. Bả vai Tính rung rung.

Ông Mịch đến trước tiên, quay phắt lại bảo mọi người:

“Con Hiền không sao cả. Hình như nó đang khóc.”

Tính giật nảy mấy cái rồi cả thân thể mềm xoã ra.

Đám người điên lếch thếch kéo tới vây quanh xác Tính.

*

Mười hai giờ.

Con cú nhắm mắt, sau đó lại mở. Cái xoáy nước chỉ cách nó một chút. Dòng sông chảy băng băng dưới bụng.

Con cú hít một hơi dài, ngực đau buốt.
Nó hít hơi nữa. Hơi nữa...
Hai bên bờ, những vạt ngô lao vùn vụt thành bức tường xanh.
Mặt đập hiện ra, lưng lững, tàn nhẫn.
Đột nhiên, bằng sức mạnh phi thường, con cú kêu một tiếng xé lòng.
Nó xòe cánh, cất mình lên theo đường thẳng đứng. Hai chân con cú quặp chặt lấy nước. Dòng sông khựng lại. Nước bị kéo lên như tấm vải.
Con cú rướn người.
Dòng sông níu nó bằng toàn bộ khối lượng của nước, lá mục và váng mỡ.
Con cú đập cánh, vươn cổ ra trước. Nó nhìn thấy bầu trời mênh mông bao bọc lấy đôi mắt đang lồi dần của mình.
Dòng sông rùng rình, rùng rình.
Tiếng kêu trầm, lạnh thoát ra từ chiếc mỏ hé mở, con cú rướn lên lần cuối.
Và dòng sông bị đứt khỏi đôi bờ. Cùng lúc đó, con cú nghe hai tiếng nổ khô khốc quẩn trong đầu. Đôi mắt nó vỡ tung. Tất cả đều đen đúa, đều nhẹ hẫng.
Con cú đập cánh dăng cao, dăng cao nữa, nữa... Nó không còn nhìn thấy gì, nhưng nó cảm thấy dưới đôi móng sắc, cứng của mình, dòng sông quẩn quại, rồi rũ xuống bất lực như con rắn bị vuốt răn sống lưng.
Con cú bay, chẳng cần biết tới phương nào. Bay, cứ bay, miễn là bay.
Những nhịp cánh vỗ mạnh mẽ, sáng khoái...

*

Ở bãi Nghiền sàng, có ba bốn đứa trẻ trâu đang đứng ngửa mặt thi nhau đá vào một tổ kiến. Bỗng một đứa chỉ tay lên bầu trời đỏ rực, kêu khe khẽ:

“Chúng mày nhìn kia, chim ưng cắp rắn!”

C. Phụ chú

I - Tác phẩm của ông Phùng

(Lưu ý: Ngoài những tác phẩm gửi dự thi đã được in, ông Phùng còn có sáu truyện chưa hề in nhưng rất tiếc là đã thất lạc hết. Truyện còn

lại duy nhất này in nguyên theo bản nháp tìm được ở gậm phản của ông Phùng. Người cung cấp là cô Nhai).

Và cỏ

Hai người ngồi dưới trăng, giữa đồng cỏ xanh mượt. Đêm giàn giữa vàng, màu vàng ngai ngái nhưng trong trẻo. Gió nhẹ qua tóc họ. Cậu con trai đặt tay lên ngực cô gái, hôn vào tay, vào gáy, rồi môi cậu cúi xuống thấp. Cô gái thở dồn dập, mặt hất lên trời, hơi nóng từ hõm cổ phả ra. Cô lén lút đưa tay bật khuy áo ngực. Trăng tràn xuống bầu vú trần... Họ không còn gì trên người. Cậu con trai phủ kín cô gái, còn tay cô gái miết dọc sống lưng cậu...

Mụ điên tay cầm con búp bê bện bằng rơm, rón chân lách cỏ đi. Mắt mụ bắt trắng loe loe. Mụ đi âm thầm như cái bóng quanh đôi trai gái. Thi thoảng mụ lại dùng con búp bê gại gại lên cổ. Mụ ở đồng cỏ này đã hai mươi năm. Hai mươi năm đó mụ cô độc sáng tác bao nhiêu lời hát.

Chạm vào cỏ trắng

Mình sẽ sẽ hiện về

Trăng mách rằng có con chim nâu trong bông hoa nâu

Khuya nào cũng mãi mê hát

Hót vào giấc mơ của trăng...

Đêm nào mụ điên cũng mơ thấy một lão già chệnh choạng đến với mình. Lão giật con búp bê vút đi rồi hăm hờ đe nghiêng mụ xuống.

“Đừng, cỏ sẽ chết mất!”

Nghe mụ nói, lão già chồm dậy, cau có đi giật lùi, rồi biến mất vào đám bụi trắng đang vẩn cuối đồng cỏ. Khi tỉnh dậy, mụ tiếc đứt ruột, cứ ôm đầu vật vã nguyên rửa cả mình lẫn con búp bê.

Nhưng lần sau, khi lão già đến, mụ lại thốt ra những lời ngu ngốc đó. Hai người uể oải mặc quần áo cho nhau, họ vuốt lại tóc và lạng lẽ ra về. Mụ điên rón chân trở lại chỗ ngủ của mình với con búp bê ở rìa bãi cỏ. Trong đám cỏ bầm giập, chỉ có vài ngọn là cố gắng gượng dậy được. Giữa đêm, có tiếng chửi đau đớn vọng lên từ lòng đất:

“Mả cụ chúng mày, biết tay ông!”

Trong đêm trăng, đám cỏ chết theo hình cô gái.

II- Những giấc mơ

1- Giấc mơ của Tính:

*

Đêm 17

Trời trắng xóa. Có một vầng trăng đen, to bằng đít chén nằm ở đỉnh. Trời đổi thành đen, vầng trăng lại đỏ. Cứ thế đổi màu liên tục cho đến lúc choàng tỉnh.

*

Đêm 17 tháng khác

Kiến nâu kéo hàng ngang đi qua mặt sông. Tiếng người léo nhéo, lộn xộn. Tự dưng núi Hột đến, lưng lửng choán hết tất cả. Nặng, khó thở. Người điên cười u ú, răng nhe ra. Trăng mọc chồi từ vách đá xám, lại to choán núi. Ánh sáng sôi ùng ục.

Bao nhiêu công cốc rúc vào lòng tay, con nào cũng cầm một thanh củi vàng.

Bố cười, tay hươu chai rượu đòi nhốt Tính vào trong. Tính sợ, thét lên. Tỉnh.

*

Đêm 17 tháng sau

Sông Cái biến thành cái lưới, liếm khắp mặt ông Điện.

Rắn bò lúc nhúc dưới chân, Tính chạy, nhưng không được.

Ông Điện xọc dao vào cổ lợn. Lợn kêu, hóa thành ông Khoa.

Tính vỗ tay cười. Tỉnh giấc.

*

Trưa 25 tháng 8

Sương trắng trôi vùn vụt. Một bàn tay chui lên từ sân nhà. Bàn tay vẫy vẫy. Tính bước lại, thụt xuống cái hố. Rơi thun thút. Kêu. Tỉnh.

*

Đêm 23 năm khác

Gió thổi. Sương trắng đục quán lấy tảng đá. Sương tan. Một thằng bé đi ra từ núi Hột. Tóc nó bết máu, hai mắt trắng dã. Tay bầu chặt cổ, thằng bé cười hoan hỉ.

Sương lại ủa đến xóa đi.

Thằng bé đập chũm tới cột số. Mắt nó trong veo, ngơ ngác. Hai

bóng trắng rũ rượi xốc nách thằng bé. Cả ba cúi gằm mặt chui vào cột số.

Gió thổi. Tầng đá nâu nổi gân hồng. Máu lênh láng tràn từ núi xuống chìm ngập đất. Thằng bé cười ằng ặc. Tiếng cười lạnh, dai dẳng. Đá vỡ, nổ to như sấm. Tĩnh.

*

Đêm mừng 2

Con đường sâu hun hút. Có mấy cành khô rơi vãi. Một con dao chọc tiết lợn lơ lửng giữa trời. Con dao tỏa mùi thơm lừng. Tính giờ tay với, không được. Dao cứ thơm ngát, lúc lúc lại chao đảo, lượn vòng. Hùng hiện ra, cười, đang cười bỗng kêu eng éc, hóa thành mặt lợn. Con dao chuyển màu trắng đục.

Ông Khoa đến, con dao, thè lưỡi liếm cây thánh giá trên cổ ông. Có tiếng gào rất to. Choàng tỉnh.

2- Giấc mơ của Hiền

*

Đêm mừng 5 tháng 6

Hoa nở đặc bãi Nghiền sàng. Hiền mặc áo mới đi tìm rau vùng thấy một con trâu mặt người chạy ra. Sợ, thét lên. Tĩnh.

*

Đêm 31 tháng 6 năm sau

Bè vó ông Bồi. Cá nổi vây trên sông, ông Bồi đến, quỳ xuống chân Hiền, nói:

“Giúp tôi với!”

Hiền cười, ông Bồi cũng cười. Vinh cất vó lên được toàn cá chép vây đỏ. Ông Bồi túm gáy Vinh, tát hai cái. Hiền khóc. Tĩnh.

*

Đêm 20

Một ông râu rậm rơi từ đâu xuống. Tóc vàng, râu vàng, mắt vàng. Người cời trần, đóng khố. Ông ta nhìn Hiền, cười. Hiền lùi lại. Sương ủa đến che ông ta. Hiền chạy tìm, nghe tiếng nói buồn rầu, yếu ớt:

“Tôi khổ lắm. Hỏi Khoa thì biết.”

*

Đêm mừng 8

Bãi Nghiền sàng trôi nghiêng. Nhiều người lạ mặt đứng cùng Hiền. Không ai nói gì. Trong sương thấp thoáng một cái tai cưỡi trên lưng trâu thông thả đi. Cái tai trong suốt. Hiền thấy cái tai ngoảnh về phía mình. Sợ, chạy về. Vấp ngã. Tỉnh dậy.

Viết xong tháng 8 năm 1995.

Chỉnh sửa tháng 8 năm 2003.

Nguồn: talawas.de

Người đăng: ms

Thời gian: 25/02/2005 8:00:17 CH